

Täysistunto

Torstai 2.5.2024 klo 16.01—0.46

15. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kansalaisuuslain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 27/2024 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 15. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään hallintovaliokuntaan, jolle perustuslakivaliokunnan on annettava lausunto. Nyt jatketaan 25.4.2024 pidetyssä täysistunnossa keskeytettyä lähetekeskustelua. — Edustaja Peltonen.

Keskustelu

19.35 **Eemeli Peltonen sd:** Arvoisa puhemies! Pääministeri Orpon hallituksen tavoitteena on muuttaa merkittävästi nykyistä kansalaisuuslakia. Tänään käsittelemme näistä hallituksen esityksistä ensimmäistä. On todella valitettavaa, että hallitus on kiireessään päätenyt pilkkomaan ajamansa kansalaisuuslain muutoksen kolmeen osaan. Pilkkomisen vuoksi eduskunnan on hyvin vaikea arvioida muutosten yhteisvaikutuksia. Samalla herää epäily, että tämä onkin ollut viipaloinnin lähtökohtainen tarkoitus. Myös oikeuskansleri on kiinnittänyt tähän samaiseen asiaan huomiota. Oikeuskansleri on esittänyt painavan näkemyksensä myös julkisuudessa siitä, että olisi tarpeellista arvioida kaikkien kansalaistamisen edellytyksiin ehdotettavien muutosten yhteisvaikutuksia. Kysynkin, aikooko hallitus tällaiset vaikutusarviot myös laatia ja ne eduskunnalle avoimesti esittää.

Arvoisa puhemies! Tämän hallituksen lakiesityksen kaikkein keskeisin muutos on kansalaisuuden vaatimuksena olevan asumisaikaedellytyksen pidentäminen nykyisestä. Jatkossa kansalaisuuden saaminen edellyttäisi eräitä poikkeuksia lukuun ottamatta kahdeksan vuoden asumisaikaa nykyisen viiden vuoden sijaan. Hallitus on perustellut kansalaisuuslain muutosta sillä, että kansalaisuuden saaminen ei saa olla automaatio. On kuitenkin paikallaan muistuttaa siitä, ettei kansalaisuutta tälläkään hetkellä tarjoilla maahanmuuttaneille kuin manulle illallista. Tälläkin hetkellä lainsäädäntö edellyttää muun muassa seuraavia asioita: henkilöllisyyden luotettava selvittäminen, suomen tai ruotsin vähintään tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito, todistus kielitaidosta, viiden vuoden asumisaika, luotettava selvitys toimeentulosta viiden vuoden ajalta, elämiseen riittävä toimeentulo ja niin edespäin. Kansalaisuuden edellytyksenä on myös, että hakija ei ole syyllistynyt rikoksiin eikä ole määrätty lähestymiskieltoon. Jos hakija on syyllistynyt rikesakkorangaistukseen, Maahanmuuttovirasto harkitsee, voiko hakija saada kansalaisuuden. Eli kyllä ehtoja kansalaisuudelle on jo nykyisessäkin lainsäädännössämme useita.

Arvoisa puhemies! Viime kuussa valtiovarainministeriön osastopäällikkö Mikko Spolander esitti julkisuudessa paljon huomiota saaneen arvion työperäisen maahanmuuton välttämättömyydestä Suomelle. Valtiovarainministeriön Spolander arvioi, että mikäli Suo-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

meen tulisi 40 000 nettomaahanmuuttajaa vuosittain, maahanmuuton kasvulla kyettäisiin pysäyttämään huoltosuhteen heikentyminen. Valitettavasti tällä hallituksen esityksellä kansalaisuuslain muuttamiseksi emme ainakaan kulje lähemmäs tavoitetta työperäisen maahanmuuton vauhdittamiseksi Suomeen — on käymässä päinvastoin.

Tämä hallituksen esitys onkin saanut voimakasta kritiikkiä jo lausuntokierroksella ennen kaikkea siitä, että esityksellä heikennetään merkittävästi Suomen houkuttelevuutta ja pitovoimaa kansainvälisten osaajien silmissä. Esimerkiksi Elinkeinoelämän tutkimuslaitos Etla toteaa lausunnossaan, että hallituksen ajama asumisajan pidennys viidestä kahdeksaan vuoteen voi haitata koulutettujen maahanmuuttajien houkuttelua Suomeen. Vastaa- vasti Teknologiateollisuus pitää hallituksen esitystä muutoksena, joka pahimmillaan heikentää suomalaisten vientiyritysten kykyä houkuttaa ja rekrytoida osaajia maailmalta. Tähän kritiikkiin yhtyy lausunnossaan myös Keskuskauppakamari, jonka mukaan asumisajan pidentäminen on haitaksi onnistuneelle kotoutumiselle ja sitoutumiselle suomalaiseseen yhteiskuntaan ja työmarkkinoille, kansalaisuuden saaminen kun viestii siitä, että elämää ja työtä kannattaa rakentaa täällä pitkäjänteisesti eteenpäin.

Nämä tahot eivät todellakaan ole mitään sosiaalidemokraattisen puolueen sivukonttoreita. Jos, hallitus, ette usko tässä asiassa oppositiota, niin uskokaa edes elinkeinoelämän ja yritysmaailman edustajia, jotka ovat näitä kriittisiä lausuntoja tästä hallituksen esityksestä runsaasti antaneet. Ne viestivät yhtä ja samaa viestiä hyvin selkeästi: Suomella ei ole varaa vaikeuttaa tällä tavalla työperäistä maahanmuuttoa siinä taloudellisessa tilanteessa, jossa yhteiskuntamme nyt on.

Arvoisa puhemies! Räikein perustelu tälle hallituksen esitykselle on sen perusteluihin kirjattu jalo pyrkimys kotoutumisen edistämisestä. Jos hallitus olisi aidosti kiinnostunut kotoutumisen onnistumisesta, ei se leikkaisi kunnille maksettavista kotoutumiskorvauksista esityksessä, jota olemme tässä salissa aiemmin lähetekeskustelleet. Tällä leikkauksella hallitus heikentää kuntien kotoutuspalveluita. Tämä hallituksen esitys vie valitettavasti kauemmas onnistuneesta kotoutumisesta eikä puutu niihin todellisiin ongelmiin, joita kotouttamisjärjestelmässä tällä hetkellä esiintyy ja joihin on kiinnitetty aiempinakin vuosina paljon huomiota. On kestänyt, että esimerkiksi kielikoulutusta voi joutua odottamaan kuudesta kymmeneen kuukauteen tällä hetkellä. Se on todella pitkä aika.

Näihin kysymyksiin, kotoutumisen todellisiin kipupisteisiin ja kehittämiskohteisiin, toivoisin hallituksen puuttuvan.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Garedeu.

19.41 Kaisa Garedeu ps: Arvoisa puhemies! Sisäministeriö on vihdoin saanut valmiiksi ensimmäisen sarjan maahanmuuton tiukennuksia. Tätä tämä maa on odottanut ja kaivannut. Kuusi esitystä on keskustelussa tänään, ja loppujen hallitusohjelmassa sovittujen toimien valmistelu jatkuu ministeriössä.

Nyt tässä kyseisessä hallituksen esityksessä kansalaisuuden saamiseen liittyvää asumisaikaa pidennetään viidestä vuodesta kahdeksaan vuoteen. Avointa maahanmuuttopoliittikkaa kannattavat ovat tietysti olleet tästäkin kauhuissaan. He ehkä kuvittelevat Suomen uuden linjan olevan jotenkin poikkeuksellinen, mutta jos me nyt ihan rehellisesti katsotaan verrokkimaitamme, niin Norjassa asumisvaatimus on jo nyt kahdeksan vuotta, Islannissa seitsemän vuotta ja Tanskassa jopa yhdeksän vuotta, puhumattakaan Italiasta ja Espanjasta, joissa vaatimus on kymmenen vuotta. Ruotsissa vaatimus on tähän asti ollut viisi vuot-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

ta, mutta sen maan maahanmuuttopolitiikan tuomat järkyttävät ongelmat me hyvin tiedetään, ja myös siellä tehdään nyt tiukennuksia tähän asumisen pidentämiseen. On siis täysin oikea linja kiristää kansalaisuuden saamisen vaatimuksia.

Suomalaisuus on arvokas asia, ja sen saamiseksi on osoitettava suomalaisen yhteiskunnan kunnioittamista ja suomalaiseen elämäntapaan kotoutumista. Asumisvaatimuksen muutos on vasta ensimmäinen askel tällä tiukemman linjan polulla. Kansalaisuuden saamisen edellytyksiä tullaan kaiken kaikkiaan kiristämään kolmessa eri osassa: nyt tämä asumisajan pidennys, sitten tiukennetaan nuhteettomuus- ja toimeentuloedellytyksiä ja kolmanneksi otetaan käyttöön kansalaisuuskoe. Näin tullaan jatkossa varmistamaan, että Suomeen pysyvästi muuttavat todella näkevät myös vaivaa sen eteen, että he sopeutuvat meidän sääntöihimme ja elättävät täällä itsensä.

Arvoisa puhemies! Suomi ei tarvitse varjoyhteiskuntia ja jengisotia, alueiden eriytymistä tai sosiaaliturvan varaan jääviä maahanmuuttajia. Nämä erityisosajaajat tulevat varmasti sopeutumaan Suomeen kansalaisuuslain muutoksen jälkeenkin. Jos me itse emme arvosta suomalaisuutta, ei sitä tule arvostamaan kukaan muukaan. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Nieminen.

19.44 Mira Nieminen ps: Arvoisa rouva puhemies! Suomen kansalaisuudesta säädetään Suomen perustuslaissa ja tarkemmin kansalaisuuslaissa. Suomen kansalaisuuden voi saada syntymän ja vanhempien kansalaisuuden perusteella sekä hakemuksesta tai ilmoituksesta. Suomessa noudatetaan ensisijaisesti kansalaisuuden periytymisperiaatetta, jolloin lapsi saa vanhempansa kansalaisuuden. Vaikka Suomen kansalaisen lapsi syntyisi ulkomailla, hän saa Suomen kansalaisuuden vanhemmaltaan. Kansalaisuuden saaminen vaikuttaa merkittävästi henkilön oikeusasemaan. Kun kansalainen hyväksytään yhteiskunnan täysivaltaiseksi jäseneksi, hän saa siihen liittyvät oikeudet ja velvollisuudet.

Arvoisa puhemies! Hallitus esittää Suomen kansalaisuuden edellytyksenä olevan asumisajan pidentämistä nykyisestä viidestä vuodesta kahdeksaan vuoteen. Jatkossa asumisajaksi hyväksyttäisiin vain oleskeluluvalla tapahtunut oleskelu Suomessa. Asumisehtojen korottamisen muutosten myötä Suomi tulee olemaan pohjoismaalaisella ja eurooppalaisella tasolla, eli mistään eurooppalaisittain poikkeuksellisesta toimesta ei ole kyse. Monessa maassa yleinen asumisaika kolmansien maiden kansalaisilla on viisi—kymmenen vuotta. Esimerkiksi Italiassa ja Espanjassa kansalaisuuteen vaaditaan kymmenen vuoden asumisaikaa, Norjassa kahdeksan vuoden asumisaikaa.

Tämän lisäksi hallituksen esitys huomioi poikkeavia asumisaikoja muun muassa Suomen kansalaisen puolison, kielitaitoedellytykset täyttävän 15-vuotiaan hakijan ja Suomen edustuston työntekijän puolisolle tai muuten erityisen poikkeavasta syystä olevan hakijan kohdalla. Hallitusohjelman mukaan Suomen kansalaisuuden ei tule olla automaatio, vaan sen edellytys on onnistunut kotoutuminen. Hallitusohjelman tavoitteena on tiukentaa Suomen kansalaisuuden saamisen ehtoja ja kannustaa maahanmuuttaneita kotoutumaan osaksi suomalaista yhteiskuntaa.

Arvoisa rouva puhemies! Näiden muutosten keskeisenä tavoitteena on kannustaa maahanmuuttajia kotoutumaan ja pyrkiä vaikuttamaan siihen, että henkilöillä olisi kansalaisuuden saadessaan riittävät valmiudet suomalaisessa yhteiskunnassa elämiseen muun muassa kielitaidon ja oman toimeentulon näkökulmasta. Asumisaikaedellytyksellä voidaan osaltaan edistää maahanmuuttajien kotoutumista, kun se yhdistetään muihin yhteis-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

kunnassa hyödyllisten taitojen kehittämistä tukeviin edellytyksiin ja esimerkiksi tällaisten taitojen hankkimiseen tähtäävään koulutukseen. Pyrkiessään täyttämään erilaisia kansalaistamisen edellytyksiä maahanmuuttaja voi samalla kehittää kielitaitoaan ja muita sellaisia taitoja, jotka ovat olennaisia yhteiskunnallista osallistumista varten.

Ehdotettavilla muutoksilla pyritään myös parantamaan viranomaisten mahdollisuuksia arvioida hakijoita ennen kansalaistamista siten, että pidemmän asumisajan myötä käytettävissä olisi muun muassa enemmän suomalaisissa järjestelmissä olevia tietoja kansalaisuutta hakevista henkilöistä. Näitä tietoja tarvitaan erityisesti nuhteettomuutta ja kansallista turvallisuutta koskevissa menettelyissä.

Arvoisa rouva puhemies! Nykyiset kansalaisuuslain säännökset sallivat hakijan oleskelevan Suomen ulkopuolella jopa puolet vaaditusta asumisajasta. Tämä ei voi olla tarkoituksenmukaista. Suomessa asumista voidaan pitää merkittävänä osoituksena siitä, että henkilö haluaa tulla yhteiskunnan täysivaltaiseksi jäseneksi. Siksi ei ole millään tavalla perusteltua, että henkilö voi oleskella niin suuren osan tästä ajasta tosiasiallisesti ulkomailla ennen kansalaisuuden saamista. Tällä hetkellä kansalaisuuslain sääntely mahdollistaa saman verran poissaoloja kuin mitä pysyvän luvan osalta sallitaan. Tämä on erikoista. Jos ihminen haluaa Suomen kansalaisuuden, niin miksi ihmeessä hän ei haluaisi olla täällä. Eikö hänen pitäisi yrittää opetella uuden tulevan kotimaansa tapaa elää ja tutustua kulttuuriimme, lakeihimme ja normeihimme, opetella kieltä ja tapaamme elää. Vielä erikoisempaa se on tilanteessa, jossa henkilö lähtee takaisin siihen kotimaahan, josta hän on hakenut suojaa ja turvaa toisesta maasta. Pitkät poissaolot ja lomailu taustamaassa eivät ole kansalaisuuteen vaadittavan hengen mukaisia, ja siksi niitä on syytä rajoittaa.

Syntyvyyden kautta kansalaisuuden saa edelleen samalla tavalla vanhemman kansalaisuuden perusteella suoraan tai kansalaisilmoituksen perusteella tosiaan, jos toinen perheen vanhemmista on suomalainen. Ulkomailla oleminen ei vaikuta enää tällaisessa tilanteessa. Asumisaikaan hyväksyttäviä ulkomaanpäiviä koskevilla muutoksilla olisi sen sijaan vaikutusta sellaiselle vanhemmalle, jolla ei olisi vielä Suomen kansalaisuutta.

Vaikka kansainvälisen suojelun saaminen ei enää olisi erillinen peruste asumisesta poikkeamiselle, jätetään siihen vielä mahdollisuus poiketa muilla kansalaisuuslain mukaisilla perusteilla, esimerkiksi kielitaidon vaatimusten täyttämällä. Tällöin asumisaika olisi viisi vuotta. Onkin nähtävissä, että asumisajan pidentäminen sitouttaisi henkilöä enemmän tavoitteeseen saada kansalaisuus tai tehdä joku muu valinta. Tällä lakimuutoksella selkiytetään tilannetta, ja sillä on osaltaan myös kansallista turvallisuutta parantava vaikutus.

Arvoisa rouva puhemies! Suomen kansalaisuus ei saa olla itsestäänselvyys. Suomen passi on kansainvälisesti arvokas ja arvostettu. Se tarjoaa pääsyn lukuisiin maihin ilman viisumia tai ainakin helpottaa sen saamista näissä maissa ja mahdollistaa monet sen tarjoamat matkustusmahdollisuudet. Kansalaisuuteen ja suomalaiseen passiin liittyvä arvo täytyy myös meidän itse ymmärtää, ja siksi kansalaisuuden eteen tulee nähdä vaivaa. Siksi täällä jatkossa tulee edellyttää pysyvää asumista, kotimaisen kielen hallintaa, sääntöjen ja lakien noudattamista tai työskentelyä. Kansalaisuuden saaminen edellyttää monessa maassa osoitusta näistä asioista, tiedoista ja taidoista, halusta sitoutua, elää ja olla yhteiskunnassa. Siksi ei ole väärin vaatia näitä myöskin Suomessa.

Suomessa on puhuttu paljon yhteisestä pohjoismaisesta tai eurooppalaisesta linjasta maahanmuuttopolitiikassa, mutta tosiasiasa Suomi on vetänyt aivan omaa linjaansa, jossa keskeisissä säännöksissä, kuten perheen yhdistämisessä ja pysyvän oleskeluluvan kritee-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

reissä, on muita Pohjoismaita huomattavasti höllempi linja. Hyvä, että tämäkin asia hallituksen toimesta nyt korjataan.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Keskisarja poissa. — Edustaja Keto-Huovinen, olkaa hyvä.

19.51 Pihla Keto-Huovinen kok: Arvoisa rouva puhemies! Hyvä ministeri, tuossa esityksessä esitetään, että asumisajaksi hyväksyttäisiin vain oleskeluluvalla tapahtunut oleskelu. Ihmisiä tulee kannustaa luvalliseen oleskeluun, mutta haluan kuitenkin kiinnittää huomiota siihen, että jos asumisaikaa aletaan laskea vasta oleskeluluvan saamisesta, on tärkeää, että samalla saamme lyhennettyä turvapaikkaprosessia, jottei kansalaisuuden hakemisajankohta pidenny kohtuuttomasti.

Toinen asia, johon kiinnittäisin huomiota, on se, että esityksessä todetaan, että kansalaisuushakemukset tulisi käsitellä kiireellisinä. Se, että asia säädetään kiireellisenä käsiteltäväksi, ei hyvästä tavoitteestaan huolimatta yksin riitä, vaan samalla on tietysti varattava ja varmistettava resurssit, jotta kiireellistä käsittelyaikaa on ylipäänsä mahdollista noudattaa. Tästä hyvänä esimerkkinä on se, että kun viime kaudella alaikäisten asianomistajien rikosjutut säädettiin kiireellisenä käsiteltäväksi asiaryhmäksi ilman riittäviä resursseja viranomaisten varoitteista huolimatta, niin tosiasia on se, että näitä asioita ei kiireellisenä pystytä käsittelemään ja tästä tulee käytännössä viikoittain viestiä tuolta meidän oikeudenhoidon puolelta. Toivottavasti tämän toteutumista myös tämän osalta seurataan. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Harakka.

19.52 Timo Harakka sd: Arvoisa puhemies! Hyvä ministeri ja hyvät kollegat! Täällä on nyt meistä moni käynyt kertomassa hyvin laajan kirjon mielipiteitä tästä hallituksen esityksestä, mutta miksei kysytä heiltä, joita tämä varsinaisesti koskee, Suomeen muuttaneilta ulkomaisilta työntekijöiltä?

Olen eduskunnan Intia-ryhmän puheenjohtaja. Intialaiset ovat Suomen merkittävin työperäisen maahanmuuton maahanmuuttajaryhmä. He ovat veronmaksajia. Vastaanotto täällä intialaisten keskuudessa on ollut järkyttynyt ja suuttunut. Tämä laki on signaali, joka viestittää näille henkilöille, jotka ovat sitoutuneet ajamaan suomalaista yhteiskuntaa ja suomalaisten yritysten etua, sitä, että he eivät ole tänne tervetulleita. Ja oikeastaan se suuttumus on helppo ymmärtää, kun kuulee niitä perusteluja, joita täällä silloin viime torstaina ja nyt tänäkin torstaina käytetään, mihin se lopulta aina palautuu. Se perustelu on aina turvallisuus. Eli kun perustellaan turvallisuussyillä, niin on aivan varmaa, että loukataan ulkomailta Suomeen tulleita ihmisiä. Ei voi samaan aikaan houkutella ulkomaalaisia Suomeen ja samalla vihjata, että he ovat turvallisuusuhka. No, kun sitten joku it-insinööri tulee perussuomalaisten kansanedustajalle valittamaan tätä asiaa, niin totta kai he sanovat, ettet sinä ole se turvallisuusuhka, ei sinua tässä tarkoiteta, mutta kun laki koskee kaikkia. Eri väriset ja erilaiset ihmiset niputetaan tässä yhteen. Sama lainsäädäntö, sama turvallisuusuhkalla perusteltu lainsäädäntö, koskee niin turvapaikanhakijaa kuin Supercellin ammatti-laista. Ei se erottele.

Esimerkki: Äskenkin juuri tässä salissa päiviteltiin sitä, kuinka joku on hakenut täältä turvapaikkaa ja kuitenkin lomailee siellä turvattomassa maassa — on siis perusteltua vähentää rajusti sallittuja ulkomaanpäiviä kansalaisuuden saamiseksi. No samalla sitten suo-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

malaisen vientifirman ulkomaiselta myyntihenkilöltä leikataan sallitut myyntimatkat kuuteen viikkoon vuodessa. Se suomalainen myyntikollega voi olla puolet vuodesta ulkomailta tekemässä kauppaa, mutta ulkomaalainen vain kuusi viikkoa. No minä uskon, hyvä ministeri, että tämä on semmoinen lapsus, jonka tekin varmaan suosittellette, että valiokunta korjaa, mutta se, mitä valiokunta ei voi korjata, on tämä asenne, se signaali, että ette ole tervetulleita, olette turvallisuushka. Eikä se muualta tullut it-insinööri osaa siitäkään riemuita, että hän kyllä henkilönä on tervetullut mutta samasta maasta tullut ravintolakokki taas ei ole. Eikä kadulla kukaan erota näitä kahta toisistaan, joten samaa huutelua joutuvat kuuntelemaan molemmat. Vastuullinen valtiovalta viestii, että ruma käytös ulkomaalaisia kohtaan ei käy, sen sijaan, että se tällaisella lainsäädännöllä kasvattaa erontekoa Suomen kansalaisiksi onneksaasti syntyneiden ja Suomen kansalaisiksi entistä vaikeammin pyrkivien välillä.

Onhan tämä surrealismi, arvoisa puheenjohtaja, aika kouriintuntuva. Tässä jo toista kertaa, toinen torstai menee niin, että kyselytunnilla kokoomusministerit täällä ylistävät, miten hienoa on se, että työperäinen maahanmuutto on edellisen hallituksen toimien ansiosta noussut merkittävästi, ja siitä täytyy pitää kiinni, se on Suomen elinehto, ja sitten pari tuntia myöhemmin ollaan täällä keskustelemassa lainsäädännöstä, joka kyseenalaistaa nämä hyvät pyrkimykset. Edelleenkin kokoomuksen edustus täällä ei ole mitenkään kovinkaan taaja. [Veronika Honkasalo: Saatikka RKP:n!] — RKP:tä ei ole näkynyt mielestäni kumpanakaan iltana salissa lainkaan. — No sen ymmärtää sikäli, että koko elinkeinoelämä käytännössä, varsinkin teknologiateollisuus ja startup-yritykset, on voimakkaasti vedonnut, että tällaista lainsäädäntöä ei pitäisi tehdä. Tämänhän tietysti hallituksen esitys huomioi sanomalla: ”saattaa vähentää jonkin verran Suomen vetovoimaa kansainvälisten osaajien silmissä”. Tämän verran tultiin vastaan. Miksi? Kyseessä on kuitenkin puhtaasti ideologinen lainsäädäntöaloite, joka ei perustu mihinkään asiantuntijafaktaan.

No, palataan vielä tähän turvallisuusperusteluun, arvoisa puheenjohtaja. Lainsäädännön arviointineuvosto kysyy aivan aiheellisesti, että mikä tässä on se ongelma, jota tässä pyritään ratkaisemaan: ”Esitysluonnoksesta ei selviä, mitä ongelmia tai haasteita kotoutumiseen ja kansalliseen turvallisuuteen liittyen on nykytilan sääntelystä johtuen esiintynyt.” Siis turhaa, tarpeetonta ideologista lainsäädäntöä. No siihen hallitus on vastannut siten, että on tänne sitten lisätty yksi luku tästä turvallisuudesta. No se turvallisuusluku perustuu siihen, että on suojelupoliisilta kysytty erikseen arvio siitä, voisiko tämä parantaa turvallisuutta, ja kas kummaa, suojelupoliisi on todennut, että juu, kyllä tällä voisi olla joitain turvallisuutta parantavia elementtejä. Tämä on siis niin läpinäkyvää ja niin härskiä. Kas kun ette kysyneet vaikka maa- ja metsätalousministeriöltä, että minkälaisia vaikutuksia tällä on maa- ja metsätalouteen, ja perustelette tätä sitten sillä, että parannetaan maa- ja metsätalouden olosuhteita tällä lainsäädännöllä.

Arvoisa puhemies! Vielä viimeinen kysymys on sitten, että miksi kukaan ulkomainen osaja oikeasti haluaisi tulla Suomeen, millä me oikein kilpailemme. Täällä on vedottu siihen, että muissa Pohjoismaissa on myöskin tiukennettu näitä kansalaisuusvaatimuksia, johtuen toki siitä, että populistit ovat sielläkin päässeet valtaan. Norja on sentään rikas maa, ja Ruotsissa on ennestään isoja ulkomaalaisyhteisöjä, jotka ovat vetovoimaisia sinne tulijoiden silmissä. Nyt meille huono uutinen on se, että Saksa on päättänyt helpottaa kansalaisuuden saamista samaan aikaan, kun Suomi kiristää. Nyt vilpiton kysymys on se, että kuvittelemmeko todella niin, että joku it-insinööri mieluummin valitsee tämän vaikean kielin, nämä vaikeat olosuhteet, tämän maan, jossa itsekin valitatte koko ajan verojen kor-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

keutta, kuin sen, että hän saisi olla tällaisessa tervetulleeksi toivottavassa kansainvälisessä suurvallassa töissä. Toivotan onnea ehkä ministereille Satonen ja Orpo sen osalta, että he onnistuvat saamaan läpi sellaisia tavoitteita, joita heidän perussuomalaiset kollegansa parhaansa mukaan torpedoivat.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Nieminen pyysi vastauspuheenvuoron. Otetaan se tähän väliin ja sitten jatketaan puhujalistaa, kiitos.

20.00 Mira Nieminen ps (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Tosiaan kylä, ei tässä olla kenenkään ammattiosaajan kansalaisuutta torppaamassa. Edelleen on mahdollista opetella kieli ja sitä kautta saada viiden vuoden mahdollisuus saada kansalaisuus. Elikkä jos tahtoa on tänne maahan tulla, niin kyllä tänne pääsee.

Todellakin toin jo esille tuossa omassa puheenvuorossani, että emme ole mikään poikkeus eurooppalaisista, emme pohjoismaisista maista kansalaisuudessa. Jos mennään vaikka Kanadaan, siellä on todella tiukka ja hyvä malli. He arvostavat omaa kansalaisuuttaan ja passin arvoaan. Tietäisittepä, miten suomalaista passia voidaan tänä päivänä käyttää väärin, koska se on arvotavaraa. Kyllä minä annan toisenlaisen arvon tälle meidän kansalaisuudelle. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ja edustaja Harjanne, olkaa hyvä.

20.01 Atte Harjanne vihr: Arvoisa puhemies! Mainio puheenvuoro edustaja Harakalta siinä, että tätä keskustelua käytiin jo viime torstaina aika vauhdikkaasti. Yhdyn tähän kritiikkiin tämän lainsäädännön pilkkomisesta, joka vaikeuttaa tämän talon kannanottoa tähän.

Keskeinen kysymys on, mitä ongelmaa tässä ratkaistaan. Täällä on puhuttu viimeksi, ja myös tänään, paljon turvallisuudesta, mutta se tosiasiallinen syy-yhteys, millä tavalla tämä esitys jotenkin konkreettisesti parantaisi tämän maan turvallisuutta, on hyvin epäselvä. Sen sijaan lausuntokierroksen palaute talouden näkökulmasta on ollut tyrmäävää. Elinkeinoelämä on hyvin suoraan varoittanut tämän huonoista vaikutuksista. Oikeastaan sen takia minusta olisi hirvittävän tärkeää, että kun tätä pohditaan, niin toisin kuin tässä salissa, jossa puuttuu se talouden näkökulma hallituksen riveistä kokonaan, eduskunnassa tulisi käsitellä tämän lainsäädännön esitettyjä hyötyjä — minulle jääneet hyvin epäselviksi — ja ilmeisiä haittoja myös sen talouden näkökulmasta.

Itse asiassa esittäisin, että tätä puhemiesneuvoston päätöstä täydennettäisiin niin, että lähetettäisiin tämä täältä salista myös talousvaliokuntaan lausuttavaksi. Nähdäkseni se täydentäisi hyvin sitä näkökulmaa, joka täällä tulee hallintovaliokunnalle punnittavaksi, ettei sitä katsota vain liian kapeasta näkökulmasta. Erityisesti tätä korostaa se lausuntokierroksella saatu palaute tästä näkökulmasta. Jos tämä sali jostain syystä on sitä mieltä, että näin ei toimita, niin sitten kyllä kannustan ehdottomasti hallintovaliokuntaa punnitsemaan kokonaisvaltaisesti tämän esityksen perusteita ja vaikutuksia muunkin kuin tämän näennäisen turvallisuusnäkökulman puolesta, koska tämä kritiikki on nimenomaan tullut sieltä elinkeinoelämältä ja liittyy tämän taloudellisiin vaikutuksiin.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hopsu, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

20.03 **Inka Hopsu vihr:** Arvoisa puhemies! Hyvät kollegat! Valtiovarainministeriön arvi-
on mukaan Suomeen tosiaan tarvittaisiin vuosittain 40 000 nettomaahanmuuttajaa, jotta
työllisyys saataisiin pidettyä riittävällä tasolla ja huoltosuhteen heikkeneminen pysäytet-
tyä. Tämän luvun toteutuminen ei ole lainkaan itsestäänselvää, eivätkä hallituksen toimet
asian parantamiseksi vakuuta. Tai kertokaa ihmeessä, miten hallitus on edistänyt työvoi-
man saatavuutta tai edes niitä hallitusohjelmassa lukevia rekrytointitoimia, joissa valittiin
näitä kohdemaita, joista rekrytointia lisätään. Näistä maista yksikään ei sattunut olemaan
Afrikan alueella, josta esimerkiksi Saksa, josta täällä on mainittu aiemmin, rekrytoi hyvin
aktiivisesti koulutusyhteistyön kautta useammastakin maasta.

Toivon tosiaan, että hallitukselta löytyisi ymmärrystä työperäiseen ja työhön johtavaan
maahanmuuttoon ja sen tärkeyttä kohtaan. Sen taloudellinen merkitys on mittava, tämä on
useassa selvityksessä meidän yritysiltämme noussut. Sen vuoksi kannatan tätä edustaja
Harjanteen esitystä, että saadaan tämä myös talousvaliokuntaan lausuttavaksi.

Jokainen, joka haluaa työllistyä Suomessa, ansaitsee siihen mahdollisuuden. Kansalai-
suuden ehtojen tiukentaminen heikentää Suomen veto- ja pitovoimaa kansainvälisten osaa-
jien keskuudessa. Kaikki nämä tänään esitetyt maahanmuuttajien asemaa heikentävät toi-
met lähetettävät juuri päinvastaisen, väärän signaalin: ette ole tänne tervetulleita. Kilpai-
lemme muiden maiden kanssa osaavasta työvoimasta, ja siinä jokainen askel taaksepäin
vaikuttaa. Tässä edustaja Harakka puhui hyvin siitä, että täällä kyseenalaistettiin, miksi
Suomeen haluavalla on tällaisia niin kutsuttuja poissaoloja täältä Suomesta. Jos olet työn-
tekijä, jonka perhe ei ole vielä saapunut tänne, niin varmasti haluat loma-aikasi viettää per-
heen kanssa. Meillä on perheenyhdistäminen aika hankalaa myös työperäiselle maahan-
muuttajalle. Tai jos firman pääkonttori sijaitsee vaikka jossain muussa maassa kuin Suo-
messä ja osa työstä pitää tehdä sieltä käsin, niin silloin varmasti työnantajan asettamia edel-
lytyksiä haluaa työntekijä noudattaa ja tehdä sen työnsä hyvin sieltä, vaikka haluaisikin sa-
manaikaisesti asettua pysyvästi asumaan Suomessa, mutta työ vaatii tätä liikkuvuutta. Toi-
vottavasti tähän tosiaan saadaan muutos tässä esityksessä.

Suomi liikkuu tälläkin lakimuutoksella täysin päinvastaiseen suuntaan kuin monet muut
Euroopan maat. Esimerkiksi Saksa on juuri päättänyt täysin päinvastoin kuin Suomi ja las-
kee asumisaikaedellytyksen kahdeksasta vuodesta viiteen vuoteen. Kansalaisuuden käsit-
telyprosessissa on tällä hetkellä jopa kahdeksan vuotta täällä oleskelleille kahden tai jopa
kahden ja puolen vuoden odotusaika siihen, että se hakemus käsitellään. Eli tämä kahdek-
san vuotta ei edes tule olemaan se maksimi, vaan kansalaisuuden saaminen saattaa venyä
kymmeneen vuoteen tai pidemmäksi.

Sen sijaan, että hallitus tukisi maahanmuuttajien kotoutumista ja sitoutumista Suomeen
uutena kotimaana, hallitus on muun muassa linjannut Suomessa työllistyneen aikaa etsiä
uutta työtä muutettavan vain kolmeen kuukauteen — jollakin osaajaryhmällä siihen pi-
dempään kuuteen kuukauteen, mutta meidän yrityksemme sanovat, että he ihan yhtä lailla
tarvitsevat ammatillisia osaajia kuin korkeakoulutettuja osaajia, että tällaista jakoa ei kan-
nattaisi tehdä — ja heikentänyt kotoutumista rajaamalla muun muassa aikuistumisen tuen
kestoa ja leikkaamalla kotoutumisen tuesta kuntien resursseja.

Miksi Suomi haluaa välittää viestin, että tänne ei kannata tulla eikä ainakaan jäädä, jos
olet sattunut tänne asti saapumaan? Taidamme kaikki tietää syyn: hallituksen esitykset
ovat maahanmuuttovihamielisiä. R-sana vaikuttaa olevan perussuomalaisille kuin kirosa-
na, jota ei saa sanoa ja jota ei saa edes hallituksen papereista ja esityksistä löytyä. Sanon
suoraan, että hävettää, että olemme mittauksissakin Euroopan rasisisin maa, jossa erotel-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

laan ihmisiä meihin ja muihin, ja ettemme saa rasismia yhteiskunnastamme kitkettyä ja purettua. Nytkin lakiesityksin syvennämme maahanmuuttaneiden heikompaa asemaa, eikä paljon lohduta, että voin oppositiosta käsin irtisanoutua tästä. Kotimaani muuttuu näiden tänäänkin käsittelyssä olevien esitysten myötä ja huonompaan suuntaan.

Arvoisa puhemies! Specialists in Finland -verkoston kyselyn mukaan kansalaistamisen ehtojen kiristäminen on lähes yhtä kriittinen Suomessa asuville kansainvälisille osaajille kuin hallituksen kaavailema kolmen ja kuuden kuukauden sääntö. Ulkomaanpäivien määrän vähentäminen osuu erityisesti kansainvälisen liiketoiminnan parissa työskenteleviin ja myös tutkijoihin. Kahdeksan vuotta on pitkä aika odottaa, ostanko täältä mahdollisesti talon. Se on pitkä aika jännittää, saako lapsi käydä koulunsa loppuun täällä Suomessa koulukavereiden kanssa. Uskallanko siis siirtää perheeni Suomeen? Uskallanko siirtää elämäni pysyvästi Suomeen? Monella on tosiaan vaihtoehtoja, joista valita.

Asia, josta olen erityisen huolissani, on lapsen edun ja oikeuksien toteutuminen. Lapsiasiavaltuutettu on nostanut esiin huolen annettujen lakiesitysten vaikutuksista lapsen oikeuksien toteutumiseen sekä esitysten lyhyistä lausuntoajoista. Valtuutetun näkemyksen mukaan esitysluonnoksessa ehdotetut asumisaikavaatimuksen pidennykset eivät ole lapsen edun mukaisia.

Se, että kansalaisuuden saamisen aika pitenee, vaikuttaa myös siihen, kuinka voi osallistua Suomessa, kuinka voi osallistua esimerkiksi demokraattiseen päätöksentekoon. Mitä pidempään kansalaisuutta pitää odottaa, sen heikommaksi side tähän yhteiskuntaan muodostuu. Siinä ehtii pohtia moneen kertaan, minnekö muualle kannattaa lähteä kuin tänne. Tämä meidän yhteiskuntaamme jakava vaikutus on aivan päinvastainen kuin mitä pitäisi tehdä. Meidän pitäisi pyrkiä keskinäisen luottamuksen vahvistamiseen, keskinäisen harmonian vahvistamiseen.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Haluaako sisäministeri kommentoida juuri pidettyä puheenvuoroa? — Kaksi minuuttia, olkaa hyvä.

20.10 Sisäministeri Mari Rantanen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nyt täytyy todeta, että kun tässä edustaja Hopsu totesi, että nämä hallituksen esitykset ovat merkki rasismista, niin pidän tätä kummallisena. Näissä esityksissä on kysymys siitä, että hallitus vähentää väärinkäytöksiä, ottaa EU-direktiivien mahdollistamat asiat vihdosta viimein käyttöön. Ei näissä ole kysymys rasismista. Jos me puhutaan kansalaisuuslaista, jossa nostetaan asumisaika viidestä vuodesta kahdeksaan vuoteen, ja hallitusohjelma toteaa, että muunnamme maahanmuuttopolitiikkamme yleispohjoismaalaiselle tasolle, niin siitä on kysymys. Norjassa asumisaika kahdeksan vuotta, Tanskassa yhdeksän vuotta, ja Ruotsi on nostamassa asumisaikaa viidestä kahdeksaan vuoteen aivan kuten mekin. Ovatko muut pohjoismaat rasistisia? Eivät varmastikaan ole.

Kysymys on siitä, että tällä esityksellä ja näillä kansalaisuuslain esityksillä pyritään siihen, että Suomeen pitää kotoutua, ja silloin me edellytämme tiettyjä asioita, esimerkiksi pidempää asumisaikaa, jolloinka on aikaa opetella kieli ja osallistua yhteiskunnan toimintaan, integroitua, kotoutua. Me lisäämme toimeentulovaatimusta. Tällä hetkellä toimeentulovaatimukseksi riittää se, että osoittaa saavansa Kelalta tukia. Näin ei ole aikaisemmin ollut, ja nyt on tämäkin tarkoitus tiukentaa. Nuhteettomuusvaatimusta tulemme tiukentamaan. Tulemme tiukentamaan myös kielitaitovaatimusta. Nythän siitäkin voidaan vaivautua siten, että osoitetaan erilaisia todistuksia. Tarkoitus on se, että henkilöt, jotka sen

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

Suomen kansalaisuuden saavat, totta tosiaan osaavat suomen kieltä ja pystyvät elättämään itsensä. Nämä ovat, arvoisa puhemies, aivan normaalia politiikkaa, jolla ei ole kyllä rasismin kanssa mitään tekoa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Edustaja Garedeu, olkaa hyvä. [Kaisa Garedeu: Onko tämä seuraava asiakohta?] — Ahaa, pahoittelut! Minulla oli tässä seuraavan asiakohdan puhujalista jostakin syystä edessäni. — Edustaja Kokko, olkaa hyvä.

20.12 Jani Kokko sd: Arvoisa puhemies! Sanotaan, että on lottovoitto syntyä Suomeen, ja varmasti jopa Suomen kansalaisuuden saaminenkin on yhdenlainen lottovoitto, niin harvinaista se tuntuu hakijoille olevan. Siinä suhteessa hieman hämmentää tämä hallituksen esitys kansalaisuuslain muuttamisesta erityisesti niillä näkökulmilla, joita edustaja Harakka jo nosti oivallisesti esille liittyen Suomen vetovoimaan osaavan työvoiman näkökulmasta. Useammassa muussa Euroopan maassa muun muassa asumisaikavaatimus olisi tulevaisuudessa huomattavasti alhaisempi kuin Suomessa. Ja jos ottaa huomioon, että olemme pieni kansa, outoa kieltä puhuva Euroopan laidalla, jossa on — kuten on monesti todettu — erittäin leppoisa ilmasto, ja verotuskin vähän näkökulmasta riippuen saattaa heikentää meidän vetovoimaamme, niin meidän tuskin itse kannattaa rakentaa entisestään esteitä sille, miksei kansainvälinen osaaja voisi Suomeen tulla.

Tätä usein huomaan, että täällä on nimenomaan näitä turvallisuusnäkökulmia nostettu esille. Kunnioitan suuresti tietysti suojelupoliisin työtä, mutta ehkä he ovat tässä suhteessa hieman jäävejä nimenomaan kokonaisuuden kannalta arvioimaan sitä, minkälainen vaikutus tällä on turvallisuuden kannalta, koska jos tavallaan heidän argumenttiaan katsoo siitä, että asumispaikkavaatimuksen pidentäminen viidestä vuodesta kahdeksaan vuoteen antaisi enemmän aikaa nähdä sen, onko ihmisestä riski suomalaiselle yhteiskunnalle, niin miksei saman tien sitten pidennetä 15 vuoteen, koska siinäkin voisi sitten enemmän olla aikaa löytää se, jos ihminen on vaaraksi suomalaiselle yhteiskunnalle.

Erityisesti tästä kotoutumisnäkökulmasta on ehkä hyvä todeta nämä vaatimukset, joista nyt osassa lausunnoista on muun muassa nostettu esille, että muutosten vaikutukset eivät yleisesti vastaa kotoutumiseen liitettyihin tavoitteisiin ja voivat olla jopa päinvastaisia. Eli vaikka tässä toivotaan, että ihmiset suomen kieltä oppisivat entistä paremmin, niin ehkä näitten osajien näkökulmasta se on erittäin haasteellista.

Ja ehkä vielä lopuksi, arvoisa puhemies: Olen paljon jo viime vuoden puolella tässä uudessa roolissa keskustellut suomalaisten kansainvälisten suuryritysten kanssa, kuten esimerkiksi peliyrityksien kanssa. He ovat todenneet, että viime vuosien aikana he ovat joutuneet käymään — ja erityisesti ehkä nyt tämän vaalikauden tapahtumien seurauksena — paljon keskustelua potentiaalisten työntekijöiden kanssa, jotka olisivat halukkaita tulemaan Suomeen, siitä, ovatko he tervetulleita: minkälainen meidän julkinen keskustelumme on, ja varsinkin jos ihminen on ehkä hieman erilaisempi kuin se tavallinen väestö, mitä täällä Suomessa on, niin minkälaisen kuvan me annamme itsestämme. Tässä suhteessa toivoisin, että hallitus miettisi tätä lakiesitystä huomattavasti tarkemmin ja erityisesti suomalaisen elinkeinoelämän tarpeita ajatellen.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Virta on poissa, edustaja Hoskonen on poissa. — Edustaja Vigelius, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

20.16 Joakim Vigelius ps: Arvoisa puhemies! Kun keskustelemme tästä kansalaisuuslaista, niin mietin monesti vihreiden ja vasemmiston puheenvuoroja kuunnellessani, että jos te olette hirveän huolissanne siitä, että Suomeen tullut maahanmuuttaja saa kansalaisuuden viiden vuoden jälkeen ja nyt tämän hallituksen seurauksena kahdeksan vuoden jälkeen, niin oletteko te tosissanne sitä mieltä, että tämä on se suurin mahdollinen este korkean tason osaajien tulolle Suomeen. Vai olisivatko niitä kuitenkin esimerkiksi ne itse asiassa edustaja Kokonkin puheenvuorossa mainitut ilmastotekijät tai erityisesti se korkea verotus — se korkea verotus, jolle löytyy suurin kannatus nimenomaan sieltä salin vasemmasta laidasta?

Eli jos te tosiasiallisesti haluaisitte niitä korkean osaamistason osaajia, jotka tienaa Suomessa paljon ja jotka päätyvät Suomen korkean progression piiriin erityisesti sen jälkeen, kun he ovat pitkän aikaa olleet Suomessa ja saaneet ehkä kansalaisuuden, niin enitenhän se verotus heitä ohjaa toisaalle esimerkiksi pohjoismaisessa vertailussa. Tämä pohjoismainen vertailu on sikäläkin mielenkiintoinen, että te mielellänne otatte vertailukohtaa Saksaan, siis keskiseen Eurooppaan, vaikka tosiasiallisesti me kilpailemme ennemminkin muiden Pohjoismaiden kanssa näistä osaajista, korkean tulotason, korkean osaamistason osaajista. Ja muissa Pohjoismaissa se, minkä te jätätte sanomatta, on se, että kansalaisuuslakeja on kiristetty, ehtoja, vaatimuksia, edellytyksiä maahanmuuttajille jäädä on kiristetty.

Meillä on esimerkiksi Islannissa Suomen nykyistä kansalaisuuslakia kireämpi seitsemän vuoden asumisaikavaatimus. Norjassa vaatimus on kahdeksan vuotta, Tanskassa yhdeksän vuotta. Ja te olette tosissanne siis sitä mieltä, että tämä Suomen kahdeksan vuotta on jokin rasistinen osoitus tältä hallitukselta ja että se karkottaa nämä osaajat pois tästä maasta, kun Norjassa ja Tanskassa on jo samantasoisia ellei korkeampiakin vaatimustasoja. Sen lisäksi myös Ruotsissa, joka ajaa yhtä löperöä kansalaisuuspolitiikkaa tällä hetkellä kuin Suomi, on aikeita nostaa edellytettyä asumisaikavaatimusta. Pidätkö te mahdollisesti sitäkin rasistisena tai osaajia karkottavana? Ehkä pidätte. Ehkä teille on tässä joku taloudellinen näkökulma kaikista tärkein, tai te katsotte nimenomaan siitä näkökulmasta, mutta keskeisin syy sille, minkä takia asumisaikavaatimusta kiristetään, on turvallisuusnäkökulma ja se, että voidaan olla varmoja siitä, että ne tulijat, jotka tänne tulevat ja jotka Suomen tai muiden Pohjoismaiden passeja saavat, ovat tosiasiallisesti integroituneet yhteiskuntaan, tulevat työllään toimeen ja elävät nuhteetonta elämää. Silloin he ansaitsevat Pohjoismaiden, mukaan lukien Suomen, passeja, eivät yhtään kevyemmillä perusteilla.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. [Jani Kokko: Nimi mainittu!] — Vastauspuheenvuoroja pyydetään nousemalla seisomaan ja eräissä tilanteissa myös painamalla V-painiketta, ei esittämällä huutoja. — Edustaja Diarra, olkaa hyvä.

20.19 Fatim Diarra vihr: Kiitos, arvoisa puhemies! Suomen hallituksen esittämät muutokset ovat inhimillisesti julmia ja kaupan päälle myös haitallisia Suomen kilpailukyvyyn kannalta. Nämä esitykset ovat erityisen julmia juuri kahden kulttuurin perheitä kohtaan. Nämä tiukennukset tuntuvat kohtuuttomilta erityisesti niissä tilanteissa, joissa oleskelun syy täällä Suomessa on täällä asuva perhe. Suomessa on paljon perheitä, joissa puoliso on muuttanut Suomeen jostain ulkomailta, ja monella näistä perheistä on sitten vielä yhteisiä lapsia. Vaikka perheeseen tulisikin ero, ei toinen vanhempi lakkaa olemasta lapsille isä tai äiti. Onkin erikoista, että toisen vanhemman kiinnittymistä Suomeen ja suomalaiseen yh-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

teiskuntaan halutaan vaikeuttaa. Tässä kärsijöinä ovat kahden kulttuurin perheet ja kahden kulttuurin lapset.

Hallituksen tarkoituksena on korostaa onnistuneen kotoutumisen roolia kansalaisuuden ja pysyvän oleskeluluvan saamisen edellytyksenä, mutta tilanne on nyt päinvastainen. Saan lukuisia viestejä siitä, miten perheissä on huoli ja epävarmuus, miten perheet ovat alkaneet pohtimaan myös muuttoa pois Suomesta. Jos maahan muuttaneen puolison edellytyksiä osallistua yhteiskuntaan ja tulla sen täysimääräiseksi jäseneksi vaikeutetaan, heikentää se kahden kulttuurin perheiden halua jäädä tänne, osallistua tähän yhteiskuntaan ja perustaa tänne myöskin perhe. Nämä kiristyksen siis kannustavat ihmisiä muuttamaan pois Suomesta, myös siis suomalaisia ihmisiä.

Nämä kaikki muutokset, mitä on esitetty — kansalaisuuden vaikeuttaminen, kansainvälisen suojelun muuttaminen väliaikaiseksi —, yhdessä keskittyvät valitettavasti myös samoihin ihmisryhmiin eli turvapaikanhakijoihin sekä maahan muuttaneisiin henkilöihin. Nämä muutokset kohdistuvat jo entisestään haavoittuvassa asemassa oleviin ihmisryhmiin, lapsiin, ja erityisesti haavoittuvassa asemassa olevat ihmiset kärsivät näistä muutoksista aivan kohtuuttomasti. Surullisinta on se, että näitten esitysten yhteisvaikutuksia ei ole haluttu arvioida, joten niiden kaikkia vaikutuksia ja vaikutusten mittakaavaa emme pysty täällä arvioimaan. Voidaan kuitenkin nyt jo arvioida, että esimerkiksi paperittomuus tulee nyt kasvamaan entisestään näitten esityksien johdosta.

Arvoisa puhemies! Näitä lakiesityksiä on perusteltu kansallisella turvallisuudella, mutta tosiasiaa kyse on pyrkimyksestä rajoittaa maahanmuuttoa, ja niistä paistaa läpi vihamielinen ideologia. Esityksistä käy ilmi myös se, että nämä eivät tosiasiallisesti tule edistämään turvallisuutta. Kansallista turvallisuutta ei nimittäin tarvitse asettaa vastakkain maahanmuuttajien oikeuksien toteutumisen kanssa. Voimaan tullessaan nämä lakimuutokset syventävät rakenteellista rasismia luomalla Suomeen ihmisryhmän, jonka oikeudet ovat huomattavasti muita heikommalla. Nämä esitykset edustavat lyhytnäköistä ja kestäväntöntä politiikkaa maailmassa, jossa on enemmän pakolaisia kuin koskaan aiemmin.

Arvoisa puhemies! Nämä päätökset vaikuttavat kielteisesti yksilöihin sekä myös suomalaisen yhteiskuntaan. Ihmisten kotoutuminen vaikeutuu, ja nämä lakimuutokset hankaloittavat perheen yhdistämistä ja työelämään osallistumista ja lisäävät vielä epävarmuutta tulevaisuudesta. Miten kotoutuminen voi olla helpompaa, kun työnsaantia vaikeutetaan ja kaupan päälle vielä kotoutumisesta leikataan? Miten tämä kokonaisuus pystyy toimimaan? En ymmärrä tätä, ja en usko, että hallitus edes haluaa mahdollistaa parempaa kotoutumista. Tavoitteena on sanoa ihmisille, että te ette ole tänne tervetulleita, älkää muuttako tänne, ellei te ole tietynlaisia ja oikeanlaisia. Siltä tämä vaikuttaa. — Kiitos, puhemies.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Etenemme nyt toistaiseksi puhujalistan mukaisesti. — Edustaja Honkasalo, olkaa hyvä.

20.23 Veronika Honkasalo vas: Arvoisa puhemies! On nimenomaan todella tärkeää nähdä, että nyt on kyse tästä nuivasta maahanmuuttopakettista, joka koostuu kuudesta eri lakiesityksestä, ja nyt tämä käsittelyssä oleva kansalaisuuslakikin on vasta ensimmäinen osa kolmesta esityksestä. Ja nimenomaan tämä pitää nähdä kokonaisuutena, ja tästä on myös kritiikkiä tullut, että näitä vaikutusarvioita ei tämän kokonaisuuden kannalta ole tehty.

Hallitus tekee tosiaan muutoksia maahanmuuttovastainen periaate edellä. Perusteita muutosten tarpeelle ei ole, ja niitä pusketaan yhteisvaikutuksia arvioimatta ja huolellinen

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

lainvalmistelu unohtaen. Kaikki nyt lähetekeskustelussa olevat sisäministeriön lakiesitykset vaikuttavat samoihin ihmisiin ja heikentävät heidän oikeuksiaan rajusti ja monilla eri tavoilla. Kokonaisuudessaan esitykset tulevat lisäämään paperittomuutta, inhimillistä kärsimystä ja kustannuksia yhteiskunnalle laajasti.

Lakiesityksiä leimaa hyvin kielteinen suhtautuminen turvapaikanhakuun ja pakolaisuuteen. Voimaan tullessaan esitetyt lait syventävät rakenteellista rasismia Suomessa. On selvää, että lakimuutosten lähtökohtana ei ole ihmisten oikeuksien parantaminen tai yhteiskunnan etu, sillä ne ovat haitaksi sekä yksilöille että yhteiskunnalle laajasti. Hallituksen esitysten yhteisvaikutuksia ei ole arvioitu riittävällä tasolla. Vaikutukset perus- ja ihmisoi-
keuksiin ja haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin, kuten lapsiin, ovat ohuet ja puutteelliset.

Lakeja kiirehditään ilman perusteltua syytä, mihin esimerkiksi oikeuskansleri on kiinnittänyt huomiota. Liian lyhyiden lausuntoaikojen lisäksi oikeuskansleri on huomauttanut, että hallitusohjelmakirjaukset eivät riitä lakiesityksen perusteluiksi. Lainvalmistelun kiireellisyyttä ja puutteita ei voi perustella hallitusohjelman kirjauksilla, vaan esityksen yksityiskohdista käytävään keskusteluun on varattava aikaa.

Ja kyllä minäkin ihmettelen, että täällä salissa tosiaan tänään ei ole yhtäkään RKP:n edustajaa, ei ollut myöskään viikko sitten, kun näitä samoja lakiesityksiä käsiteltiin ensimmäisen kerran. Nimenomaan RKP:llehän oli hyvin tärkeää hallituksessa pysymisen kannalta tämä rasistitiedonanto, ja nyt me käsittelemme laajaa kokonaisuutta eri lakiesityksiä, joissa nimenomaan konkretisoituu hallituspolitiikan rakenteellinen rasismi. Tietenkin on niin, ettei sisäministeri sitä täällä julki sano eivätkä perussuomalaisten edustajat, että kyse on rasistisesta politiikasta, niinhän se aina menee, ja sitten me saivarrellaan täällä, että onko kyse rasismista vai ei. Mutta selvää on, että tämä lakiesitys myös kansalaisuudesta nimenomaan kohtelee hyvin rajulla tavalla erityisesti turvapaikanhakijoita ja kohtelee eri tavoin eri oleskeluluvalla olevia ihmisiä. Esimerkiksi asumisajaksi hyväksyttäisiin vain oleskeluluvalla tapahtunut oleskelu, ei siis enää turvapaikka- tai oleskelulupa-asian käsittely-aikaa tai erityisistä syistä johtuvia poikkeuksia. Nyt esimerkiksi tätä ei ole täällä salissa vielä tänään nostettu esille. Samalla hallitus korostaa muutoksilla kotoutumisen ja turvallisuusnäkökohtien merkitystä sekä selkiyttää asumisaikaa koskevia säännöksiä poistamalla esimerkiksi kansainvälistä suojelua saavien lyhyemmän asumisaikaedellytyksen.

Ehkä sitten vielä joitakin huomioita nostan tässä esille.

Esimerkiksi se, millä tavalla tämä lakiesitys kohtelee kansainvälistä suojelua saavia: Nämä ehdotettavat muutokset heille merkitsisivät lähtökohtaisesti asumisajan kaksinkertaistumista. [Perussuomalaisten ryhmästä: Hyvä!] Kansalaisuuden saamisen vaikeutuminen voi siis, niin kuin täällä on nostettu esille, vaikuttaa myös yksilön työmarkkinatilanteeseen. Esimerkiksi valtion virkoihin edellytetään Suomen kansalaisuutta, ja kansalaisella oletetaan olevan valmiutta sitoutua työhön pidemmäksi aikaa. Kansalaisuuden saamisen vaikeuttaminen voi osaltaan vähentää tai hidastaa koulutetun työvoiman pysyvämpää asettumista Suomeen ja vaikuttaa sitten työvoiman saatavuuteen ja yritysten kilpailukykyyn, ja tätäkin on täällä jo tänään nostettu hyvin esille. Kansalaistamiseen vaadittavan asumisajan pidentäminen todennäköisesti vähentää Suomen veto- ja pitovoimaa sellaisille henkilöille, joille on tarjolla erilaisia työtilaisuuksia myös muissa maissa. Ja on hyvä huomata myös, että monet kansalaisen oikeudet viivästyvät, muun muassa oikeus äänestää ja asettua ehdolle. Käytännössä lapset ovat kanssahakijoina vanhempiensa hakemuksessa, joten myös

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

lasten kansalaisuuden saaminen lykkäytyy ja he ovat aiempaa pidemmän ajan oppivelvollisuudestaan ulkomaalaisia.

Tosiaan niin kuin täällä on todettu, hallituksen viesti maahan tuleville on, että älä tule tänne, et ole tervetullut. Ja jo maassa elämäänsä rakentaneelle viesti on, että mene pois tai teemme elämästäsi mahdollisimman hankalaa. Nämä ovat kestäättömiä viestejä tilanteessa, jossa Suomi tarvitsee maahanmuuttoa ja kansainvälisiä osaajia yhä kipeämmin. Jokainen Suomeen muuttanut on yhteiskunnan täysivaltainen jäsen ja Suomen tulee ihmisten elämän hankaloittamisen sijaan edistää maahanmuuttaneiden kotoutumista, kouluttautumista, työllistymistä ja kiinnittymistä yhteiskuntaan. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Biaudet, edustaja Biaudet taitaa olla poissa. — Edustaja Werning, olkaa hyvä.

20.29 Paula Werning sd: Kiitos, arvoisa puhemies! Hallituksen esitys kansalaisuuslain muuttamisesta on perussuomalaisten ideologinen hanke, joka vie Suomea täysin väärään suuntaan. Tämä esitys ei ole pelkästään lakitekstiä, vaan se on viesti siitä, millainen maa Suomi haluaa olla. Tämä esitys on askel taaksepäin. Se ei ainoastaan vaikeuta kansalaisuuden saamista pidentämällä asumisaikaedellytystä vaan myös lähettää kylmävän signaalin kansainvälisille osaajille, jotka hakevat Suomeen töihin ja harkitsevat Suomea uutena kotinaan.

Kokoomus, teitä on varsin vähän täällä salissa, mutta kysyn teiltä: Miksi tuette perussuomalaisten ideologista hanketta, joka ei palvele Suomen etua? Miksi haluatte tehdä Suomesta vähemmän houkuttelevan paikan elää ja työskennellä? Vuonna 2011 asumisaikaedellytystä laskettiin kuudesta viiteen vuoteen, ja tämä osoittautui toimivaksi ratkaisuksi. Mikä on muuttunut? Mikä on se ongelma, johon hallitus haluaa puuttua ja jonka tämä hallitus yrittää ratkaista pidentämällä asumisaikaa?

Esityksessä puhutaan kotoutumisen onnistumisesta ja turvallisuusnäkökohtien paremmasta huomioimisesta, mutta missä ovat todisteet siitä, että nykyiset käytännöt eivät toimi? Missä ovat analyysit ja selvitykset, jotka osoittavat tarpeen muutokselle?

Sisäministeri Rantanen on sanonut, että Suomen kansalaisuus ei voi olla automaatio. No, olen tästä täysin samaa mieltä, mutta kukaan ei ole väittänyt, että kansalaisuus olisi automaatio tällä hetkelläkään. Miksi siis muuttaa jotain, mikä ei ole rikki? Nyt tehdään toimia, joilla ollaan pilkkomassa kansalaisuuslakia osiin, mikä tekee kokonaisuuden hahmotamisesta haasteellista. Tämä ei ole avoimuuden politiikkaa. Tämä on politiikkaa, joka luo ainoastaan epävarmuutta ja pelkoa.

Puhemies! Suunnataanpa katseet Saksaan, joka on laskenut asumisaikaedellytystä kahdeksasta viiteen vuoteen. Miksi Suomi valitsee päinvastaisen tien, miksi me emme seuraa hyväksi havaittua esimerkkiä?

Edustaja Vigelius, olette paikalla, ja totesitte, että kyse on turvallisuudesta. No, lähiaikojen tapahtumat osoittavat kyllä suoraan sen, että turvallisuutta voi uhata ihan kantasuomalainenkin.

Tämä esitys ei ainoastaan vähennä Suomen houkuttelevuutta, vaan se myös heikentää kotoutumista ja perhesiteiden säilymistä. Kun asumisaikaedellytys kasvaa mutta sallittujen ulkomaanpäivien määrä puolittuu, se vaikeuttaa ihmisten oleskelua lähtömaassaan. Se vaikeuttaa perheiden ylläpitämistä ja yhteydenpitoa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

Arvoisa puhemies! Tämä esitys on lyhytnäköinen. Se ei tunnista todellisuutta eikä tunnista sitä, että Suomi kilpailee kansainvälisistä osaajista. Meidän ei pitäisi rakentaa esteitä, meidän pitäisi rakentaa siltoja.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Vigelius, minuutin mittainen vastauspuheenvuoro, olkaa hyvä.

20.32 Joakim Vigelius ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olette, edustaja Werning, aivan oikeassa: suomalainenkin voi uhata Suomen turvallisuutta — mutta se ei ole tekosyy mahdollistaa, että ulkomaalainen uhkaa Suomen turvallisuutta, tai että me mahdollistamme maahan muuttaneelle ihmiselle liian löysin ehdoin saada Suomen kansalaisuus, jonka jälkeen me emme pysty sanktioimaan tänne muuttanutta ihmistä, esimerkiksi edellyttämällä, että hän palaa kotimaahansa rikoksen tehneenä maahanmuuttajana Suomea vastaan, meidän lainsäädäntöömme vastaan loukanneena. Se mahdollisuus on meillä käytössä silloin, kun ihmisellä ei ole kansalaisuutta, ja on erinomaista, että sitä käytetään. Me emme halua tänne ulkomailta rikollisia rikkomaan Suomen lakeja, ja jos me myönnämme löperöin ehdoin kansalaisuuden, se mahdollistaa, että tämä ihminen jää pysyvästi, pysyväluonteisesti Suomeen, vaikka hän syyllistyisi törkeisiin rikoksiin, ja myös sitä tämä hallituksen esitys ehkäisee.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Räsänen, Hanna, olkaa hyvä.

20.34 Hanna Räsänen kesk: Arvoisa puhemies! Luulen, että turvallisuus on kaikille meille tässä salissa tärkeä asia, mutta tämän lain kohdalla minusta tuntuu, että nyt taitaa mennä kyllä lapsi pesuveden mukana. Äskén keskustelimme siinä rajaturvallisuusasiassa rajan valvonnasta ja hybridioperaatioista, mutta yleensä näissä lakiesityksissä tulisi aina punnita hyvät ja huonot puolet ja se, saako se laki aikaiseksi enemmän hyvää vai huonoa.

Täällä työministeri kertoi tänään salissa, että hän oli vieraillut Supercellillä, ja kertoi Supercellin viestin siitä, kuinka tärkeää on saada tänne Suomeen ammattilaisia ja osaajia. Olen myös itse vieraillut siellä Supercellillä, ja kävimme pitkät keskustelut siitä, minkälainen on Suomen maakuva, ja he kertoivat myös siitä, mitä tarkoittaa käytännössä, kun yritys kilpailee niin, että heidän kilpailuympäristönsä on koko maailma, he hakevat sieltä maailmalta näitä työntekijöitä. Aidosti ne ihmiset pohtivat, mikä on paras maa, minne muuttaa tekemään työtä, minne mahdollisesti viedä perhe, kasvattaa lapsia.

Itse olen huolissani siitä, että samalla kun meidän on tärkeää viestiä maailmalle, että emme salli hybridioperaatioita rajalla, niin nyt me viestimme maailmalle, että tämä nuiva maahanmuuttopolitiikka koskee meillä myös sitten työperäisiä maahanmuuttajia eikä vain niitä, jotka tulevat sieltä metsien kautta Suomeen. Aidosti yritysten viesti on kyllä ollut se, että he ovat huolissaan Suomen tulevasta maakuvasta. Muun muassa EK:han on lausunut, että heidän ykköstavoitteensa maahanmuutossa on — voin lukea tästä: ”1) Tarvitsemme aktiivista maahanmuuttopolitiikkaa, jolla lisäämme työperusteista maahanmuuttoa Suomeen. Suomea on markkinoitava ulkomailla niin kiinnostavana työntekomaana kuin palkitsevana opiskelu- ja tutkimusympäristönä.”

Nyt jos me teemme tällaisia lakiesityksiä, että me niin kuin pakitamme taaksepäin esimerkiksi siitä Saksan-mallista — ei minusta Saksa ole ollenkaan huono esimerkki tässä — niin samalla me lähetämme viestin, että me joka sektorilla tulemme kiristämään maahan-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

muuttoa, ja valitettavasti tässä nyt on tämä työperäinen maahanmuutto myös mukana. Itse näen, että tämä on erittäin lyhytjänteistä politiikkaa, ja pelkään pahasti, että tämä tulee tulevana vuosina kostautumaan meille suomalaisille.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Elo, olkaa hyvä.

20.36 Tiina Elo vihr: Arvoisa puhemies! Hallituksen maahanmuuttolinja on karua luettavaa ja kuultavaa. Viimeksi tänään tosiaan kyselytunnilla pääministeri Orpo täällä vakuutti, että Suomi haluaa kilpailla kansainvälisistä osaajista, ja samaan aikaan Orpon hallitus on tuonut eduskunnan käsiteltäväksi tukun lakiesityksiä, joilla hankaloitetaan monin tavoin Suomeen tuloa, täällä olemista ja tänne kotoutumista. Hallituksen olisi hyvä tiedostaa, että Suomeen ei tosiaan ole erityistä tunkua. Jokainen maahanmuuttoa heikentävä toimi lähettää maailmalle signaalin, kuten täällä useampi edustaja on tänään todennut, että te ette ole tänne tervetulleita. Tämä on huono viesti meiltä suomalaisilta.

Kansalaisuuden saamiseen edellytettävän asumisajan nostaminen viidestä kahdeksaan vuoteen on kriittinen heikennys Suomessa asuville kansainvälisille osaajille. Tämä käy ilmi elinkeinoelämältä ja kansainvälisiltä verkostoilta saadusta palautteesta, vaikka hallituspuolueiden edustajat muuta täällä väittävät. Myös Suomen kansalaisen puolison asumisajan nostaminen tuntuu varsin kohtuuttomalta esitykseltä. Kun hallitus heikentää maahan muuttaneen puolison edellytyksiä osallistua yhteiskuntaan ja olla sen täysivaltainen jäsen, tulee se samalla heikentäneeksi kahden kulttuurin perheiden halua sitoutua Suomeen ja esimerkiksi perustaa tänne perhe. Tätäkö te todella haluatte?

Surullista on myös se, että hallituksen politiikka osuu erityisen pahasti lapsiperheisiin, lapsiin ja nuoriin. Hallitusohjelmassa hallitus haluaa päättäväisesti torjua rinnakkaisyhteiskuntien syntymisen mutta samalla ristiriitaisesti tekee sellaisia lakiesityksiä, joilla lisätään nuorten kuulumattomuutta yhteiskuntaan ja heikennetään mahdollisuutta toimia yhteiskunnan jäsenenä.

Arvoisa puhemies! Me kaikki tässä salissa varmasti jaamme huolen Suomen talouden tilasta. Tänäänkin useampi edustaja tässä salissa on todennut elinkeinoelämän painavan viestin ja huolen näiden esitysten taloutta näivettävästä vaikutuksesta. Siksi on käsittämätöntä, että hallitus ajaa perussuomalaisten johdolla ja kokoomuksen myötävaikutuksella muutoksia, joilla on kurjistava vaikutus Suomen talouteen, meidän huoltosuhteeseen ja osaajapulaan.

Nämä lait on valmisteltu kovalla kiireellä ja hyvin suppeilla lausuntoajoilla. Mitään kokonaisarviota kaikista ehdotetuista ja suunnitelluista muutoksista ei ole myöskään tehty. Ja myös tästä kokonaisuudesta tässä on kyse, toki myös jokaisesta yksittäisestä esityksestä erikseen. Tämä politiikka on kaukana inhimillisestä, vastuullisesta ja suomalaisten edun mukaisesta politiikasta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Mäkynen on poissa, edustaja Antikainen on poissa. — Edustaja Immonen, olkaa hyvä.

20.39 Tomi Immonen ps: Arvoisa puhemies! Viime viikolla ja tänä iltana on käsitelty maahanmuuttoon ja turvapaikanhakuun liittyvää lainsäädäntöä. Minun on esitettävä vilpittön kiitokseni ministeri Rantaselle näistä lakiesityksistä, jotka kokonaisuutena parantavat merkittävästi Suomen turvallisuutta. Entisenä sotilaana on todettava, että sinivalkoinen sy-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

dämeni kyllä on toivonut juuri tällaista lainsäädäntöä kokonaisturvallisuuden johtamiseksi ja sen parantamiseksi.

Salin vasemmalle laidalle esitän kiitokseni siitä, että saitte rakennettua omana hallituskautenanne niin suuren turvallisuustyhjiön tähän maahan, että vieläkin nuoret kipuilevat turvattomuuden ja maahanmuuton lieveilmiöiden kanssa, ja sen vuoksi salin tälle laidalle viime vaaleissa valittiin ennätysmäärä turvallisuusalan henkilöstöä.

Sinivalkoisen politiikan vastakohta vaikuttaa olevan punavihreä politiikka, se on tänäkin iltana tullut täällä selväksi. Ja ennen omaa uraani politiikassa ainoa paikka, jossa punavihreät värit tulivat erittäin merkittävästi — jopa ratkaisevasti — esiin, oli Meripelastusseuran pääsyaatimukset. Jos henkilöllä on puna-vihersokeus, niin hän ei vain yksinkertaisesti hahmota oikein ja realistisesti tärkeitä asioita vähemmän tärkeitä. Se kuvaa todella hyvin myös edellisen hallituksen politiikkaa maahanmuuttoon liittyen.

Onneksi suunta on tällä kertaa toinen, tällä kertaa se suunta on sinivalkoinen. — Kiitoksia ministeri Rantaselle hyvin valmistellusta lakikokonaisuudesta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kaleva on poissa. — Edustaja Furuholm, olkaa hyvä.

20.41 Timo Furuholm vas: Arvoisa puhemies! Aika valikoivasti sykkii se sinivalkoinen sydän. Kun täällä salissa on puhuttu esimerkiksi pienituloisista suomalaisista, niin eipä ole syke tänne asti kuulunut, mutta kiinni menee tällä kertaa ovi niiden ihmisten edestä, joita täällä kipeästi tarvittaisiin. [Mira Nieminen: Ei mene!] Tässä salissa on kyllä olemassa jonkin sortin laaja käsitys siitä, että uutta työvoimaa tarvitaan kipeästi maahamme, sen verran usein tästä kiistämättömästä tosiasiasta täällä puhutaan, mutta kun näitä esityksiä tänne tipahtelee, niin tuo käsitys ei tunnukaan olevan enää niin laajasti jaettu. Kun kansainvälinen kilpailu työvoimasta on kovaa ja kovenee koko ajan, rakentaa hallitus tätä Suomen mallia, jonka viesti on selvä tälle välttämättömälle työvoimalle: älkää tulko tänne. Tai niille, jotka täällä jo ovat, lähtee viesti: lähtekää pois. [Heikki Vestman: Missä näin lukee?]

Esimerkiksi nyt käsittelyssä oleva kansalaisuuslain kiristäminen on kestäväntöytä politiikkaa, [Mira Nieminen: Ei ole!] jolle on vaikea mitään järkeviä tai näppäriä selityksiä keksiä. Toki perussuomalaisille kyse on siitä, että äänestäjille on jotain näytettävää, kun muut lupaukset on jo aikaisemmin rikottu. Ikävä kyllä ei tällainen toiminta ole Suomen etu, kun puhutaan vaikka vallitsevasta kestävyysvajeesta. Kokoomuksen ja RKP:n kannalta taas koko kuvio näyttää oudolta, kun maamme elinkeinoelämäkin on täysin hölmistynyt tästä valitusta maahanmuuttolinjasta. Samaan aikaan kun muissa maissa houkutellaan osajia sisään, niin täällä tehdään täysin päinvastoin. Halvalla menevät kasvun edellytykset.

Arvoisa puhemies! Sen sijaan, että tänne tulevia ihmisiä pyritään nyt kiusaamaan näillä monilla eri esityksillä, olisi syytä edistää tänne tulevien kotoutumista, kouluttautumista, työllistymistä ja tätä kautta heidän kiinnittymistään yhteiskuntaamme, sillä me emme sitä tosiasiaa pääse karkuun, että olemme riippuvaisia näiden rajojemme ulkopuolelta tulevien ihmisten panoksesta tulevaisuudessa. Riippumatta siitä, mitä Islannissa tai Ruotsissa tehdään, tämä täältä nyt lähtevä signaali on epäedullinen Suomen kannalta. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Garedew, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

20.43 Kaisa Garedew ps: Arvoisa puhemies! Oikeastaan pidän tämän puheenvuoron vastauspuheenvuorona edustaja Harakalle. Hän esitti täällä hetki sitten hämmästyttävän puheenvuoron. Miksi emme kysy tämmöisestä maahanmuutto-, kansalaisuuslaista maahanmuuttajilta, hän kysyi täällä. Yksinkertaisesti siksi, koska päätämme suomalaisten asioista, ja suomalaisten asioista päätämme me suomalaiset täällä.

Kansalaisuus pitää ansaita. Sitä ei voi saada helpommin, helpolla. Ja kun me pidennetään tätä aikaa viidestä vuodesta kahdeksaan vuoteen, siinä tulee pidempi aika näyttää nuhteettomuus ja opetella myös kieli. Kun me kerran menemme antamaan kansalaisuuden, sitä on vaikea enää peruuttaa. Sen takia se tuo turvallisuutta.

Edustaja Harakka ihmetteli, miten tämä voi olla mahdollista, että puhutaan ulkomaalaisista ja turvallisuudesta samaan aikaan. Otan tässä esille yhden Ylen uutisen. 3.10.2022 Yle uutisoi seuraavasti: ”Ulkomaalaistaustaiset ovat ylliedustettuina seksuaalirikoksissa. Raiskauksesta epäillyistä 27 prosenttia on ulkomailla syntyneitä. Seksuaalirikollisten lähtömaista painottuvat Lähi-itä ja islamilaiset maat. Suurin osa ulkomaalaistaustaisista seksuaalirikollisista on vuonna 2015 Lähi-idästä yksin tulleita luku- ja kirjoitustaidottomia, paremman elintason ja elämän perässä tulleita nuoria miehiä.” Tämä on Ylen uutisointia. Tämä pitää paikkansa.

Suomen tulee suojella kansalaisiaan rikollisilta. Tänne ei voi tulla tekemään rikoksia. Sen takia suomalaisuus on arvokas asia ja se tulee ansaita. — Kiitos. [Veronika Honkasalo: Ei mitään tekemistä rasismien kanssa näillä lakiesityksillä? — Joakim Vigeliuksen välihuuto]

Puhemies Jussi Halla-aho: No, mennään listaa eteenpäin. — Edustaja Bergbom, olkaa hyvä.

20.46 Miko Bergbom ps: Kunnioitettu herra puhemies! Ajattelin tulla tältä puolelta puhumaan, jotta täältäkin keuhutaisiin joskus hallituksen esitystä, ja tässä esityksessä hallitukselle kehuja voikin antaa.

Arvoisa puhemies! Toisissa maissa ja toisissa maailmoissa, kuten punavihreässä maailmassa, kansalaisuutta pidetään osana integraatioprosessia, kun taas toisissa se on koko integraatioprosessin lopputuote. Suomi valitsee nyt jälkimmäisen linjan. Suomen kansalaisuuden pitää olla palkinto onnistuneesta kotoutumisesta, ei automaatio jokaiselle sitä hamuavalle. Suomen kansalaisuus on arvokas asia, ja on ilman muuta selvää, että sen eteen täytyykin ponnistella. Samalla kannustetaan maahanmuuttajia integroitumaan suomalaiseen yhteiskuntaan. Suomeen ei tarvita sellaisia ihmisiä, jotka elävät täällä omin säännöin, omissa kuplissaan, vaan ihmisiä, jotka haluavat tulla yhdessä rakentamaan parempaa Suomea.

Hallituksen esityksen myötä Suomen kansalaisuutta hakevien omavastuu tulee kasvamahan. Hakijoiden tulee vastaisuudessa läpäistä kielikoe sekä sen lisäksi uusi kansalaisuuskoe. Tämän lisäksi nuhteettomuusvaatimusta ja toimeentuloedellytystä tullaan kiristämään. Näiden raamien tiukennuksien sekä kotoutumiseen kannustamisen johdosta kansalaisuutta ei enää vastaisuudessa tulla niin kevyin perustein myöntämään.

Arvoisa puhemies! Vuonna 2020 valmistuneen EMN-tutkimusverkoston raportin mukaan kansalaisuuteen vaadittavat asumisajat vaihtelevat EU-maissa kahden ja kymmenen vuoden välillä. Suomen nykyinen viiden vuoden määräaika on siis sijoittunut joukon keskivaiheille, mutta nyt esitettävällä kahdeksan vuoden ehdolla Suomi siirtyy osaksi tiukem-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

man seulan maita, eli järkevien maiden joukkoon. Kansalaisuusyleissopimuksen mukaan jäsenvaltio voi edellyttää korkeintaan kymmenen vuoden oleskelua valtion alueella ennen kansalaisuushakemuksen jättämistä.

Suomen keskeisimmissä verrokkimaissa vaadittavat asumisajat vaihtelevatkin keskimäärin viiden ja kymmenen vuoden välillä. Pohjoismaista Suomi ja Ruotsi edellyttävät tällä hetkellä lyhyempää, viiden vuoden asumisaikaa, kun taas muissa Pohjoismaissa velvoitetaan jo nyt verrattain pidempiä asumisaikoja. Suomen yleinen asumisaikaedellytys ei tällä hetkellä kuitenkaan täysin vastaa yleistä pohjoismaalaista linjaa, etenkin kun Ruotsissa on parhaillaan valmisteilla yleisen asumisajan pidentäminen. Yleisenä pohjoismaisena linjana voidaan siten pitää yli viiden vuoden asumisaikaedellytystä, ja muihinkin verrokkimaihimme suhteutettuna Suomen nykyinen yleinen asumisaika on lyhyimmästä päästä.

Arvoisa puhemies! Asumisajan pidentäminen kuvastaa hallituksen näkemystä kotouttamis- ja kansalaispolitiikasta, jossa onnistunut kotoutuminen suomalaiseen yhteiskuntaan johtaa kansalaisuuden saamiseen. Asumisajan tarkoituksena on antaa henkilölle valmiuksia suomalaisessa yhteiskunnassa elämiseen ja toimimiseen, esimerkiksi kielitaidon ja suomalaisen yhteiskunnan sääntöjen ja arvojen tuntemuksen kartuttamiseen. Näiden aspektien myötä henkilöllä on mahdollisuus aloittaa kotoutuminen uuteen kotimaahan jo hyvissä ajoin ennen kansalaisuuden hakemista nykyisen kansalaisuuslain ennemminkin ilmentäessä näkemystä siitä, että onnistunutta kotoutumista tukee itse lopputulos, kansalaisuuden saaminen. Poikkeuksena esimerkiksi kielitaitoedellytyksen täyttävät hakijat voisivat kyllä jatkossakin saada kansalaisuuden jo lyhyemmän asumisajan jälkeen. Tällä tavoin voitaisiin pyrkiä yhdistämään kotoutumista edistäviä ja kotoutumisesta palkitsevia osatekijöitä.

Arvoisa herra puhemies! Keskeisimpiä kansalaisuushakemuksiin tehtyjen kielteisten päätösten syitä ovat olleet muun muassa puutteellinen kielitaito, selvittämättä jäänyt henkilöllisyys sekä se, että asumisaika ei ole täyttynyt. Vaikka asumisaikaa hallituksen esityksessä pidennettäisiinkin nykyiseen verrattuna, sen täyttymisen toteaminen olisi asumisajan laskentaan ehdotettavien muutosten myötä jatkossa nykyistä selkeämpää. Jatkossa vaadittavaan asumisaikaan hyväksyttäisiin vain oleskeluluvalla tapahtunut oleskelu, kun nykyisin asumisaika alkaa jo turvapaikka- tai oleskelulupahakemuksen tekemispäivästä, jos ulkomaalaiselle on tehdyn hakemuksen perusteella annettu turvapaikka Suomesta tai myönnetty oleskelulupa toissijaisen suojelun tai humanitaarisen suojelun perusteella. Jatkossa myöskään ilman lupaa oleskeltua aikaa tai osaa siitä ei enää missään tilanteissa otettaisi huomioon asumisaikaa laskettaessa, minkä lisäksi asumisaikaan hyväksyttävien ulkomaanpäivien määrää tulaisiin vähentämään. Siis ajatelkaa, ilman lupaa oleskeltu aika Suomessa: jatkossa tätä ei enää lasketa, ja sehän on järkevää, mutta se kysymys herää, että miten se on aiemmin voinut olla mahdollista.

Kuitenkin, arvoisa puhemies, kuten jo todettu, Suomen kansalaisuuden tulee olla palkinto onnistuneesta kotoutumisesta suomalaiseen yhteiskuntaan. Tämän peruspilarin tukeen nojautuvat suomalaisen yhteiskunnan sääntöjen ja velvoitteiden noudattaminen sekä ennen kaikkea henkilön oma halu tulla yhteiskunnan täysivaltaiseksi jäseneksi. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Vastauspuheenvuoro, edustaja Honkasalo, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

20.51 **Veronika Honkasalo vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä Bergbom edellä sanoi, että halutaan toivottaa tervetulleiksi he, jotka haluavat rakentaa täällä parempaa Suomea. No, ennen kuin tulin eduskuntaan, tutkin yksin Suomeen tulleita turvapaikanhakijoita, alaikäisiä, jotka tulivat ilman huoltajaa. He opiskelivat suomen kielen, he kouluttautuivat, he olivat valmiita tekemään töitä. Monet heistä pääsivätkin tekemään töitä. He tekivät kaikkensa, jotta he olisivat kuuliaisista tämän yhteiskunnan jäseniä, mutta mikään määrä kuuliaisuutta, jota he pyrkivät osoittamaan, ei tälle suomalaiselle yhteiskunnalle riittä. Eli tämä argumentti ei pidä paikkaansa lainkaan, että te toivotatte tervetulleiksi he, jotka haluavat rakentaa täällä parempaa Suomea. Se ei yksinkertaisesti pidä paikkaansa. Meillä on lukuisa määrä tutkimusta, joka osoittaa, että korkeasti koulutetuilla ihmisillä, jotka osaavat täydellisesti suomen kielen, [Puhemies koputtaa] esimerkiksi niillä, jotka tulevat kansainvälisten osajien vaimoina Suomeen, [Puhemies koputtaa] kestää kahdeksan vuotta löytää tässä maassa työpaikka. [Mira Nieminen: Jos se osaa suomen kielen!] Tämä väite ei pidä paikkaansa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Vastauspuheenvuoro, edustaja Bergbom, olkaa hyvä.

20.53 **Miko Bergbom ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nyt en ihan täysin kyllä ymmärrä. Jos Suomeen haluaa tulla tekemään töitä, niin se on tällä hetkellä mahdollista. Esimerkiksi Euroopan unionin alueella ja Eta-alueella on liikkumisen vapaus, mikä mahdollistaa sen, että näillä alueilla asuva ihminen voi tulla Suomeen työskentelemään. Hän voi myös anoa Suomesta oleskelulupaa, ja sitten kun hän on asunut tietyn ajan, tällä hetkellä viisi vuotta, niin hän voi hakea kansalaisuutta, kun siellä on myös sitten kielitaito hallussa ja on työpaikka ja näin pois päin.

Tällä hetkellähän me tiedetään, että ne ehdot esimerkiksi siihen, kuinka paljon pitää olla itse töissä ja näin pois päin, eivät ole kovin tiukkoja itse asiassa edes kansainvälisesti vertaillen. Eli kyllä Suomeen on mahdollista tulla rakentamaan suomalaista yhteiskuntaa, toimimaan osana suomalaista yhteiskuntaa. Se on täysin mahdollista. Mutta nyt te teitte nähdäkseni aasinsillan ensin turvapaikanhakijoista yhtäkkiä korkeakoulutettuihin ihmisiin ja yhdistitte ne ikään kuin yhteen. Ne ovat kaksi täysin eri prosessia ja kaksi täysin eri asiaa. Jatkossakin Suomeen on mahdollista tulla, se on täysin mahdollista.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ja vastauspuheenvuoro, edustaja Honkasalo, olkaa hyvä.

20.54 **Veronika Honkasalo vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Itse asiassa olisi nähdäkseni järkevää käsitellä kaikkea maahanmuuttoa työperäisenä maahanmuuttona. Meillä on pakolaisina... [Tomi Immosen välihuuto] — Saanko jatkaa? — Meillä on pakolaistaustaisia huippuosajia, korkeasti koulutettuja ihmisiä. Ei tämä jako mene näin yksinkertaisesti kuin yritätte väittää. Esimerkilläni yritin osoittaa sitä, että kun esimerkiksi huippuosaja tulee Suomeen, niin hänen korkeakoulutetulla puolisoillaan, joka osaa suomen kielen, kestää keskimäärin kahdeksan vuotta tässä maassa löytää työpaikka. Se ei ole aina siitä yksilön halusta kiinni, vaan meillä on erittäin segregoituneet työmarkkinat, joissa esiintyy myös rakenteellista rasismia. Tässä maassa on erittäin vaikeaa saada maahanmuuttajataustaisena ihmisenä töitä, ja sen osoittavat myös lukuisat tutkimukset. Esimer-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

kiksi kun on ihminen, joka on lähettänyt satoja työhakemuksia, niin niistä ei välttämättä yhteenkään vastata.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ja edustaja Hopsu, olkaa hyvä.

20.55 Inka Hopsu vihr: Arvoisa puhemies! Olen todellakin samaa mieltä, että kaikkea maahanmuuttoa pitäisi tarkastella työhön johtavana maahanmuuttona. Se on järkevää. Silloin me saadaan ihmiset tänne integroitua ja tekemään juuri sitä, mitä tekin peräänkuulutatte, eli työtä ja osallisuutta, kotoutumista tänne Suomeen. Ei kannata olla teoreettisissa korimalleissa, joista täällä on kuultu, vaan olla kiinni siinä realiteetissa, jossa ihmiset täällä elävät.

Täällä useampikin mainitsi sen, että näistä esityksistä puuttuu kokonaisarvio. Ja se juuri, että kun tehdään useita esityksiä yhtä aikaa, osa näistä on keskenään ristiriitaisia esimerkiksi näiden säästötavoitteiden osalta — toiset maksavat lisää, vaikka väitetään, että perusteena olisivat säästöt — mutta kyllä useimmissa tämä turvallisuuskulma korostuu mutta sitten taas tämä talouden ja työllisyyden näkökulma unohtuu täysin ja ihmisoikeuksien ja inhimillisen kohtelun näkökulma jää arvioista puuttumaan.

Mitä te ajattelette, miltä tuntuu, kun ensisijaisesti ihmisestä, joka tänne on tullut, puhutaan turvallisuusuuhkana? Ja tämä on se puheensarsi, joka täältä sanotaan. Jos hypoteettisesti sitten olisikin jossain ihmisessä tällaista turvallisuusuuhkaa, niin miten se siinä viiden ja kahdeksan vuoden välissä muuttuu, jos kotoutumistoimia, kielikoulutuksia ei yhtään lisää tai vahvisteta, vaan päinvastoin se sama odottelu-aika kestää entistä pidempään. Eikö se, että pääsee yhteiskuntaan paremmin mukaan, vähennä turvallisuusuuhkia? Tämä on hyvin epämääräinen, tämä perustelu.

No sitten yhteinen pohjoismainen taso esityksiin. Ei me Pohjoismaat olla työllisyyslanteessa vertailukelpoisia. Meillä on työvoimapulaa paljon enemmän kuin esimerkiksi Ruotsissa, johon tässä on viitattu.

Olen jutellut maahanmuuttajan kanssa, joka kysyi, kuinka monta sukupolvea Suomessa pitää asua ennen kuin on suomalainen. Täällä esimerkiksi edustaja Garedeu mainitsi, että me puhumme täällä suomalaisten asiasta. Kyllä meillä on maahanmuuttajataustaisia, jotka ovat suomalaisia. Että montako sukupolvea? Tämä oli minun mielestäni relevantti kysymys valitettavasti tämän päivän Suomessa: montako sukupolvea pitää Suomessa asua, että olet suomalainen? Amerikassa, USA:ssa integroitumisen keskiarvo on noin viisi vuotta ja silloin alat kutsua itseäsi amerikkalaiseksi, olet integroitunut, päässyt yhteiskuntaan mukaan, työelämään mukaan. Tällainen tavoite olisi varsin hyvä, ja yhteiskunta voisi paljon paremmin.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kokko on poissa. — Edustaja Vigeliu, olkaa hyvä.

20.58 Joakim Vigeliu ps: Arvoisa puhemies! Monesti kun kuuntelen näitä puheenvuoroja, mietin, ajatteletteko te todella, että Suomen kansalaisuus on se ensisijainen keino, jolla me houkuttelemme ihmisiä tänne. Ei yksikään osaja pidä ensimmäisenä kriteerinään maahan tullessa sitä, kuinka nopeasti hän saa kansalaisuuden, vaan millaista on asettua sinne maahan elämään, koska nykyiselläänkin meidän kansalaisuuslakimme vaatii käytännössä sen, että täällä pitää viettää vuosia aikaa ennen kuin edes voi lähteä kansalaistamisproses-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

siin mukaan. Ei se vuosien päässä oleva kansalaistamisprosessi ole se ensisijainen tekijä. Tässä maassa voi oleskella vuosien ajan ilman kansalaisuutta. Jos eläisimme vihreiden oppien mukaisesti, täällä voisi elää lopun ikäänsä paperittomana, laittomasti maassa ilman, että ihmistä palautetaan siinäköön kohtaa, kun tullaan siihen lopputulokseen, että oikeutta jäädä Suomeen ei ole. Siinä kohtaa saapuu vihreitä sisäministereitä kertomaan, kuinka heidän pitäisi laillistaa, heidän tulisi jäädä Suomeen loppuiäksi.

Mutta me emme aja sellaista politiikkaa. Suurin osa maailman maista ei aja sellaista politiikkaa. Suurin osa maailman maista haluaa, että heillä on rajat, heillä on kontrolloitu maahanmuutto, hallittu maahanmuutto, ja he voivat itse, kansakunnat, päättää, millä ehdoilla ihmisiä otetaan maahan. Eli otetaanko heitä esimerkiksi elämään sen maan työstä kustannetulla, veronmaksajien kustantamalla sosiaaliturvalla, vai otetaanko ihmisiä töihin, tekemään työtä, olemaan hyödyksi vastaanottavalle yhteiskunnalle? Kun maahan tullaan, kansakunnat haluavat päättää siitä, millaisia kielitaitovaatimuksia tulijalle asetetaan, oppiiko hän koskaan uuden kotimaansa kieltä, vai toimiiko hän siellä jollakin vieraalla kielellä. [Inka Hopsu: Lisätäänkö resurssia kieliohjelmiaan?] Sen lisäksi kansakunnat yleensä haluavat vaatia tulijoilta nuhteettomuutta. Sekin on minusta kovin järkevä ja tolkullinen idea, että kun ihminen on tullut tänne, niin hän myös elää täällä lakien mukaisesti. Meillä on, kuten edellä jo todettiin, täällä kotoperäistäkin rikollisuutta, mutta me emme toivoisi, että sitä tulee myös ulkomailta. Ja vihreiden naureskelusta huolimatta oletan, että tekään ette halua tänne ulkolaista rikollisuutta. [Inka Hopsun välihuuto] Jos olette eri mieltä, niin haluaisin kuulla sen teidän puheenvuoroissanne.

Kuitenkin tärkeintä on se, että kansakunnat pääsevät itse päättämään niistä ehdoista, millä ihmiset tänne voivat tulla, ja erityisesti siitä, millä ehdoilla he voivat tänne jäädä. Tämä hallitus on ottanut härkää sarvista sen kanssa. Me asetamme nyt ehtoja ja kriteereitä, joita maahanmuuttajien tulee tässä maassa täyttää, ja siinä ei ole mitään rasistista, ihmisvihamielistä tai muutoinkaan ongelmallista. Se on kansakunnan jatkuvuuden kannalta, yhteiskuntarauhan kannalta, elinehto. [Veronika Honkasalo: On niitä ehtoja aikaisemminkin ollut!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Immonen, olkaa hyvä.

21.02 Tomi Immonen ps: Arvoisa puhemies! Hallituksen esityksessä kansalaisuuslain muuttamiseksi on useita toimenpiteitä, jotka noudattavat hallitusohjelman tavoitteita kohti onnistuneempaa kotoutumista ja myös työllistymistä. Esitys edistää kotoutumista ja huomioi samalla myöskin niitä turvallisuusnäkökulmia. Kuten hallitusohjelmassakin todetaan, Suomen kansalaisuus ei ole enää automaatio, vaan sen edellytys on onnistunut kotoutuminen.

Esityksen mukaan kansalaisuuden saamiseen edellytettävä asumisaika nostettaisiin viidestä kahdeksaan vuoteen. Jatkossa asumisajaksi hyväksyttäisiin vain oleskeluluvalla tapahtunut oleskelu. Eli jatkossa ilman lupaa oleskeltua aikaa tai osaa siitä ei enää missään tilanteessa otettaisi huomioon asumisaikaa laskettaessa. [Eva Biaudet: Ei tähän astikaan ole niin ollut!] Aikaisemman, voimassa olleen lainsäädännön mukaan henkilö on voinut jopa viettää hyvinkin eri pituisia aikoja Suomessa, jolloin yhtäjaksoinen oleskeluaika on saattanut jäädä verrattain lyhyeksi. Jopa useille eri vuosikymmenille jakautuvaa asumisaikaa ja oleskelua Suomessa ei voida pitää perusteluna asumisajan tarkoituksen näkökulmasta. Tä-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

hänkin asiaan tulee nyt muutos. Jatkossa tällainen kikkailu ei ole mahdollista. Juuri tämä on sitä maalaisjärjen käyttöä, joka noudattaa tavallisen suomalaisenkin oikeustajua.

Esitys yhtenäistää Suomen linjaa myös muihin Pohjoismaihin nähden, kuten tässä on tänä iltana jo tullut mainittua. Ruotsissa edellytetään yhteensä viiden vuoden asumisaikaa. Muissa Pohjoismaissa linja on astetta tiukempi: Islannissa jopa seitsemän vuotta, Norjassa kahdeksan vuotta ja Tanskassa peräti yhdeksän vuotta. Vaadittua asumisaikaa pidentämällä varmistetaan hakijan mahdollisuudet sujuvaan kotoutumiseen ennen kuin hän saavuttaa tavoitellun Suomen kansalaisuuden, joka tuo mukanaan merkittäviä oikeuksia ja turvallisen tulevaisuuden yhteiskunnan täydellä tuella. Pidennetyllä asumisajalla hakijalle jää enemmän aikaa kartuttaa kielitaitoa ja myös ymmärtää ja omaksua suomalaisen yhteiskunnan sääntöjä ja arvoja.

Arvoisa puhemies! Tämä lakiesitys on osa tätä suurempaa kokonaisuutta, jolla huolehditaan siitä, että aito työperäinen maahanmuutto on edelleen mahdollista, mutta turvapaikkaprosessin käyttäminen väärin tarkoituksiin estetään. Haluankin kiittää ministeriä tämän suuren kokonaisuuden hyvästä valmistelusta tämänkin esityksen osalta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Vestman, olkaa hyvä.

21.04 Heikki Vestman kok: Arvoisa puhemies! Maahanmuuttopolitiikassa siirrytään yleispohjoismaiselle linjalle, jossa kotoutumisen kannustimia vahvistetaan, kansainvälisestä suojelusta tehdään väliaikaista ja rikoksentekijät kantavat teoistaan vastuun. Vastavia reformeja ovat muuten olleet esimerkiksi Tanskassa toteuttamassa sosiaalidemokratit. Suomi toivottaa jatkossakin tervetulleiksi osaavat ulkomaalaiset, jotka tekevät töitä, noudattavat sääntöjä ja haluavat oppia kielen. Tervetulleita ovat ne, jotka haluavat edelleen rakentaa tätä hyvää maataamme.

Nyt käsittelyssä olevat hallituksen maahanmuuttoesitykset perustuvat kokoomuksenkin pitkäaikaisiin tavoitteisiin. Hallitusohjelmaan kirjatulla kansalaisuuslain tiukennuksilla kannustetaan kiinnittymään Suomeen, oppimaan kieli, omaksumaan kansalaisuuskokeella mitattavat perustiedot yhteiskunnasta, noudattamaan maan sääntöjä sekä tekemään töitä toimeentulon eteen. Ovatko nämä muka jonkun mielestä kohtuuttomia vaatimuksia sen eteen, että saa Suomen kansalaisuuden? Mielestäni eivät. Ne ovat kohtuullisia ja tulkittavissa vaatimuksia Suomen kansalaiselta. Kansalaisuuden saamisen tulee olla onnistuneen kotoutumisen lopputulos, ei automaatio maassa oleilusta.

Kansalaisuuslain muutokset tulevat eduskuntaan useammassa vaiheessa. Tässä ensimmäisessä tiukennetaan kansalaistamisen asumisaikaedellytystä. Oppositioista on väitetty, ettei tämä muutos parantaisi kotoutumista. Näyttää siltä, että oppositioedustajat eivät ole edes lukeneet kritisoimaansa lakiesitystä. Nimittäin samalla kun yleistä asumisaikaedellytystä pidennetään monien EU-maiden tasolle kahdeksaan vuoteen, kansalaisuuden saamiseen tulee nykyistä vahvempi kielikannustin. Kansalaisuuden saa jatkossa jo viiden vuoden asumisajalla, kunhan läpäisee kielikokeen ja täyttää muut yleiset edellytykset — toisin sanoen ne, jotka opiskelevat ahkerasti suomen tai ruotsin kielen, saavat kansalaisuuden kolme vuotta yleistä asumisaikaedellytystä aiemmin. Miten tämä viiden vuoden asumisaika kielitaitoiselle vähentää Suomen houkuttelevuutta osaajien silmissä? Kielitaidon puute on nykyisin nimenomaan yleisin syy sille, että kansalaisuutta ei ole myönnetty. On päivän selvä asia, että tähän vastaamiseksi tarvitaan vahvempi kannustin. Myös suomalaisen puoliso saa jatkossa edellytysten täytyttyä kansalaisuuden viiden vuoden asumisajalla.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

Myös asumisajan laskemisen tiukennukset ovat perusteltuja. Nykyisinhän on mahdollista viettää puolet ajasta ulkomailla ja laskea tämä aika hyväksi kansalaisuuden saamiseksi. Jos haluaa Suomen kansalaiseksi, on lähtökohtaisesti tietenkin tullut asua Suomessa ja osoittaa sitenkin halunsa tulla osaksi tätä hyvää maataamme. Asumisaikaan on voitu laskea jopa ilman oleskelulupaa tapahtunut oleskelu.

Turvallisuutta parantava esitys henkilöllisyyden selvittämisestä tulee eduskuntaan myöhemmin. Kaikki muut Pohjoismaathan edellyttävät vahvistettua henkilöllisyyttä kansalaisuutta myönnettäessä, Suomi siinä sinisilmäisyyttään ainoana Pohjoismaana ei. Muissa Pohjoismaissa hakijan tulee itse aktiivisin toimenpitein eli yleensä asiakirjanäytöllä selvittää henkilöllisyytensä. Suomessa saattaa riittää oma ilmoitus, mikä on kyseenalaista turvallisuuden kannalta.

Kansalaistamisen edellytykseksi tullaan lisäämään myös kansalaisuuskoee. Nykyisinhän ei testata mitenkään sitoutumista tai edes tuntemusta suomalaisista arvoista, kuten tasa-arvosta, eikä tietoja suomalaisen yhteiskunnan toiminnasta.

Eduskunnan käsittelyssä on jo lakiesitys, jolla kansallista turvallisuutta vaarantavalta tai törkeään rikokseen syyllistyneeltä henkilöltä voidaan poistaa pakolaisasema, ja siitä keskustelu jatkuu tänään myöhemmin. Jos tulee hakemaan Suomesta turvaa, ei voi itse aiheuttaa turvattomuutta. Kokoomuslainen sisäministeri aloitti jo toissa vaalikaudella lakihankkeen, jonka tavoitteena oli mahdollistaa pakolaisaseman poistaminen kansallista turvallisuutta vaarantavalta henkilöltä tai törkeään rikokseen syyllistyneeltä henkilöltä. Marinin hallituksen vihreä sisäministeri hyllytti tämän hankkeen SDP:n ja keskustan siunauksella. Nyt se hanke viedään loppuun.

Arvoisa puhemies! Hallituksen maahanmuuttolinjaukset ovat kokonaisuus. Samaan aikaan, kun humanitaarista maahanmuuttoa tiukennetaan yleispohjoismaiselle linjalle ja kotoutumiseen tulee vahvasti velvoittavuutta, työperäistä maahanmuuttoa sujuvoitetaan useilla hallitusohjelman kirjauksilla. Tuloksia on jo tullut. Työperusteisten oleskelulupien käsittelyajat ovat jo lähes puolittuneet Orpon hallituksen aikana. Lisäksi esimerkiksi työntekijän työluvalla olevan työnteko-oikeutta tullaan laajentamaan ja Suomessa ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneille ja kielikokeen läpäisseille ulkomaalaisille tullaan antamaan suoraan pysyvä oleskelulupa. Näitä sujuvoittamistoimia edellinen hallitus ei kyennyt toteuttamaan. Oleellista on pitää kiinni Suomen suurimmista vahvuuksista kansainvälisten osaajien silmissä: turvallisesta ja toimivasta, hyvästä yhteiskunnasta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Bergbom, olkaa hyvä.

21.10 Miko Bergbom ps: Arvoisa puhemies! On vielä vähän pakko selventää tätä keskustelua, kun minua itseäni on tässä salissa häirinnyt se tätä keskustelua kuunnellessani jo viime viikolla, että ihan kuin me puhuttaisiin kahdesta täysin eri asiasta salin molemmin puolin, vaikka on sama esitys kyseessä. Oli sitten kyseessä turvapaikanhakijoihin liittyvä esitys tai tämä kansalaisuuslain tiukentaminen, niin te puhutte molemmissa yhteyksissä siitä, kuinka Suomi ei ole enää houkutteleva esimerkiksi huippuosajille. Ja sitten minä olen miettinyt, että me ei käydä nyt samaa keskustelua tavallaan samoilla lähtökohdilla.

Nyt itse asiassa edustaja Honkasalo avasi sen mielestäni kiitettävästi, ja kiitän siitä, että avasitte tätä teidän ajatteluanne tästä maahanmuuttopolitiikasta, jossa lähestytte sekä turvapaikkamaahanmuuttoa että työperäistä maahanmuuttoa ikään kuin monoliittina. Eli te ette ajattele sitä niin, että ne ovat ikään kuin kaksi erillistä kokonaisuutta, vaan niitä tulisi

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

teidän näkemyksenne mukaan, jos ymmärsin oikein, ajatella ja lähestyä samasta tulokulmasta, että molemmat voivat johtaa työperäiseen maahanmuuttoon ja myöskin kansallisuuteen sitä kautta, että he voivat osallistua suomalaiseen yhteiskuntaan ja sen kehittämiseen.

Mutta jotenkin itse ajattelen, että meillä on ihan syystä tavallaan erilaisia väyliä maahanmuutolle. Työperäinen maahanmuutto, otetaan nyt vaikka esimerkkinä saatavuusharkinta: Joo, sinähän voit tulla EU- ja Eta-alueelta Suomeen tekemään töitä käytännössä ilman mitään vaatimuksia. Siihen ei sovelleta siis saatavuusharkintaa. Mutta EU- ja Eta-alueen ulkopuolelta se ei olekaan ihan niin yksinkertaista. Siinä on käytännössä tulorajat. Ja sitten niissä tilanteissa, missä ei ole tulorajaa, käytännössä Suomessa sitten yritykseltä edellytetään, että sen on pitänyt yrittää etsiä siihen tehtävään työskentelemään ihmistä ensin EU- ja Eta-alueen sisältä, ja jos ei etsinnöistä huolimatta löydy, niin sitten voi kolmansista maista pyrkiä houkuttelemaan Suomeen ihmisen töihin. No, siinä ovat säännöt. Mutta se tulee yllätyksenä itselleni, että te ajattelette, että tämä turvapaikkamekanismi olisi sitten keino ja väylä kiertää tämä koko prosessi, ikään kuin saapua Suomeen turvapaikkaväylää pitkin ja sitten yhtäkkiä ruveta tekemään töitä täällä, että sitä kautta houkuteltaisiin ihminen kiertämään näitä muita maahantulon sääntöjä, mitä esimerkiksi sovelletaan saatavuusharkinnassa työperäisen maahanmuuton puolella. [Eva Biaudet'n välihuuto] — Anteeksi? — [Eva Biaudet: Tervetuloa oikeaan maailmaan tutustumaan!] — Tervetuloa tähän maailmaan, jossa tämä hallitus toteuttaa aivan loistavaa maahanmuuttopolitiikkaa, ja siitä haluan kiittää sekä perussuomalaista sisäministeriä että koko hallitusta, erityisesti RKP:tä, KD:tä, kokoomusta ja omaa puoluetta perussuomalaisia. Tervetuloa ja kiitos siitä. — Ajattelen itse, että turvapaikkamaahanmuuttoa ja työperäistä maahanmuuttoa ei kuitenkaan pidä monoliittisesti kohdella samanlaisina asioina. Ne ovat täysin eri asioita, ja niissä on ihan perustelluista syistä erilaiset säännöt.

Se on ihan selvää, että turvapaikkaperusteiseen maahanmuuttoon, siihenkin, pitää olla sääntöjä, koska jos ei siinä ole sääntöjä, se johtaa täysin hallitsemattomaan maahanmuuttoon, jossa Suomi ei kykene pienenä valtiona kantamaan siitä syntyviä kustannuksia ja lieveilmiöitä, mitä se tulee mukanaan synnyttämään. Me ollaan nähty jo näitä tilanteita, mihin se voisi esimerkiksi itärajalla johtaa. Jos sieltä tulisi tuhansia ja taas tuhansia ihmisiä, niin sillä olisi vakavia vaikutuksia Suomen kansalliseen turvallisuuteen, sisäiseen koheesioon, suomalaiseen yhteiskuntaan monilla eri tasoilla. Se vaikuttaisi viranomaisten toimintaan. Se vaikuttaisi myös suomalaisiin ihmisiin ja heidän turvallisuudentunteeseensa ja ihan kaikkialle moniin toimintoihin. Eli kyllä tässä hommassa on ihan syystä säännöt ja pelisäännöt.

Mutta se on hienoa, että te vasemmistoliitossa olette sitten tätä mieltä, ja minä toivon, että tuotte tätä johdonmukaisesti esiin teidän omassa viestinnässänne, koska toisinaan tuntuu, että te ehkä vain häpeillen yritätte peitellä sitä, että te lähestytte sekä turvapaikkaa että työperäistä maahanmuuttoa ikään kuin monoliittina. Mutta kiitän, että nyt se on tuotu täällä esiin tällä tavalla avoimesti.

Sitten vielä referoin epäsuorasti erästä tunnettua, hyvin fiksumaa suomalaista poliitikkoa liittyen näihin rikoksenteekijöihin. Edustaja Hopsu, te aikaisemmin totesitte, kun edustaja Vigelius puhui, minkälaisia ongelmia saattaa aiheuttaa esimerkiksi humanitaarisen maahanmuuton kautta syntyvä rikollisuus Suomessa, miten se esimerkiksi tilastoissakin näkyy, että, no, onhan Suomessakin rikollisuutta. [Inka Hopsun välihuuto] — No joo, tähän suuntaan totesitte. — Siteeraan nyt erästä viisasta suomalaista poliitikkoa menneiltä vuo-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

silta vaalikamppailujen keskeltä: jos veneessä on reikiä, niin kannattaako siihen ihan vapaaehtoisesti porata niitä reikiä vielä lisää. Ei varmaan kannata, ei varmaan kannata. [Eva Biaudet: Vau!] — Vau. Se oli minun mielestäni hienosti sanottu, koska siinä piilee totuus, että ei kannata aiheuttaa lisää ongelmia, jos on jo nykyisiä ongelmia tässä yhteiskunnassa.

Kiitoksia hallitukselle, kiitoksia kaikille hallituspuolueille, kaikille neljälle puolueelle, jotka ovat mahdollistamassa tämän hyvän, terveen politiikan edistämistä Suomessa, jossa me siirrytään yleispohjoismaiselle järjelinjalle myös maahanmuuttopolitiikassa. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ledamot Biaudet, varsågod.

21.16 Eva Biaudet r: Herra puhemies! Me käsitellään nyt eduskunnassa pakettia lakeja, joissa kiristetään maahanmuuttoa, sekä maahanmuuttajien olosuhteita että turvapaikanhakijoiden lainsäädäntöä, joka koskee heidän prosessiaan ja ehtojaan ja täällä oleskeluaan. Minä mietin tosi paljon sitä, mikä voisi olla se syy, mikä on se tarve käyttää meidän hallinnon voimavaroja vaikeuttamaan ihmisten turvapaikkahakemusten käsittelyä tai sitten täällä elävien ihmisten mahdollisuuksia esimerkiksi kiinnittyä tähän maahan.

Toisin kuin edustaja Vestman sanoi, on tietenkin niin, että kansalaisuus on asia, jota varmasti kannattaa myöskin Suomen yhteiskunnan edistää siten, että ne ihmiset, jotka ovat täällä töissä ja elävät täällä, näkisivät, että se on yksi mahdollisuus, jolla voi oikeasti kiinnittyä enemmän tähän maahan. Ei se suinkaan ole vain mikään palkinto, vaan se on tällainen molemminpuolinen osoitus siitä, että haluaa olla täällä ja haluaa olla osa suomalaista yhteiskuntaa. Mielestäni sitä pitäisi ajatella enemmän niin, että se pitäisi palkita ja sitä pitäisi innostaa ja niin edelleen, ei suinkaan kiristää ja vaikeuttaa. Ajattelen, että ehkä tämän lain — joka ehkä ei tunnu siltä, että sillä olisi niin paljon merkitystä noin yhteiskunnallisesti — suurin saavutus, mitä hallitus haluaa tehdä, on se, että halutaan osoittaa ihmisille, että te ette ole tervetulleita tänne — että me ajattelemme, että heissä, jotka muuttavat tähän maahan, on jotain outoa ja kummallista [Eduskunnasta: Missä niin lukee?] ja heitä pitää jotenkin tarkistaa erikseen.

Nämä puheenvuorot, joita täälläkin on esitetty... Muutenkin täällä jollain tavalla tuntuu olevan niin, että ajatellaan, että jos ei ole suomalainen, niin sitten on jotain hämärää ja jotain merkillistä. Suomi on niin pieni maa, että meidän pitäisi ajatella, että jokainen, joka haluaa muuttaa Suomeen rakkauden, työn, opiskelujen, tieteen, taiteen perässä... Meidän pitäisi olla avoimia sille, että tänne voi muuttaa ja tänne voi kotoutua ja asettua ja olla töissä. Olen ensimmäinen, joka on valmis muuttamaan lakeja niin, että ensimmäisestä päivästä saisi olla töissä ja ansaita oman elantonsa. Mielestäni ei ole inhimillistä, että ihmisiä estetään osallistumasta työmarkkinoihin, kun he elävät tässä maassa.

Tämä viiden vuoden aikahan, joka meillä on ollut kansalaisuudelle, suinkaan ei ole ollut ilman ehtoja. Nytkin jo lukee 13 §:ssä, että edellytetään, että ”hän ei ole syyllistynyt muulla kuin rikesakolla rangaistuun tekoon eikä häntä ole määrätty lähestymiskieltoon” — on nuhteettomuusedellytys. ”Hän ei ole olennaisesti laiminlyönyt elatusvelvollisuuttaan tai julkisoikeudellisia maksuvelvoitteitaan.” ”Hän pystyy luotettavasti selvittämään, miten saa toimeentulonsa,” ja ”hänellä on suomen tai ruotsin kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito tai näiden sijasta vastaavan tasoinen suomalaisen tai suomenruotsalaisen viittomakielen taito” — kielitaitoedellytys. Ja monessa yrityksessä tänään mielellään otettaisiin vastaan ihmisiä, joilla välttämättä ei vielä ehkä ole sitä kirjallista taitoa, ja me tiede-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

tään, että se tapa, millä opit kieltä, on se, että voi ajatella, että tänne jää. Kuka muuten haluaisi oppia suomen kieltä, jollei ole odotusarvoa siitä, että voi kiinnittyä tähän maahan?

Mielestäni on aika merkillistä, että me ajatellaan, että meillä on joku uhka siihen, että meidän pitäisi tehdä toimiva turvapaikanhakuprosessi, joka ei välttämättä liity tähän kansalaisuuslakiin, mutta näihin muihin lakeihin. Ajattelen, että ehkä alentamalla tätä vastaanottorahaa meidän itse asiassa teemme herkkuisen tilanteen esimerkiksi niille rikollisille, jotka haluavat hyväksikäyttää ihmisiä, jotka tulevat tänne ja elävät tosi hankalassa ja taloudellisesti aivan todella kurjassa tilanteessa. Se ei mitenkään ole järkevää tämän yhteiskunnan kannalta, ja siinä mielessä en näe, että sillä on mitään muuta tarkoitusta kuin että taas halutaan osoittaa, että ette ole tervetulleita, haluamme tehdä elämän täällä niin hankalaksi, koska emme halua ulkomaalaisia ja emme ole valmiita kantamaan vastuutamme kansainvälisistä pakolaisuussopimuksista. On ihan ilmiselvää, että ne samat ihmiset, jotka tulevat turvapaikkaprosessin tai sitten muun syyn takia... Loppujen lopuksi sillähän ei ole eroa meidän yhteiskunnassa, kun he elävät täällä, että mistä syystä he ovat tulleet. Meidän pitäisi siinä mielessä ajatella, että jokaisen kotoutuminen ja tänne sitoutuminen on tosi tärkeätä.

Mutta se, mikä tässä on erona, on se, että me olemme sitoutuneet antamaan kansainvälistä suojelua niille, jotka ovat hädässä, jotka ovat pakolaisuuden syystä hädässä, ja se on tällainen inhimillinen, eettinen velvoite. Ja on ihan ilmiselvää, että ne ihmiset, jotka voivat tulla todella vaikeista olosuhteista, tarvitsevat varmasti enemmän tukea tänne sijoittumisessa ja ehkä kielen oppimisessa — ehkä niitten traumojen, joita heillä voi olla, parantamisessa. Tämä on tietenkin eri asia niille, jotka tulevat ja joilla on valmis työpaikka, mutta todellisuudessa ne ihmiset eivät ole sen kummempia. Ne tarvitsevat ihan samoja asioita kuin me kaikki, emmekä me suomalaiset ole vähemmän rikollisia kuin muutkaan. Emme edes me kansanedustajat ole välttämättä vähemmän rikollisia. — Kiitoksia.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitos, tack. — Edustaja Hopsu, olkaa hyvä.

21.22 Inka Hopsu vihr: Arvoisa puhemies! Täällä hieman väärin siteerattiin minua. Minä en ole puhunut rikollisuudesta tässä yhteydessä. Minä en näe niin, että tämä asia olisi erityisesti käsiteltävä juuri turvallisuusnäkökulmasta tai rikollisuusnäkökulmasta. Tässä on kysymys työvoimasta ja inhimillisestä näkökulmasta kotoutumisesta. Ne ovat ne näkökulmat, joista olen täällä puheenvuoroja käyttänyt.

Työhön johtava maahanmuutto, josta puhuimme tässä aikaisemmin — myös Elinkeinoelämän keskusliitto käyttää sitä termiä. Ja esimerkiksi Kauppakamari teetti kyselyn vuonna 23, ja sen mukaan 59 prosenttia yrityksistä kärsii pulasta osaavasta työvoimasta ja 66 prosenttia yrityksistä näkee tämän rajoittavan yrityksen kasvua ja liiketoiminnan kehittämistä. Nämä ovat isoja lukuja, joista luulisi kokoomuksenkin olevan huolissaan. Täällä joku puhui, että sinivalkoinen sydän ei syki tällä puolella salia, mutta kyllä minä ajattelen niin, että se on nimenomaan Suomen etu, että meidän yrityksemme voivat kasvaa, ja sillä tavalla saadaan myös taloutta tasapainotettua.

Sitten epäiltiin tai kyseltiin tästä, että täällä on ihmisiä ilman lupaa ja he voivat myös josain vaiheessa saada kansalaisuuden. No ilman lupaa tarkoittaa, että he odottavat sitä lupaa, ovat hakeneet sitä. Esimerkiksi Irlanti teki vuonna 21 päätöksen, että niille paperittomille, jotka ovat tulleet maahan ennen vuotta 2017, jos ovat lapsiperheitä ja olleet maassa kolme vuotta, myönnettiin tämmöinen kertalaillistaminen, oleskelulupa ilman sen uusia

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

käsittelyitä. Ja myös jos tämä käsittelyaika oli venynyt yli kahteen vuoteen — se katsottiin kohtuuttomaksi, ja meillä nämä ajat ovat venyneet — niin heillä oli myös mahdollisuus hakea tällaista kertalaillistamista. Tätä on myös esitetty täällä Suomessa, ja siitä on tehty kansalaisaloitekin. Valitettavasti tämä ei vielä ole edennyt. Mutta tämä on erittäin oleellista, että etenkin niiden lapsiperheiden, jotka täällä lupaprosessissa tai paperittominakin voivat olla ja heitä ei voida palauttaa, eli heillä ei ole sitä näkökulmaa, missä elämää voisi jatkaa, pitäisi päästä kotoutumaan ja pitäisi päästä yhteiskuntaan kiinni.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Vigelius, olkaa hyvä.

21.25 Joakim Vigelius ps: Arvoisa puhemies! Suomen houkuttelevuus turmeltuu. Viesimme, kuinka tänne ei kannata tulla. Nyt viestitään, kuinka tulijoita ei haluta, nyt heikennetään heidän mahdollisuuksiaan. Kaikki tämä on maahanmuuttovastaista, rakenteellista rasismia, ihmisvihamielistä, kylmäävää. [Eva Biaudet: Kyllä!] Tämä on se kieli, mitä me kuulemme vasemmistolta. Taas on ilta kuultu tätä läpiteatraalista, ylidramatisoitua ja pitkälti ilman konkretiaa olevaa liturgiaa maahanmuuton tiukennuksia vastaan. Yhtä ja samaa tunnetila-avautumista. Miltä teistä tuntuu? Miltä maahan tulleistä tuntuu? Millä tunnetilakuvauksella saisitte hallituksen näyttämään pahalta, ihmisvihamieliseltä, läpeensä rasisiselta?

Näin te puhutte, vaikka tosiasiassa esimerkiksi nämä täysin tolkulliset tiukennukset kansalaisuuden saamisen ehtoihin ovat täysin linjassa jo olemassa olevan pohjoismaisen linjan kanssa. Suomi nostaa omaa kansalaisuuden saamiseksi edellytettyä asumisaikavaatimustaan viidestä vuodesta kahdeksaan vuoteen. Norjassa tuo kahdeksan vuoden vaatimus on jo käytössä. Tanskassa se on vielä vuotta korkeampi. [Juho Eerola: Ollaanko siellä rasisisteja?] Myös Ruotsissa, tuossa vieressä, ollaan korottamassa nykyistä asumisaikavaatimusta. Onko tämä yhteispohjoismainen tiukentunut linjakin teistä rasismia? Onko sekin kylmäävää, ihmisvihamielistä, demonisoivaa? [Juho Eerola: Pohjoismaiden neuvoston jäsenet voisivat kommentoida!] Onko, edustaja Honkasalo? Jos te maalaatte näin isolla pensselillä, te ette mustamaalaa pelkästään Suomea vaan kaikki Pohjoismaat siinä samalla ja myös ison osan Euroopan maista.

Teidän puheistanne puuttuu se konkretia, mitä Suomen kansalaisuuden löperösti ja löysin ehdoin jakaminen tarkoittaa. Se tarkoittaa sitä, että me emme täällä Suomessa suomalaisina voi olla varmoja siitä, ovatko ne Suomen kansalaisuuden meiltä saaneet, siis ne, joille me olemme kansalaisuuden myöntäneet, tosiasiallisesti kotoutuneet Suomeen vai eivätkö ole. Se voi tarkoittaa, että tällainen maahan tullut ja kansalaisuuden saanut jää Suomeen pysyvästi, vaikka hän ei tulisi työllään toimeen, vaikka hänellä ei olisi riittävää kielitaitoa, vaikka hän ei olisi elänyt nuhteetonta elämää, vaikka hän ei olisi sisäistänyt Suomen tapoja ja lakeja, siis kotoutunut Suomeen. Sen jälkeen kun Suomi on kansalaisuuden tällaiselle tulijalle myöntänyt, on sitä hyvin vaikea ottaa pois. Se vaatii lähes valtiopetos-tason rikoksia Suomea vastaan.

Tolkun maahanmuuttopolitiikkaa on, että Suomeen saa kyllä tulla ja tänne saa kyllä jäädä mutta täällä on eletävä suomalaisten ehdoin ja oltava suomalaiselle yhteiskunnalle hyödyksi, ei haitaksi. Siksi me nyt tiukennamme suomalaisen maahanmuuttopolitiikan pelisääntöjä. Siksi me nyt korotamme Suomen kansalaisuuden saamiseksi edellytettviä ehtoja. Asumisaikavaatimusta tiukentamalla meillä on mahdollisuus seurata tulijan kotoutumista pidemmältä ajalta. Toimeentulovaatimusta tiukentamalla me pidämme huolta siitä, että tu-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

lijat todella tulevat toimeen omillaan, omalla työllään. Kielitaitovaatimusta tiukentamalla me pidämme huolen siitä, että ihminen kykenee toimimaan maassa maan kielellä. Ja nuhteettomuusvaatimusta tiukentamalla me pidämme huolta siitä, että täällä ei rikota suomalaista yhteiskuntaa vastaan. Suomen kansalaisuus ei ole palkinto maahamme tulemisesta. Se ei ole automaationa levitettävää jakotavaraa. [Eva Biaudet: Koska se on ollut sitä?] Suomen kansalaisuus on palkinto onnistuneesta kotoutumisesta, siis kielemmme oppimisesta, omillaan toimeen tulemisesta, yhteiskuntamme lakien ja normien sisäistämisestä. Ja teidän, vasemmiston, sinisilmäiset puheenvuoronne, teidän ajamanne politiikka sotii kaikkia näitä tolkkullisia tiukennuksia vastaan. Mutta meidän onneksemme olette sekä vähemmistössä [Eva Biaudet'n välihuuto] että nyt oppositiossa, ette hallitusvastuussa ettekä päättämässä siitä, millaisen linjan Suomi nyt valitsee, ja se on isänmaan etu. [Eva Biaudet: Ei minun isänmaani!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Honkasalo, olkaa hyvä.

21.30 Veronika Honkasalo vas: Arvoisa puhemies! Nähdäkseni tästä aiheesta voi käydä ihan rakentavaa keskustelua, ja siihen kuuluu myös se, että siteeraa sitä omaa kollegaa oikealla tavalla.

Puhuin siitä, että nähdäkseni kaikkea maahanmuuttoa pitäisi myös tarkastella työperäisesti ja että tällainen kahtiajako on keinotekoisia. Se, mitä se tarkoittaa sitten vasemmiston näkökulmasta, on se, että esimerkiksi turvapaikanhakijoiden ja turvapaikanhakijana maahan saapuneiden työntekoa on helpotettava, ja me ollaan myös sitä mieltä, että esimerkiksi turvapaikanhakijoiden palautusta, jos he ovat saaneet kielteisen turvapaikkapäätöksen, ei voida pistää täytäntöön kesken työlupaprosessin, siinä ei ole siis järkeä, että kesken työlupaprosessin tämä laitetaan täytäntöön. Eli kyse on siitä, että me usein unohdetaan, että meillä on esimerkiksi pakolaisina Suomeen tulleita huippuosaajia, korkeakoulutettuja ihmisiä, jotka tällä hetkellä jo työskentelevät tässä maassa esimerkiksi juristeina tai lääkäreinä. Suomi tarvitsee maahanmuuttoa, Suomi tarvitsee työperäistä maahanmuuttoa.

En itse hirveästi pidä siitä, että ikään kuin käydään vastapuolta vastaan niin, että tunteellistetaan se vastapuolen puhe. Tunteet kuuluvat politiikkaan. Ihan yhtä lailla sieltä toisesta laidasta esitetään tunteellisia puheita ja kovaa retoriikkaa, ja se kuuluu politiikkaan. Eli sikäli minun mielestäni tämä ei ole argumentaatiota hurjasti vahvistava seikka, että puhutaan vastapuolesta niin, että ovat vain tunteellisia.

Mutta minun mielestäni, kun me tarkastelemme tätä hallituksen maahanmuuttopolitiikkaa — korostin täällä pöytäpuheenvuorossani sitä — tarkastellaan sitä nimenomaan kokonaisuutena. Se on nimenomaan tärkeää, että nämä hallituksen kuusi eri lakiesitystä kohtelevat hyvin eri tavalla myös eri maahanmuuttoryhmiä, ja siellä ovat erityisesti turvapaikanhakijat, joiden asemaan puututaan erittäin rankalla kädellä. Se osoittaa, että se asenne erityisesti turvapaikanhakijoita kohtaan on hyvin, hyvin kielteinen.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Bergbom, olkaa hyvä.

21.33 Miko Bergbom ps: Arvoisa herra puhemies! On tarpeen aloittaa puheenvuoro anteeksipyyntöillä. Nimittäin jos tässä salissa väärin siteeraan ja minua siitä oikeutetusti huomautetaan, niin myös korjaan sen. Pahoittelen, edustaja Hopsu, sitä, että siteerasin teitä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

väärin. Se, mitä siteerasin, kyllä pitää paikkansa, mutta ei teidän kohdallanne. Se oli toisen edustajan puheenvuorosta, eli pyydän sitä nöyrästi kyllä anteeksi tässä tilanteessa.

Mutta ehkä tässä — kuten edustaja Honkasalo totesi — kun tarkastelee näitä maahanmuuttoesityksiä, mitä tässä salissa tänäänkin on, ja hallituksen maahanmuuttopolitiikkaa kokonaisuutena, niin se on ihan totta: meillä lienee täysin erilainen käsitys siitä, mikä on oikein Suomelle ja suomalaiselle yhteiskunnalle, minkälaisia pelisääntöjä maahanmuuttajilta ja maahanmuuttopolitiikkaan halutaan. Ja tällä hallituksella on, toden totta, täysin erilainen linja kuin edeltävällä Rinteen—Marinin hallituksella oli. Se on taivaan tosi, ei siitä mihinkään pääse. Nyt halutaan asettaa pelisääntöjä, halutaan tiukentaa nuhteettomuusvaatimuksia, kielitaitoedellytystä, sitä, että tullaan esimerkiksi omalla työllä toimeen, jos halutaan Suomessa olla. Itse katson ja uskoakseni hallituksen reilu enemmistö katsoo, että nämä ovat perusteltuja uudistuksia.

Nämä eivät sarjassaan edes ole uudistuksia, jotka ikään kuin edes erottuisivat eurooppalaisessa kontekstissa, pohjoismaisesta kontekstista puhumattakaan, jotenkin joukostaan, vaan oikeastaan voidaan sanoa, että Suomi siirtyy itse asiassa yleispohjoismaalaiselle linjalle näissä.

Jos ajatellaan nyt vaikka Tanskaa, jossa sosiaalidemokraatit ovat pitäneet valtaa, niin heillä on ollut siellä verrattain tiukka maahanmuuttopolitiittinen linja. Se ei valitettavasti — toistan ja painotan, valitettavasti — ole heijastunut suomalaisten sosiaalidemokraattien harjoittamaan politiikkaan, mutta onneksi nyt sosiaalidemokraatit eivät voittaneet vaaleja ja siten päässeet muodostamaan hallitusta, vaan toiset puolueet voittivat ja muodostivat hallituksen ja nyt ottavat käyttöön niitä täysin samanlaisia ja samoilta arvolähtökohdilta kumpuavia toimia ja uudistuksia, joita muun muassa Tanskassa sosiaalidemokraattien johdolla viedään eteenpäin. [Veronika Honkasalon välihuuto] — Se ei ole yhtään ongelmallinen, vaan on aivan oikein, että näin toimitaan, koska se on järkevää. Jos ajatellaan Pohjoismaitakin ja maahanmuuttopolitiikkaa, niin onhan se selvää, että meillä kannattaa jo lähtökohtaisestikin olla suhteellisen samat säännöt kuin meidän vertailumailla, jotta ei käy niin, että esimerkiksi Suomi erottuu joukosta sellaisena maana, johon ehkä kannattaa tulla viulunkipelin varjolla, koska sattuu olemaan vähän sellaiset säännöt, että niitä voi mahdollisesti esimerkiksi hyväksikäyttää.

Ja toisin kuin annatte ymmärtää, tällä puolella salia ei myöskään kollektiivisesti syyllistetä jokaista maahanmuuttajaa, täällä ei mennä sille yksilön tasolle. Täällä ymmärretään se, että kun järjestelmää rakennetaan ja lainsäädäntöä rakennetaan, niin ne rakennetaan sitä varten, että ne ehkäisevät niitä väärinkäyttötapauksia. Siinä ei mennä sen yksilön syyllistämiseen, vaan siinä lähdetään sen järjestelmätason ajattelun kautta. Minä ymmärrän, että teillä on näissä tarve mennä sille yksilötasolle, mutta se ei ole tämän hallituksen lähtökohta. Tämä on rakenteellinen, järkevä uudistus. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Holopainen, olkaa hyvä.

21.36 Hanna Holopainen vihr: Arvoisa puhemies! Pääsin nyt vasta mukaan tähän kiinnostavaan keskusteluun, ja pahoittelut, en ole siis kaikkien aiempien puheenvuorojen sisällöstä tietoinen. Mietin tässä, että nyt ollaan siis käsittelemässä nimenomaan tätä kansalaisuuslain muuttamista ja tähän on nyt kokonaisuus, josta on ehkäpä melkein eniten tullut tuolta yritysmaailmasta viestejä ja niiltä kv-osajilta, jotka jo ovat Suomessa. He ovat olleet tosi huolestuneita tästä. Oletan, että muillekin edustajille kuin pelkästään vihreitten

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

edustajille niitä on tullut. Varmaan myöskin esimerkiksi kokoomus, joka yleensä kuuntelee hyvin tarkalla korvalla elinkeinoelämää ja yrityksiä, on näitä samoja viestejä saanut. Kyllähän tässä on nyt kysymyksessä se, minkälaiseksi maaksi Suomi koetaan: koetaanko, että tänne osaajat ovat tervetulleita.

Jos miettii tätä maahanmuuttopolitiikan kokonaisuutta, niin tässähän on kysymys, kun valtaosa maahanmuutosta kuitenkin on muuta kuin kansainvälistä suojelua koskevaa maahanmuuttoa, siitä, että nythän siis ollaan tekemässä työkalua, jolla vaikutetaan isosti koko tähän Suomeen tulevien maahanmuuttajien kokonaisuuteen, jossa siis painottuvat sitten esimerkiksi ne, jotka ovat tänne tulleet töitä tekemään. Nyt sitten näistä kansainvälisistä osaajista on pulaa. Suomi tarvitsee lisää työntekijöitä, Suomi ikääntyy, meidän kylät tyhjenevät, ja yritysten kasvun suurimpia esteitä on osaavan työvoiman puute. Ja kun siitä samasta puutteesta kärsivät kaikki muutkin ikääntyvät länsimaat, silloinhan on kysymys siitä, että ne ihmiset, jotka pystyvät tekemään valintoja eri maiden välillä, valitsevat sellaisen maan, johon he kokevat olevansa tervetulleita. Nyt tässä ollaan lähettämässä vahva viesti siitä, että Suomeen maahanmuuttajat eivät ole tervetulleita myöskään sitten töitä tekemään. Tai jos miettii vaikka tämmöistä perhettä, jossa vaikkapa toinen vanhemmista on suomalainen ja toinen vanhemmista sitten jonkun muun maan kansalainen, niin kyllä he tällaisessa tilanteessa sitten miettivät, jos heillä on joku muukin maa, johon voivat sijoittautua, ja todennäköisesti sitten saattavat päätyä siihen, kun tehdään tällaisia rajuja, isoja muutoksia tähän Suomen maahanmuuttopolitiikkaan.

Kyllä kiinnostaisi kuulla, mikä on sitten hallituksen ratkaisu siihen, kuinka houkuttelemme tänne lisää kansainvälisiä osaajia. Sivuutatteko te täysin sitten näitten osaajien itsensä viestin siitä, että he kokevat, että esimerkiksi nyt tämä kansalaisuuslain muuttaminen tuntuu heistä siltä, että Suomi ei heitä tänne halua ja haluaa tiukentaa näitä ehtoja ikään kuin vaan periaatteesta, että maahanmuuttopolitiikkaa halutaan kiristää ja osan maahanmuuttajista hallituspuolueet kokevat jotenkin ongelmalliseksi Suomelle.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Vestman, olkaa hyvä.

21.39 Heikki Vestman kok: Arvoisa puhemies! Kuuntelin edustaja Biaudet'n puhetta tuossa äskettäin, ja siitä tuli jotenkin semmoinen tunne, että oli negatiivista tätä hallitusohjelman maahanmuuttokokonaisuutta kohtaan. [Eva Biaudet nauraa — Naurua vasemmalta] Tätä hieman kummeksun, koska, edustaja Biaudet, kyllä te tunnette siellä olevat linjaukset ja isot kirjaukset. Siellähän todetaan, että Suomi on avoin yhteiskunta, joka auttaa ja kannustaa alkuun uudessa yhteiskunnassa. Ja mitä tulee näihin kansalaistamisen edellytysten muutoksiin, niin niiden tarkoitus on nimenomaan kannustaa kotoutumiseen ja antaa näkymä tulevaisuudesta suomalaisessa yhteiskunnassa.

Jos katsotaan hallitusohjelman kirjauksia esimerkiksi asumisajan osalta, niin yleinen asumisaika kyllä pitenee kahdeksaan vuoteen, mutta kuten tuossa puheessani totesin, jatkossakin kielitaidon saavuttanut maahanmuuttaja saa viidessä vuodessa kansalaisuuden. [Inka Hopsu: Lisätäänkö kieliopetusta?] 18 a § kannattaa lukea ennen kuin pauhaa täällä enempää. Sen mukaan siis kielitaidon saavuttanut maahanmuuttaja muiden edellytysten täytyessä saa viiden vuoden asumisajalla kansalaisuuden. [Vasemmistoliiton ryhmästä: Hienoa, kun panostatte palveluihin myös!]

Kansalaistamisen edellytykseksi jatkossa tulee myös kansalaisuuskoe. En pidä sitä mitenkään viestinä siitä, että ei ole tervetullut Suomeen, jos halutaan edellyttää sitä, että tun-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

netaan esimerkiksi suomalaiset perusarvot: tasa-arvo, yhdenvertaisuus. Eivätkö nämä ole sellaisia asioita, joita meidän tulee edellyttää Suomen kansalaiseksi tulevilta: tunnetaan, mitä on suomalainen tasa-arvo, esimerkiksi sukupuolten tasa-arvo?

Nuhteettomuusedellytystä tiukennetaan. Mikä ongelma tämä on? Nuhteettomat ihmiset, jotka tulevat tänne rakentamaan tätä meidän hyvää maata — mikä ongelma tämä on heidän kannaltaan? Edellytetään tiukemmin sitä, että ei ole tullut syyllistyä esimerkiksi rikoksiin.

Varsinainen toimeentuloedellytys palautetaan kansalaistamisen edellytykseksi. Eikö se ole ihan kohtuullinen vaatimus, että Suomen kansalaiseksi haluavalta edellytetään muualtakin tuloja kuin Kelasta? Mielestäni se on kohtuullinen vaatimus. Onko se kohtuuton vaatimus? [Veronika Honkasalo: Pitkö yleistää nyt tuolla tavalla?] — Ei, kun totean vain, että niinhän nykyisin on, että tämä riittää. Aiemmin Suomessa oli varsinainen toimeentuloedellytys kansalaistamisen ehtona, mutta sitten sitä mentiin tuossa välissä muuttamaan. Nyt palataan siihen aiempaan oikeustilaan, vaaditaan muitakin tuloja kuin tuloja Kelasta.

Ja sitten tämä henkilöllisyyden selvittäminen. Suomi on todella ainoa Pohjoismaa, jossa jopa oma ilmoitus voi riittää selvitykseksi henkilöllisyydestä. Muut Pohjoismaat edellyttävät käytännössä jotain asiakirjanäyttöä henkilöllisyydestä. Minä en hahmota, miten nämä olisivat viesti siitä, että ei ole tervetullut Suomeen. [Puhemies koputtaa] Päinvastoin, ne antavat näkymän tulevaisuudesta tässä hyvässä yhteiskunnassa. [Veronika Honkasalo: Ky sykää elinkeinoelämältä! — Miko Bergbom: Oletteko te elinkeinoelämän asiantuntija?]

Puhemies Jussi Halla-aho: Seuraavaksi puheenvuoro on edustaja Biaudet’lla. — Leda-mot Biaudet.

21.42 **Eva Biaudet r:** Herr talman! Här talades om att det är så känslosamt, och det är ock-så känslosamt. Men jag tycker nog att det är bättre att ha känslor än att vara totalt oförmö- gen att visa några känslor överhuvudtaget. Jag tycker att det är en viktig del av att vara po- litiker och beslutsfattare att man kan förmå sig att föreställa sig hur det är för enskilda människor i vårt land, hur det är för människor som kommer hit och hur vår lagstiftning på- verkar dem och deras liv. Jag tycker att det är en viktig sak som man småningom lär sig när man har varit längre med i politiken, att det har betydelse vad man gör här och hurdana la- gar man stiftar.

Vi håller som sagt i den här medborgarskapslagen på att gå tvärtemot vad till exempel Tyskland gör. De kommer i juni att förkorta medborgarskapskravet från åtta år till fem år just därför att det är något som uppmuntrar till att binda sig och koppla sig tätare fast vid det land man bor i. Det är många familjer som har arbetat här, som kanske har kommit hit för att jobba, kanske är, ska vi säga, högt utbildade, som nu är oroliga för att deras barn, när de blir vuxna, inte till exempel ska få en studieplats [Puhemies koputtaa] och de hade tänkt sig att de skulle kunna få medborgarskap. [Puhemies koputtaa]

Vad finns det för orsak att strängera de här lagarna, om inte det är att vi vill signalera att vi inte vill ha utlänningar till Finland? [Veronika Honkasalo: Det var tre minuter!] — Jag hade bett om...

Puhemies Jussi Halla-aho: Jo, det var mitt misstag. Förlåt. — Tiivistelmä suomeksi.

Om jag får fortsätta 30 sekunder så behöver inte tolken heller tala.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

Puhemies Jussi Halla-aho: Jo, naturligtvis. Varsågod.

Jag kan säga någonting på finska också, så blir det lättare, eftersom hon inte kunde förbereda sig — fast de klarar det nog jättebra, det vet jag.

Itse ajattelen tästä paketista yhteensä, että meillä on kuitenkin niin vähän maahanmuuttajia. Nyt onneksi on ollut viime vuosina vähän enemmän, mikä auttaa meidän kestävyysvajettamme, että talouden näkymät voivat olla vähän valoisampia. Mutta jos me kaikin tavoin signaloimme, että ulkomaalaiset ovat rikollisia, maahanmuuttajat ovat vaarallisia, niin kyllä ne, jotka haluavat tulla Suomeen ja jotka voivat valita, niin kuin täällä sanottiin, jonkun maan, mihin sijoittuvat, valitsevat sitten jonkun muun. On ihan sama, jos kuulee rassistista huutoa kadulla, ovatko vanhemmat insinöörejä vai ovatko he siivoojia, se insinööri valitsee kyllä mennä jonnekin muualle.

Tämä kansalaisuuslaki minun mielestäni on erityisen inhottava sen takia, että se nimenomaan muuttaa heidän, jotka jo ovat täällä Suomessa, olosuhteita. Halutaan näyttää heille — tai hallitus haluaa näyttää — että he eivät kelpaa niillä ehdoilla, mitä nyt jo on ollut, ja on joku kummallinen tarve pidentää sitä elämisaikaa, oleskeluaikaa täällä. Ei ole mitään tällaista tarvetta lainsäädännössä. Minkä takia me tehdään nämä toimenpiteet? Meillä on ollut ihan hyvin toimivat järjestelmät. Olisi ollut tarvetta nopeuttaa suoraan työhön johtavaa maahanmuuttoa, mutta ei suinkaan ole mitään tarvetta kiristää täällä Suomessa elävien ulkomaalaisten tilannetta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitos, tack. — Edustaja Vigelius, olkaa hyvä.

21.46 Joakim Vigelius ps: Arvoisa puhemies! On niin, että Suomen päättäjien tehtävä on miettiä kokonaisuutta, ja kokonaisuuden kannalta on niin, että meillä ei voida ajaa samanaikaisesti kahta politiikan linjaa. Meillä ei voi olla samanaikaisesti laaja hyvinvointivaltio, jossa on laajat sosiaalipalvelut, jossa on suuret, mittavat, julkiset palvelut veronmaksajien kustantamina, ja toisekseen meillä ei voi samanaikaisesti olla löperö raja- ja maahanmuuttopolitiikka. Näitä kahta politiikan linjaa, laajat hyvinvointipalvelut, laaja hyvinvointivaltio ja toisaalta löperö maahanmuutto-, raja- ja turvapaikkapolitiikka, ei voida yhteensovittaa ilman, että sillä on katastrofaalisia seurauksia.

Jos on laaja hyvinvointivaltio, jos on laajat palvelut, jos veronmaksajat kustantavat kaiken, niin se on vetovoimatekijä, ja kun sen yhdistää raja-, maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikkaan, jota sitäkin ajetaan löperösti eteenpäin, seurauksena on, että me vedämme puoleemme ihmisiä, jotka haluavat tulla nauttimaan sellaisen hyvinvointivaltion palveluita. Ja se käy lopulta työntekijälle, palkansaajalle, hyvin raskaaksi niiden verorahoitteisten palveluiden kustantamisen kautta. Siksi jos me haluamme ylläpitää sen laajan suomalaisen hyvinvointivaltion tai hyvinvointiyhteiskunnan, meillä on oltava tiukka raja- ja maahanmuuttopolitiikka, tai vaihtoehtoisesti jos halutaan ajaa sitä löperöä maahanmuutto-, raja- ja turvapaikkapolitiikkaa, niin sen vastapainona meillä tulisi olla sitten ei hyvinvointivaltiota tai hyvinvointiyhteiskuntaa vaan hyvin vastuuttava yhteiskunta. Se on myös tapa toimia, jonka on valinnut esimerkiksi Yhdysvallat.

Sen sijaan täällä Pohjoismaissa on perinteisesti ajateltu, että pyritään ajamaan hyvinvointivaltiota tai hyvinvointiyhteiskuntaa, jossa on laajat sosiaaliset turvaverkostot, jossa on laajat palvelut, jossa veronmaksajat kustantavat hyvin suuren osan erilaisista tuista,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

etuuksista, mutta jos sen yhdistää tällaiseen löysään, löperöön maahanmuutto-, raja- ja turvapaikkapolitiikkaan, niin syntyy sellaisia ongelmia kuin Ruotsissa on nähty. Se vetää puoleensa ihmisiä, jotka eivät kontribuoi yhteiskuntaan enempää kuin millaisen rasitteen he asettavat yhteiskunnalle. Silloin syntyy näitä ongelmia kotouttamisessa, syntyy näitä ongelmia asuinalueiden eriytymisessä, omillaan toimeen tulemisessa, sosiaaliturvariippuvuudessa ja myös sitä kautta rikollisuudessa, arvojen eriytymisessä, myös väkivaltaisuuksissa. Ruotsissa nimenomaan niitetään tätä satoa, mitä on kylvetty yhdistelemällä laajaa hyvinvointivaltiota ja löperöä maahanmuuttopolitiikkaa. Siksi Suomen on valittava, kumpi linja valitaan. [Puhemies koputtaa] Molempia ei voi ajaa samanaikaisesti, muuten seuraukset ovat katastrofaalisia. [Veronika Honkasalo: Se siitä rasismitiedonannosta!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Polvinen, olkaa hyvä.

21.49 Mikko Polvinen ps: Arvoisa herra puhemies! Tänään täällä salissa on kuultu vasemman laidan toimesta, että kaikkea maahanmuuttoa tulee käsitellä työperäisenä maahanmuuttona. Eli on ihan se ja sama, keitä tulee, ja siinä on Suomen yhteiskunnan onnistuminen. [Eva Biaudet: Me halutaan, että kaikki pääsee töihin!] Niinkö te todella ajattelette, että otetaan kaikki ja luotetaan arpaonneemme, että kävisi hyvin? [Veronika Honkasalo: Ei pidä antaa väärää todistusta!] Entä jos tulee ”Ingen vinst. Tämä arpa ei voita.”? Sitä, että tulikin valtiontaloudelle laskuja, turvallisuushkaa ja se riski tulee ottaa, Ruotsin tie? Sekö on oikein?

Minä ajattelen toisin. Työperäinen maahanmuutto on hyvin yksinkertainen asia. Suomeen tullaan töihin, ja sillä selvä. Jos homma ei toimi, niin silloin ei ole lunastanut paikkansa tässä yhteiskunnassa työperäisin ehdoin — ja ulos maasta.

Ja jos Suomeen tullaan humanitäärisin perustein, niin silloin tulijoilla on humanitääriset perusteet ja heidän polkunsu työlämän palvelukseen voi olla hieman pidempi. Mutta vaatimuksena tulee olla tulla osaksi yhteiskuntaamme. On todella vaikeaa ymmärtää sitä, että kaikki maahanmuutto voitaisiin laittaa työperäiseksi vain sillä perusteella, että luotetaan tulijan tarinaan ja ovi on auki kaikelle maahanmuutolle. Sieltä tulee sitten holtittomasti myös järjestäytyntä rikollisuutta, sitä maahanmuuttoa, jolla maahantulijat saavat rahaa ja palveluita tekemättä Suomessa yhtään mitään. Se on myös pakolaisten välittäjien valtavasti kasvaneen pakolaisbisneksen tavoite. Emme voi ruokkia sitä kättä.

Se ei ole väärin, että itsenäinen valtio asettaa maassa asuville ja maahan tuleville ehtoja ja lakeja. Ja täällä eduskunnassa hallitus asettaa nyt maahantuloille reilut ehdot, jotka ovat hyvät ja reilut, suomalaistenkin hyväksyttävissä.

Arvoisa puhemies! Haluan sanoa vielä muutaman sanan näistä maahanmuuttajista, kun heitä tässä vaikutetaan käsiteltävän yhtenä ryhmänä siellä vasemmassa laidassa. Olen keskustellut Suomessa maahanmuuttajien kanssa, jotka käyvät töissä hyvinkin paljon, ja he tässä tuntuvat olevan kaikista kriittisimpiä suomalaisen maahanmuuttopolitiikan suhteen. He myös kokevat, että he joutuvat elättämään väärin perustein maahan tulleita maahanmuuttajia. Tämä ei ole yksin kantasuomalaisten asia. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ledamot Biaudet, varsågod.

21.52 Eva Biaudet r: Herr talman! Nyt kyllä edustaja Vigelius paljasti mielestäni aika hyvin sen, miten hän ajattelee. Ajattelen, että on aika mielenkiintoinen ihmiskäsitys, että joku

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

ei haluaisi tulla tänne töihin ja elättämään itsensä ja että on olemassa erilaisia ihmisiä, ihmisiä, jotka eivät halua elättää itseänsä, ja sellaisia, jotka haluavat, ja että me voidaan tunnistaa heidät ulkonäön tai kansalaisuuden tai jonkun muun perusteella. Sehän on nimenomaan niin, että meidän hyvinvointiyhteiskuntamme edellyttää, että meillä on riittävästi työikäisiä ihmisiä, ja sehän on juuri se argumentti, minkä takia me tarvitsemme maahanmuuttoa. Suomi ei ole siinä tilanteessa maailmassa, että me voisimme niin hyvin valita kuitenkin. Me ei olla koskaan oltu top tenissä, me ollaan aina oltu kuitenkin siellä alemmassa päässä maahanmuuttotilastoja.

Siitä, että Suomessa olisi ollut löperöä maahanmuuttopolitiikkaa, voin kyllä todistaa, että vuosien aikana meillä ei koskaan ole ollut mitenkään löperöä maahanmuuttopolitiikkaa. Jos katsoo tilastoja nyt, niin meille on tietenkin tullut Ukrainasta suunnilleen 60 000 ukrainalaista viimeisinä vuosina, ja se on mahtava asia, että se on sujunut niin hyvin. Kuitenkin heilläkin on haasteita, ja meidän pitäisi muistaa ajatella, että meidän pitää tarjota heille riittävästi tukea, jotta heitä esimerkiksi ei käytetä hyväksi, ei työmarkkinoilla, ei seksibisneksessä, ja että he voivat asettua Suomeen asumaan niin kauan kuin he tarvitsevat — ja ehkä he, jotka haluavat jäädä, toivottavasti sitäkin.

Mutta pointtihan on juuri se, että jos katsoo esimerkiksi nyt Migrin tilastoja turvapaikanhakijoista — jos tässä se ongelma ovat muka turvapaikanhakijat — niin meille tulee niin vähän muita kuin ukrainalaisia, että kun katsoo niitä palkkeja Migrin tilastoissa, niin se ei edes juuri näy. Että mikä on se tarve kiristää turvapaikanhakijoiden kriteereitä tällä hetkellä, kun kuitenkin maailmassa on todella paljon ihmisiä hädässä, jotka tarvitsisivat. Samalla hallitus ei halua lisätä pakolaiskiintiötä eikä kehitysapua, ei ole niin kuin mitään sellaista tunnetta, että meillä olisi joku vastuu ihmisistä, jotka ovat hädässä.

Turvapaikanhakijapäätöksiä on ollut joitakin satoja tänä vuonna, ja se on todella vähäinen määrä, ehkä kokonaisvuositasolla noin puolitoistatuhatta tai jotain sellaista. Se ei ole luku eikä mikään, joten meidän pitäisi ehkä ennemmin ajatella, että tehdään nopeita, turvallisia turvapaikkaprosesseja, myös niin, että he, jotka sitten tulevat tänne ja saavat myönteisen turvapaikkaluvan, voivat jäädä tänne, voivat asettua, saavat töitä. Me tehdään kaikkemme, jotta he voisivat rakentaa turvallista elämää täällä. Valitettavasti viime vuosikymmenien kriisit ovat olleet sellaisia, että ihmiset eivät ole voineet palata kovin nopeasti kotimaihinsa. Olen ihan varma, että jos he voisivat, niin monet olisivat kyllä halunneet lähteä.

Den här medborgarskapslagen är på det viset jättebesvärlig att det inte finns någon grund, varken i något rationellt behov eller problem eller så vidare, som den nuvarande lagen skulle ha visat. Tvärtom har det varit ganska svårt att få medborgarskap, och man har fått fortkörningsböter som går över "rikesakko", som det heter på finska, har man måst få en karens och tiden har förlängts. Det kräver ju också att man måste ha varit permanent bosatt i Finland före det. [Puhemies koputtaa] Det är inte så att det är från när man kommer in i landet, utan det börjar mycket senare. Så det finns ingen annan grund än det att man vill visa att Finland inte är ett välkomnande land, och det kommer att drabba hela vår image i världen och det kommer drabba också på det sättet att också de som kan välja väljer att inte komma hit. Jag kommer inte att kunna stöda sådana här lagars godkännande i riksdagen.

Puhemies Jussi Halla-aho: Tack, kiitos. — Edustaja Holopainen, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

21.56 Hanna Holopainen vihr: Arvoisa puhemies! Edustaja Vigelius aikaisemmassa puheenvuorossaan viittasi siihen, että laajat julkiset palvelut ja liian hyvät julkiset palvelut yhdistettynä tähän maahanmuuttoon ovat Suomen talouden ongelma. Todellisuudessaan Suomen ongelma ei ole liian laaja julkinen sektori vaan se, että bruttokansantuote kehittyy liian hitaasti, koska työllisten määrä Suomessa vähenee, ja myöskin työn tuottavuuden hidas kehitys. Tästä on aika laaja kansantaloustieteellinen näkökulma.

Mutta nyt jos mietitään sitä, kuinka pystytään nopeammin vaikuttamaan siihen työllisten määrän kehitykseen, koska syntyvyyden kasvu on aika heikko ja hidas tapa nostaa työllisten määrää Suomessa, niin kyllähän se on nimenomaan maahanmuutto. Ja toisin kuin edustaja Vigelius sanoi, kyllähän Suomen kansantalouden näkökulmasta nyt siis nimenomaan se, että pystytään edistämään niiden ihmisten maahanmuuttoa, jotka tulevat Suomen ulkopuolelta tänne töihin, on ihan keskeistä sille, että myöskin meidän talouden tasapaino saavutetaan.

Voidaan loputtomiin leikata julkisesta sektorista. Me ollaan semmoisessa syöksykierteessä, että jos ei sitä bruttokansantuotetta saada kasvuun, niin joudutaan koko ajan yhä enemmän ja enemmän leikkaamaan niistä julkisista palveluista, vaikka oikeasti pitäisi panostaa siihen kasvuun. Kun ei hallitukselta kerta kaikkiaan ole tullut esityksiä ja näkemyksiä siitä, kuinka oikeasti pystytään edistämään sitä työperäistä maahanmuuttoa Suomeen, ja kun kaikki nämä toimet, ainakin nämä toimet, mitä tässä on, vaikuttavat toiseen suuntaan, niin kyllä aika vahvoja visioita... Ja ainakin se viesti, mikä oli jo silloin, kun hallitusohjelmaneuvoittelusta oli tultu ulos, oli se maahanmuuttopolitiikan kiristäminen. Hallitus on koko ajan keskittynyt viestimään myöskin siitä. Ja senhän takia myöskin esimerkiksi nämä kv-osajat Suomessa ovat siitä huolestuneita, koska kun se viesti koko ajan — täälläkin salissa näissä äskeisissä puheenvuoroissa on puhuttu ja riemuittu koko ajan siitä — on se, että maahanmuuttopolitiikan linja kiristyy, niin kyllä pitäisi kuulua nyt vahvempaa viestiä siitä, kuinka sitä työperäistä maahanmuuttoa edistetään. Tässä nimenomaan sen elinkeinoelämänkin vaatimuksen pitäisi nyt kuulua sinne hallituksen suuntaan.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Hopsu.

21.59 Inka Hopsu vihr: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Holopainen puhui tuossa samoja asioita, mitä ajattelin edustaja Vigeliukselle sanoa. Emme me aja täällä vihreissä mitään löperöä maahanmuuttopolitiikkaa, vaan nimenomaan kuuntelemme niin valtiovarainministeriötä, joka toteaa, että huoltosuhteemme, hyvinvointivaltion palveluiden tuottaminen ja ylläpitäminen vaativat 40 000 maahanmuuttajaa vuosittain, vuositasona, ja kuuntelemme myös yrityselämää, joka kertoo, että yritysten kasvun este tällä hetkellä, sen suurin haaste on työvoimapula. Tähän tarvitaan vastauksia, ja niitä emme ole hallitukselta nähneet, vaan aivan päinvastaista toimintaa.

Nämä vetovoimatekijät, joita perussuomalaiset tuntuvat näkevän Suomessa olevan erittäin paljon, eivät minusta vaikuta realistisilta. Meillä on kylmää, meillä on kosteaa ja ilma-piirikin on nihkeää, kieli on vaikea ja kielen opetusta ei ole tarpeeksi tarjolla, ja nyt täällä vahvistetaan edellytykseksi sille, että voisi saada tämän viiden vuoden oleskeluluvan, että pitäisi olla sitten se hyvä suomen kielen taito. No lisäätekö te palveluita, joilla tätä suomen kieltä voi oppia? Parannatteko te mahdollisuuksia siihen, että tänne tullut voi mennä heti työelämään tänne tultuaan, eli puretaanko olemassa olevia karensseja? Täällä jäljempänä tulevilla esityksillä päinvastoin tehdään status, jossa vaikeutetaan tai jossa kielle-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

tään työnteke, eli en ole nähnyt näitä uudistuksia, joilla tämä kotoutuminen tapahtuisi paremmin, jos se on tavoite, että täällä kotouduttaisiin hyvin.

Minä toivon, että me saamme sellaisia esityksiä tänne pöytään, mitkä mahdollistavat työnteon saman tien maahan tultua, mitkä mahdollistavat kielenopetuksen kaikille heti maahan tultua ja laadukkaan kielenopetuksen niin, että siellä oikeasti on mahdollista oppia suomen kieltä, ja mitkä mahdollistavat työnteon ja kielenopetuksen yhdistämisen. Näihin meidän tulisi satsata, ei näiden pykälien kiristämiseen.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Vigelius.

22.01 Joakim Vigelius ps: Arvoisa puhemies! Edustaja Biaudet’lle haluaisin todeta, että toisin kuin viittasitte, minä en ole puhunut maahan tulevien ihmisten ulkonäöstä tai ulkonäköön perustuvasta arvostelusta tai arvioinnista osana maahanmuuton tiukennuksia. Sellaista politiikkaa minä en aja, sellaista politiikkaa perussuomalaiset eivät aja, ja sellaista politiikkaa myöskään hallitus ei aja. Nimittäin meillä on perusteita, pitäviä perusteita, asiakeskeisiä perusteita maahanmuuton tiukennuksille aivan riittämiin, ihan jo tilastoihinkin perustuen: [Eva Biaudet: Esimerkiksi mikä?] turvallisuustilastoihin perustuen, rikostilastoihin perustuen, työttömyystilastoihin perustuen, sosiaaliturvariippuvuustilastoihin perustuen. Tahdotteko, edustaja Biaudet, että minä esitän nämä teille? [Eva Biaudet: Kyllä, kyllä!] — Voin kerätä teille nämä aineistot, jos te tahdotte. Niitä on nimittäin perussuomalainen puolue tuottanut kymmenisen vuoden ajan aikamoisella syötöllä, ja ne perustuvat ihan meidän viranomaistietoihin: korkeammat työttömyysasteet tietyillä kansalaisuusryhmillä, erityisesti humanitäärisin syin Suomeen tulleilla, [Eva Biaudet: Tietenkin!] työttömyystilastot heikommalla tasolla, rikollisuudessa yliedustus merkittävä — puhutaan yli kymmenkertaisista yliedustuksista —, sosiaaliturvariippuvuudessa kärkeä aivan samat tulijaryhmät. Nämä ovat sellaisia tilastollisia tosiasioita, mitkä me saadaan noukittua jo viranomaisten tuottamasta datasta, ja jos niiden esittäminen julkisuudessa leimataan rasismiksi ja niiden pohjalta tehty poliittiset johtopäätökset, maahanmuuton tiukennukset, rasismiksi, mitä te täällä salissa harjoitatte, se on epä-älyllistä. Se on ihan aidosti epä-älyllistä. Meillä on nähtävissä, että tähän liittyy ilmiönä maahanmuutto. Humanitääriseen maahanmuuttoon erityisesti liittyy merkittäviä yhteiskunnallisia ongelmia, ja kun jokin hallitus päättää oikeasti priorisoida siten, että tällaiset turvallisuusnäkökulmat, työllisyysnäkökulmat, työttömyysnäkökulmat, rikollisuusnäkökulmat otetaan huomioon, niin te demonisointte sen, ja se on ihmeellistä.

Minä ymmärrän, että teillä on erilaiset painotukset ehkä vihreissä ja vasemmistossa ja vasemmistomielisissä edustajissa, mutta teidänkin täytyisi ymmärtää, että on päteviä argumentteja maahanmuuton tiukennuksille, kansalaistamisen vaatimusten tiukennuksille, täysin pitäviä perusteluita ilman, että siihen liittyy minkäänlaista ihmisvihamielisyyttä, demonisointia, rasismia, kaikkia niitä puheita ja tunnetiloja, joita te täällä olette luetelleet nyt kahtena eri kertana, kun tätä kansalaisuuslain asumisaikavaatimuksen kiristämistä ollaan käsitelty. Se on yleispohjoismainen linja. Suomi nousee käytännössä Pohjoismaiden keskikastiin tällä muutoksella, ja sitä te demonisointte. Haluaisin nähdä, kun tänne tulisi vieraaksi [Puhemies koputtaa] Tanskan sosiaalidemokraattinen pääministeri, ja te haukkuisitte hänet rasistiseksi, [Puhemies koputtaa] rakenteellista rasismia edistäväksi ihmisvihamieliseksi poliitikoksi, kuten te teette perussuomalaisia ja hallitusta kohtaan täällä Suomessa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Vestman.

22.04 **Heikki Vestman kok:** Arvoisa puhemies! Tässä opposition kritiikissä on kyllä erikoista se, että te samaan aikaan väitätte täällä, että hallituksen esityksillä annetaan sellainen viesti, ettei ole tervetullut Suomeen — [Veronika Honkasalo: Niin, kyllä!] missäänhän ei näin lue, se on teidän keksintönne —, [Veronika Honkasalo: Jaahas!] te tulette ja väitätte tällaista näistä lakiesityksistä, ja sitten edustaja Holopainen tulee sanomaan, minkä takia hallituksen viesti tämän työperäisen maahanmuuton tärkeydestä ja näistä sujuvoittamistoimista ei kuulu. [Eva Biaudet: Lukekaa Twitteriä!] Ja te tulette itse ensin väittämään, että viesti on se, ettei olla tervetulleita Suomeen.

Faktahan oli se, että kun hallitusohjelma tuli julki, niin oli jo valmiiksi päätetty, oppositio oli jo valmiiksi päättänyt, että se on myös työperäisen maahanmuuton edistämisen osalta sellainen, joka ei teille kelpaa. Te ette edes lukeneet sitä hallitusohjelmaa ettekä te ole ilmeisesti vielääkään lukeneet, kun te kyselette, mitkä ne sujuvoittamistoimet ovat. No minä kerron vielä kerran.

Ensimmäinen toimi on se, että työperusteisten lupien käsittelyajat on puolitettu siitä, kun Orpon hallitus aloitti. Jo tässä ensimmäisen kymmenen kuukauden aikana Orpon hallitus on päässyt parempaan käsittelyaikatasoon kuin Marinin hallitus koskaan.

Toiseksi Suomessa ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneille, jotka läpäisevät kielitestin, annetaan suoraan pysyvä oleskelulupa. Marinin hallitus ei kyennyt tekemään tällaista uudistusta. Se ei kyennyt tekemään myöskään sellaista uudistusta, että täällä jo oleville ulkomaalaisille, jotka ovat täällä työntekijän työluvalla, annetaan entistä laajempi työskentelymahdollisuus, työskentelymahdollisuus kaikilla aloilla, joilla vallitsee työvoimapula. Tämänkin sujuvoittamistoimen Orpon hallitus tulee hallitusohjelman mukaan tekemään.

Tullaan helpottamaan pankkitilien avaamista, joka on erityisasiantuntijoille, siis osaajille, erittäin tärkeä asia.

Näitä muutamia esimerkkejä mainitakseni.

Isona toimenä tietysti on kohdemaan malli, jonka hallitus tulee kohdistamaan erityisiin osajaryhmiin. Ja nämä kohdemaathan ovat Intia, Filippiinit, Brasilia ja Vietnam.

Näitä sujuvoittamistoimia on siellä hallitusohjelmassa useita. Nyt te annatte täällä sellaista viestiä, joka ei ole hallituksen viesti, että ihmiset eivät olisi tervetulleita Suomeen. Hallituksen mielestä ihmiset, työteliäät ihmiset, jotka haluavat tulla rakentamaan tätä hyvää yhteiskuntaa, ovat tervetulleita Suomeen. Suomi on jatkossakin avoin yhteiskunta, joka auttaa alkuun. Ja työperäinen maahanmuutto on erittäin tärkeää Suomen taloudelle ja palveluille, tämäkin on hallitusohjelmassa aivan selkeästi todettu.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Biaudet.

22.07 **Eva Biaudet r:** Arvoisa puhemies! Se ongelma on vaan se, että jos demonisoi turvapaikanhakijoita, ikään kuin esittää tilastoja niin, että poimii vertailulukuja jollain tavalla niin, että niitä ei voi vertailla, ja noukkii sieltä sellaista tietoa, mitä haluaa, ikään kuin he olisivat jotenkin erityisen rikollisia ihmisiä ja se johtuu juuri siitä, että he ovat ulkomaalaisia tai turvapaikanhakijoita, jos he ovat rikollisia, tai sitten, että ajattelee, että turvapaikanhakijan pitäisi olla samassa asemassa työhaussa kuin ihmisen, jolla on jo valmiiksi työpaikka, kun tulee tänne, niin kyllähän se jo kertoo siitä, että ehkä ei aivan tunne niitä olo-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

suhteita, joista pakolaiset tulevat. Ideahan on, että heille annetaan kansainvälistä suojaa, eikä voi edellyttää, että he samassa ajassa kuin joku, jolla on jo valmiiksi työpaikka, pysyvät asettautumaan Suomen työmarkkinoille. Jos me olisimme päättäneet niin, että he voisivat mennä työmarkkinoille heti, kun he tulevat, niin se ehkä olisi joitakin auttanut, mutta joskus me odotutetaan heitä kovin pitkään prosesseissa niin, että oikeasti tuntuu siltä, että me emme halua, että he menevät töihin.

Tilastot osoittavat myös turvapaikanhakijoiden piirissä, että työllistyminen on parantunut huikeasti, ja ihan selkeästi vaikuttaa se, miten pitkään he ovat olleet täällä, niin että se paranee. Ehkä ei ole ihan kohtuullista edellyttää samanlaista työllistymistä kuin ihmisellä, joka on valmiiksi tullut tänne töihin, koska turvapaikkamenettely on toisenlainen. Siihen ei ole tätä perustetta. Jokainen varmasti haluaa päästä töihin, elättää perheensä ja niin edelleen. Se on varmaan yksi tällainen ihmisarvoisen elämän hyvä alku, ja meidän pitäisi sitä edistää kaikilla tavoilla.

Ajattelen myöskin, edustaja Vestman, että on ihan hyviä tavoitteita, että edistetään erityisosaajien tuleamista, mutta me tarvitaan Suomessa toki kaikenlaista osaamista, myös kun se ei ole erityisosaamista tai suuripalkkaista, jotta meidän kestävyysvajeemme korjaantuisi. On myös niin, että jos samalla haluaa, niin kuin esimerkiksi se on tulossa, että perheenyhdistämistä vaikeutetaan ja ikään kuin sanotaan, että maahanmuuttajat eivät tarvitse perhettä, integroimisen vuoksi heille ei ole hyväksi perhe, niin se kyllä osoittaa sen, että ei ymmärrä, mikä on ihmiselle ja perheille hyväksi integroitumisen puolesta. Jos me samalla halutaan vaikeuttaa täällä olevien ihmisten elämää — ihan riippumatta siitä, mistä syystä ovat tulleet, myös turvapaikanhakijoiden — tahallisesti, niin se on viesti myös erityisosaajille, että meillä on joku ongelma ulkomaalaisten kanssa. Minun mielestäni se viesti on tosi kontraproduktiivista näiden muiden tavoitteiden kanssa. Sen vuoksi ajattelen, että minun mielestäni tämä on epä-älyllistä politiikkaa. Mielestäni se ei tuota sitä tulosta, että Suomi voisi olla avoin, vuorovaikutuksessa muun maailman kanssa, [Puhemies koputtaa] jolloin meille tullaan töihin myös pitkäksi aikaa. Ei ole tarkoitus, että me halutaan mitään vierastyösuhdetta täällä, [Puhemies koputtaa] vaan me halutaan, että ihmiset voivat asettua tänne [Puhemies: Aika!] ja kotoutua tänne.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitos. — Edustaja Holopainen.

22.11 Hanna Holopainen vihr: Arvoisa puhemies! Edustaja Vestman tuossa epäili, että oppositiossa ei ole luettu hallitusohjelmaa. [Heikki Vestman: Ei ole!] — Kyllä on luettu. — Ja sekin, että hallitus on määrätietoisesti nostanut hallitusohjelmasta nimenomaan nämä maahanmuuttopolitiikan kiristykset, aivan varmasti pitää paikkansa. Tämähän oli ihan keskeinen asia, mistä esimerkiksi perussuomalaiset ovat määrätietoisesti puolueena viestineet, että hallitusohjelman isoin asia ovat nämä maahanmuuttopolitiikan kiristykset.

Sekin on totta, että edustaja Vestman tuossa luetteli erittäin hyviä työperäisen maahanmuuton edistämisen toimia. On hyvä, että nekin löytyvät sieltä hallitusohjelmasta, mutta kaikkia näitä nyt ei ole vielä tänne eduskuntaan asti tullut — en tiedä, osaako edustaja Vestman vastata, ovatko nämä siellä putkessa ja milloin tulossa. Jostain syystä kuitenkin on nyt valikoitunut tämä järjestys näin, että nyt on iso maahanmuuttopolitiikan kiristämisiä käsittelevä paketti täällä käsittelyssä, mutta sitten näitä toimia osin vielä odotellaan, niin että onhan siinäkin tietty priorisointijärjestys.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

Ja vielä siitä hallitusohjelmatulkinna. Kyllä itse olen osallistunut useisiin esimerkiksi elinkeinoelämän järjestämiin tällaisiin analyysitilaisuuksiin silloin syksyllä ja muitten yrittäjäedustajien järjestämiin tilaisuuksiin, joissa nimenomaan harmiteltiin sitä, että työperäisen maahanmuuton edistämisen toimet ovat valitettavan riittämättömiä tässä hallitusohjelmassa. Elinkeinoelämähän laajasti muuten kiitteli hallitusohjelmaa, mutta tämä nostettiin esiin, että semmoinen puute tässä on, että tässä olisi toivottu enemmän toimia. Tämä on muidenkin kuin oppositiopuolueiden näkemys hallitusohjelmasta. Tästä varmasti löytyy näitä tietoja myöskin edustaja Vestmanille tarvittaessa, jos niitä ei ole kohdannut aikaisemmin.

Eli sikäli on hyvä, että tätä keskustelua nyt käydään, että sitten nousee esiin myös näitä hyviä työperäistä maahanmuuttoa edistäviä toimia, joita hallitusohjelmassa on. Olisikin mielenkiintoista kuulla, ovatko kaikki hallituspuolueet sitoutuneet nimenomaan näkemään haasteena tämän, että Suomi tarvitsee lisää työperäistä maahanmuuttoa. [Miko Bergbom: Hallitusohjelmaan ollaan sitouduttu!] — Mutta kokevatko myös perussuomalaiset niin, että tämä on hyvä tavoite ja työperäisen maahanmuuton houkuttelua pitää määrätietoisesti jatkaa? — Ainakin välillä tuntuu, että se viesti on aika yksipuolista näissäkin puheenvuoroissa, mitä täällä on kuultu, [Miko Bergbomin välihuuto] kun ei nostettu esiin näitä.

Juuri tämä viestintä maahanmuuttopolitiikan kiristämisestä on se asia, mikä huolestuttaa esimerkiksi näitä kv-osaajia. Tästä tulee jatkuvasti palautetta, että mikä on Suomen suunta, mihin Suomi on menossa, uskaltaako tänne tulla, onko näkymää ja jatkumoa sille, että tänne on tervetullut ja täällä pystyy tekemään työtä ja yrittämään ja perustamaan perheen. Tämä on se viesti, mikä tulee. Sitten se on hallituksen mietittävä, mistä syystä tällainen käsitys on näillä kv-osaajilla.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Vigelius.

22.14 Joakim Vigelius ps: Arvoisa puhemies! Kyllä, Suomi varmasti tarvitsee tulevaisuudessaakin työperäistä maahanmuuttoa. [Eva Biaudet: Kaikkia ihmisiä!] Siihen myös tämä hallitus on sitoutunut, että sitä edistetään, mutta kyse on siitä, millä ehdoilla työperäistä maahanmuuttoa harjoitetaan. Sitä ei voi harjoittaa täysin leväperäisesti olettaen, että kun ihminen tulee työn perässä, niin hän välttämättä on kaikissa tilanteissa hyödyksi yhteiskunnalle pitkällä aikavälillä, että se on kannattava diili, mikä me tehdään tämän ihmisen kanssa. Koska kaiken maahanmuuton perusta ja ylipäätään maahanmuuttopolitiikan perusta on siinä, että valtiot pyrkivät saamaan itsellensä hyötyä ja toisaalta antamaan sitä kautta myös tulijoille hyötyä, mahdollisuuksia elää siinä maassa, tehdä työtä, maksaa veroja. Se on molemmin puolin tehty sopimus siitä, että ollaan hyödyksi toisillemme, tulija Suomelle ja Suomi näitä mahdollisuuksia tarjoamalla myös sille tulijalle. Sitä ei voida tehdä ehdoitta, sitä ei voida tehdä vaatimuksista eikä sitä voida tehdä liian löperöin vaatimuksin ja ehdoin, koska se voi tulla yhteiskunnalle kalliiksi, koska meidänkin valtiossamme, tässä valtiossa, monet työntekijät saavat runsaasti sosiaalietuuksia. Meillä on rakennettu järjestelmä osin sen varaan, että sellaisetkin ihmiset, jotka käyvät töissä, saattavat saada valtiolta huomattavia määriä erilaisia etuuksia, ja tämä pätee myös maahanmuuttajiin, työn perässä tullessiin, jos ollaan matalapalkka-aloilla. Se asettaa haasteita, ja tämä hallitus nostaa esimerkiksi tulorajaa juuri tästä syystä, että pyritään karsimaan sitä porukkaa, sitä tuli-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

jamäärää, joka nojaisi yhteiskunnan sosiaaliturvaan, vaikka olisi työssä. Se on minusta hyvin kohtuullinen vaatimustaso, mitä me työperäiseltä maahanmuutolta vaaditaan.

Sitten kun mietitään esimerkiksi näitä kansalaisuuslakien kiristämisiä ja muita, ei kukaan tule Suomeen sen takia, että täällä olisi löysemmät ehdot kansalaisuuden saamiseksi. Ei se ole syy, miksi Suomeen tullaan. Kaikissa maissa käytännössä joutuu vuosien ajan elämään siellä maassa, tekemään työtä, täyttämään edes jonkinlaisia ehtoja, että saa sen kansalaisuuden. Se on ekstrapä, se on bonus. Täällä Suomessa voi viettää vuosia tilapäisillä tai pysyvillä oleskeluluvilla. Se kansalaisuus ei ole se, millä houkutellaan tänne ihmisiä, eikä se ole kannattavakaan tapa houkutella ihmisiä tänne. Siis itse asiassa paljon parempi kuin myöntää löperöllä perusteella kansalaisuuksia, vaikka sekin on huono vaihtoehto, olisi löperömminkin myöntää oleskelulupia, koska sen jälkeen, kun ihmisellä on oleskelulupa, hän on edes jonkinlaisessa kontrollissa, eli me pystymme silloin vaikuttamaan siihen ihmiseen, tuleeko hän työllään toimeen, noudattaako hän yhteiskunnan sääntöjä, ja jos ei, niin oleskelulupa perutaan. Eli sekin olisi kannattavampi tapa kuin se, että ajetaan samanaikaisesti löperöä oleskelulupapolitiikkaa ja kansalaistamispoliitiikkaa. Nyt molempia kiristetään, ja hyvä niin.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Bergbom.

22.17 Miko Bergbom ps: Arvoisa rouva puhemies! Täällä käytiin aiemmin keskustelua epä-älyllisestä politiikanteosta, ja haluaisin nostaa semmoisia muutamia ristiriitaisuuksia, mitä olen tässä ensimmäisen kauden kansanedustajana ensimmäisen vuoden aikana huomannut opposition argumentaatioissa hallitusta ja hallituspuolueita vastaan.

Yksi johtava argumentti kauden alkuvaiheissa ja toisaalta myöskin edelleen esimerkiksi työrauhakeskustelussa perussuomalaisia kohtaan salin vasemmalta laidalta on se, että perussuomalaiset ovat täysin kokoomuksen talutusnuorassa ja perussuomalaiset ovat pettäneet kaikki vaalilupauksensa. Nämä ovat kaksi johtavaa argumenttia, joilla oppositio hyökkää nimenomaisesti perussuomalaisia kohtaan. Se olisi uskottava argumentti, jos se olisi johdonmukainen, mutta kun katsotaan esimerkiksi keskustelua ennallistamisasetuksesta taikka näistä esityksistä, joita nyt täällä salissa käsittelemme, niin vasemmiston, salin vasemman laidan argumentti on, että kokoomus on täysin perussuomalaisten talutusnuorassa. Huomaatteko tätä teidän argumentaationne ongelmaa? Vuoron perään yhtäkkiä perussuomalaiset ovat talutusnuorassa ja toisinaan myös kokoomus on talutusnuorassa. Se ei ole johdonmukaista. Tämä on täysin mahdotonta. Mutta kerron teille salaisuuden: hallitusohjelma on neljän puolueen kompromissi, jossa jokainen puolue saa jotain, ja näin on tässäkin hallitusohjelmassa käynyt.

Nostan vielä toisen epäjohdonmukaisen argumentin teidän puheistanne. Olette esimerkiksi näissä työmarkkinauudistuksissa johdonmukaisesti todenneet: Hallitus on täysin elinkeinoelämän talutusnuorassa, täysin elinkeinoelämän talutusnuorassa. Miksi te kuuntelette vain elinkeinoelämää? Ettekö te kykene tekemään päätöksiä ilman elinkeinoelämää? Miksi te teette päätöksiä, joita elinkeinoelämä sanoo? Ja nyt tässä esityksessä te toitate, että miksi hallitus ei kuuntele elinkeinoelämää, kun elinkeinoelämä on sanonut näin. Huomaatteko jälleen, teidän argumentaationne ei ole johdonmukaista, se ei ole millään tavalla johdonmukaista. Se on tämmöistä poliittista pelitaktista toimintaa, jossa te pyritte kulloisessakin vaiheessa vaikuttamaan tiettyihin äänestäjäryhmiin saadaksenne tiettyjen ihmisten näkemyksen teidän puolelleen. Mutta uskoakseni suomalaiset näkevät tuon pe-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

lin läpi, mitä te pelaatte, ja se johtuu vain siitä, että teidän harjoittamanne politiikka ei ole johdonmukaista, kuten äsken kuvasin. Tässä hallituksessa kukaan puolue ei ole toisen puolueen talutusnuorassa, vaan tässä hallituksessa neljä puoluetta ovat täysin vapaaehtoisesti mukana. Ne ovat täysin vapaaehtoisesti sopineet tästä hallitusohjelmasta, jota viedään johdonmukaisesti joka rintamalla, niin työmarkkinauudistuksissa, talouden uudistuksissa, kaikissa, ja myös maahanmuuton kokonaisuuksissa johdonmukaisesti eteenpäin koko hallituksen voimin. Siinä ei olla talutusnuorassa, vaan siinä tehdään yhteistyötä, [Puhemies koputtaa] joka on demokratian keskeinen elementti. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Biaudet.

22.20 **Eva Biaudet r:** Arvoisa puhemies! Turvallista yhteiskuntaa rakennetaan niin tai ehkä sellaisen pohjoismaisen turvallisen yhteiskunnan luomisessa oppi on se, että se rakennetaan luottamukselle, niin että kansalaiset ja ihmiset, jotka asuvat täällä, voivat tuntea yhteiskuntaan luottamusta, että heitä kohdellaan yhdenvertaisesti, ja me ollaan rakennettu myös järjestelmät, että jos jotain tapahtuu — minä tulen sairaaksi, tai tapahtuu onnettomuus — niin koko elämä ei romahda vaan on tällaisia turvaverkostoja.

Yhdenvertaisuus tarkoittaa sitä, että ihmisiä ei kansalaisuuden tai minkään muun henkilökohtaisen ominaisuuden perusteella voi käsitellä eri tavoin. Silloin, kun me tultiin EU:n jäsenmaaksi, meidän perustuslaki nimenomaan muuttui niin, että ei ole vain Suomen kansalaisella oikeus vaan jokaisella on oikeus. Se tarkoittaa sitä, että onnistuneen maahanmuuttopolitiikan pitäisi olla sellaista, että ne ihmiset, jotka tänne tulevat töihin tai muuten, opiskelemaan, voivat tuntea olevansa yhdenvertaisia, niin kuin meidän perustuslaki sanoo. Se tarkoittaa myös sitä, että pitäisi rakentaa järjestelmiä, joissa voi uskaltaa rakentaa elämänsä eteenpäin, lähteä yrittäjäksi, tehdä vähän sellaista ja joskus ehkä ottaa riskiä tietäen sen, että minulla on sama turva kuin kaikilla muillakin tämän yhteiskunnan asukkailla. Sen takia ehkä ei voi puhua siitä, kuka on kustannustehokas tai kuka on riski. Kukaan ei voi tietää, kuka tulee sairaaksi. Kukaan ei voi tietää, mitä tapahtuu elämässä. Se ei liity siihen, mikä sinun taustasi on tai millä tavoin olet tullut Suomeen.

Ja on todellakin epäviisasta politiikkaa rakentaa sellaista yhteiskuntaa, jossa eri kansalaisilla ja eri ryhmillä on jotenkin erilainen luottamus siihen, miten turvallista täällä on elää tai voiko luottaa poliisiin tai voiko ajatella, että jos minulle tapahtuu jotain, onko minun lapsillani tulevaisuutta. Nimenomaan meidän halutaan välttää sellaista yhteiskuntaa, jossa on erikerroksisia ihmisryhmiä. Ja sen takia myös, jos Suomi tarvitsee ihmisiä, enemmän maahanmuuttajia, meidän pitää rakentaa järjestelmät, niin että niille, jotka tulevat tänne, rakennetaan mahdollisimman hyviä teitä päästä töihin ja pystyä elättämään itsensä ja turvaamaan elämänsä mutta niin, että he voivat myös luottaa siihen, että yhteiskunta on heitä varten ihan samalla tavalla kuin kaikkia muitakin varten tulevaisuudessa. Kukaan ei voi tietää, onko vahva, tuleeko sairaaksi vai ei. Tämä, kuka on minkä arvoinen ja minkä hintalappuinen, on todellakin aika merkillistä puhetta, ja minun mielestäni se ei kuulu tällaisen Pohjoismaan ja meidän perustuslain mukaiseen tapaan ajatella ihmisistä.

Toki meillä kansalaisuudelle voi olla vaatimuksia, mutta niin meillä on ollut. Se, että edustaja Vigelius sanoo sata kertaa ”löperö”, ei muuta meidän politiikkaa löperöksi, [Puhemies koputtaa] kun se ei ole koskaan sitä ollut.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Vigelius.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

22.24 Joakim Vigelius ps: Arvoisa puhemies! Näkisin, että tämä edustaja Biaudet’n tulkinta siitä, mikä on löperöä politiikkaa ja mikä ei ole löperöä politiikkaa, on hyvin tulkinanvarainen, ja meillä on hyvin erilainen käsitys siitä, koska muistelin joskus männä vuosina nähneeni teidät muun muassa A-studiossa puhumassa siitä, kuinka pakolaiskiintiö voitaisiin moninkertaistaa — jopa kymmenkertaistaa. Eli kyllä, voimme suhtautua eri tavalla siihen, mitä on löperö maahanmuuttopolitiikka ja mitä se ei ole.

Tämä hallitushan puolittaa pakolaiskiintiön, ei suinkaan moninkertaista sitä, ja näkisin, että se on merkittävä maahanmuuton tiukennus, ja olen erittäin mielissäni siitä — myös siitä, että kaikki puolueet hallituksessa seisovat sen takana.

Mitä taas tulee esimerkiksi vihreiden edustajien pitämiin puheenvuoroihin, niin totean nyt sen, että jos te olette huolissanne Suomen huoltosuhteesta, ette siis vain iän kannalta huoltosuhteesta, väestöllisestä huoltosuhteesta, vaan jos te olette huolissanne aidosti taloudellisesta huoltosuhteesta, niin silloin on erityisen merkille pantavaa, keitä ovat ne tulijat, jotka Suomeen tulevat, työllistyvätkö he, tuottavatko he verotuloja. Koska jos meille saapuu ihmisiä, jotka eivät työllisty tai jotka tippuvat työllisyydestä tänne tultuaan, niin tosiasiallisesti heidän eivät paranna meidän huoltosuhdettamme vaan pahimmillaan jopa heikentävät sitä. Jos jotain ihmistä pitää esimerkiksi sosiaaliturvalla kannatella ja ylläpitää, niin sehän on erityisen kallista, sehän vaatii uusia työ- ja käsipareja kannattelemaan sitä ihmistä, koska me joudutaan maksamaan korkeita veroja, että me voidaan ylläpitää edes tätä nykyistä hyvinvointijärjestelmää. Meillä ei tälläkään hetkellä ole siihen varaa. Ja sen takia meillä ei ole varaa harjoittaa sellaista maahanmuuttopolitiikkaa, joka lisää tuensaajia, joka lisää ihmisiä, joita meidän tulee entisestään hoivata. Meidän ei tarvitse kerryttää heitä ulkomailta. Meillä riittää omasta takaa isoja, isoja ongelmia tällä saralla.

Mitä taas tulee tähän vihreiden edustajien ylläpitämään keskusteluun kotouttamisesta ja kotouttamisen tarpeesta, niin toteaisin sen, että paras tapa vähentää kotouttamispalveluiden tarvetta on oikeastaan se, että pyritään vaikuttamaan siihen porukkaan, keitä meidän tarvitsee kotouttaa. Eli me voimme omalla maahanmuuttopolitiikallamme vaikuttaa siihen, miten suurta ja merkittävää kotouttamispalveluiden tarjontaa meillä Suomessa tarvitsee tarjota, siis veronmaksajien piikkiin. Eli kun meidän — jos sallitte tällaisen sanan ”aines” — kotoutettava aines on lähtökohtaisesti korkean koulutustason omaavaa, osaavat kielen, osaavat integroitua yhteiskuntaan, niin kotouttamisen tarve on huomattavasti paljon vähäisempää kuin sellaisten ihmisten, joilla ei ole koulutustaustaa, ei kielitaitoa, eikä esimerkiksi työpaikkaa maassa. Eli me voimme myös maahanmuuttopolitiikalla vähentää kotouttamispalveluiden ja siihen käytettävien julkisten verovarojen määrää.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Werning.

22.27 Paula Werning sd: Arvoisa rouva puhemies! Nyt kun tätä keskustelua on käyty ja olen kuunnellut sen reilut kaksi tuntia, niin täytyy kyllä todeta, edustaja Bergbom, että on kyllä käsittämätöntä, kuinka kokoomus on valinnut olla perussuomalaisten ideologisen hankkeen mahdollistajana. Tämä hanke ei ole vain kansalaisuuslain muutos, se on symbolinen teko, joka kääntää Suomen selän kansainväliselle yhteistyölle ja osaajille, jotka etsivät uutta kotia. Kokoomuksen tuki tälle hankkeelle on pettymys monelle, jotka uskovat puolueen arvostavan avoimuutta ja kansainvälisyyttä.

Tämä esitys ei ainoastaan vaikeuta kansalaisuuden saamista, vaan se on myös viesti, minkä Suomi lähettää maailmalle, että Suomi on valmis sulkeutumaan ja kääntymään si-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

säänpäin. Tällainen politiikka ei ole vain vastoin suomalaista arvomaailmaa, vaan se myös heikentää maamme kykyä houkutella ja pitää kiinni niistä osaajista, jotka ovat elintärkeitä taloudellemme ja yhteiskunnallemme. Kokoomuksen rooli perussuomalaisten ideologisen hankkeen käsikassarana on valitettava ja lyhytnäköinen. Kansalaisuuden saamisen vaikeuttaminen on tarpeetonta ja samalla myös vahingoittaa Suomen mainetta avoimena ja edistyskellisenä maana. Kokoomuksen tuki tälle esitykselle on ristiriidassa sen omien arvojen kanssa, ja se on askel taaksepäin koko maallemme.

Ehkä tämän asian hankaluudesta kertoo se, että kokoomusedustajia on varsin vähän täällä salissa ollut tämän kahden tunnin aikana, [Heikki Vestman ja Atte Kaleva elehtivät] vaikka on kunnioitettavaa, että sentään edustaja Vestman urhoollisesti käy taistelua ja puolustaa hallituksen esitystä. Tämä esitys ei ole vain lainsäädännöllinen kysymys, vaan se on myös kysymys siitä, millaisen tulevaisuuden Suomi valitsee. Onko se tulevaisuus, jossa ovet avataan lahjakkaille ja innovaatioille, vai tulevaisuus, jossa ovet suljetaan ja mahdollisuuksia rajoitetaan.

Kokoomus, kyllä teidän on aika nyt harkita uudelleen tätä teidän tukeanne tälle perussuomalaisten touhulle ja pohtia sitä, olisiko vielä aika pohtia, onko tämä esitys millään tavalla järkevä ja sopiiko se oikeasti teidän arvomaailmallemme.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitos. — Edustaja Vigelius.

22.29 Joakim Vigelius ps: Arvoisa puhemies! Ehkä tällaisen pohjoismaisen kontekstin tarjoamiseksi toteaisin edustaja Werningille, että myös tuossa meidän länsinaapurissamme sikeläinen kokoomus ja sikeläiset perussuomalaiset — jos tällaisia termejä voin käyttää — myös tekevät yhteistyötä näiden samojen asioiden saralla, siis tiukentaakseen maahanmuuttopolitiikkaa, rajapolitiikkaa, kansalaistamispoliitiikkaa, turvapaikkapolitiikkaa. Ja sille yhteistyölle on hyvin käytännönläheiset perustelut.

Nimittäin suomalaisten ja erityisesti näiden puolueiden äänestäjien parissa, näissä äänestäjäprofiileissa, sekä Suomessa että Ruotsissa suhtaudutaan melko kriittisesti tällaiseen, sanotaanko, sosiaaliturvariippuvuutta edistävään maahanmuuttoon, halpamaahanmuuttoon ja toisaalta rikollisuutta aiheuttavaan maahanmuuttoon, ja se on hyvä asia. Siis suomalaiset ja ruotsalaiset, pohjoismaalaiset, saavat tällä hetkellä sellaista politiikkaa kuin mitä kansa toivoo. — Vaikka edustaja Biaudet katsoo epäuskoisena, niin näin se on, ja näin se myös ihan tilastollisesti ja erilaisissa kyselyissä on jo pitkään tullut ilmi. Päättäjät eri maiden parlamenteissa suhtautuvat liberaalimmin, itse sanoisin löperömmiin, maahanmuuttopolitiikkaan kuin näiden puolueiden äänestäjät, saati sitten koko Suomen kansalaiset tai Ruotsin kansalaiset, Norjan kansalaiset, Tanskan kansalaiset. [Eva Biaudet: Suljetaan rajat saman tien!] Ja siksi on erinomaisen hyvä, että vihdoinkin kansalaisten tahto ja kansalaisten näkemykset maahanmuuttopolitiikasta, turvapaikkapolitiikasta, rajapolitiikasta alkavat aktualisoitua maiden parlamenteissa, maiden päätöksenteossa, hallituksessa, jossa näitä esityksiä päästään toimeenpanemaan. Eli enää ei tarvitse vain oppositiosta huudella, vaan niitä saadaan lyötyä läpi sinne lainsäädäntöön, juuri niin kuin kansalaiset ovat toivoneet.

Ja kun edustaja Biaudet epäili aiemmin esimerkiksi näitä tilastoja, joihin viittasin ja jotka osoittavat esimerkiksi rikoksellista yliedustusta, työttömyystilastoissa yliedustusta, niin nämä ovat siis ihan ikävakioituja ja sukupuolivakioituja tilastoja, joissa on huomioitu se, että humanitäärisin syin tulleet tulijaryhmät usein eroavat sukupuolijakaumaltaan ja ikäja-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

kaumaltaan siitä koko väestön keskiarvosta. Eli nämä ovat vakioituja tilastoja, ja siitä huolimatta ne näyttävät rumilta.

Vihreissä myös tuotiin esille, että miksi meillä on aina näin kovin kriittinen näkökulma maahanmuuttoon. Yksi konkreettinen syy siihen on se, että muuten se kriittinen näkökulma ei tässä parlamentissa tulisi edustetuksi, muuten se ei Suomen eduskunnassa näkyisi, vaikka sillä on laaja tuki suomalaisten keskuudessa. Ja siksi olen erityisen kiitollinen, että perussuomalaisten pitkän linjan tavoite näkyy täällä parlamentissa ja että sille on nyt myös muista puolueista tukea siten, että sitä voidaan viedä osaksi suomalaista lainsäädäntöä — kiitos siitä hallituskumppaneille.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitos. — Edustaja Kaleva.

22.32 **Atte Kaleva kok:** Kiitos, arvoisa puhemies! Olen hyvin iloinen siitä, että edustaja Werning täällä on niin kiinnostunut kokoomuksen ajatuksista ja niistä linjauksista, mitä kokoomus on esimerkiksi viime hallituskaudella tehnyt, jos puhutaan vaikka meidän periaateohjelmista, puhutaan erilaisista papereista, joita kokoomuksen eduskuntaryhmä tuotti viime kaudella. Olisi tietysti paljon mukavampaa, jos se, mitä edustaja Werning on luke-
nut, myös pitäisi paikkansa. Niin ei nyt tietysti tässä ihan ollut. Mutta se, että on kiinnos-
tunut asiasta, on jo hyvä alku.

Nyt suosittelen, että edustaja Werning tutustuu näihin kokoomuksen viime kaudella hyväksymiin linjapapereihin, mielellään myös edustaja Biaudet voi niihin tutustua, koska ne ovat aika hyviä papereita. Niistähän näkyy täysin selkeästi se, että kansalaisuuden saaminen ei voi olla mikään oikeus. Se ei ole mikään ihmisoikeus eikä välttämättä mikään oikeus ollenkaan. Nyt sitä ollaan nostamassa viidestä vuodesta kahdeksaan vuoteen, niin kuin täällä on todettu tässä salissa, että saa Suomen kansalaisuuden. Mutta henkilö itse voi vaikuttaa tähän kansalaisuuden saamiseen opettelemalla kielen. Kielen opetteleminen on erittäin tärkeä osa sitä, että henkilö pystyy integroitumaan yhteiskuntaan, osallistumaan yhteiskuntaan ja olemaan tämän yhteiskunnan jäsen. Sitä voi lyhentää sinne viiteen vuoteen, kun tämä henkilö itse opiskelee tämän kielen.

Emme ole täällä pistämässä rajoja kiinni, ei kukaan ole sitä esittämässäkään hallituksessa, eivät perussuomalaiset, ei kokoomus, ei RKP, ei KD. Sen sijaan me olemme tekemässä järkevämpää maahanmuuttopolitiikkaa sillä tavoin, että katsotaan, jos maahan on tulossa henkilöitä, joilla ei ole mitään halukkuutta kotoutua ja sopeutua maahan, ei ole mitään halukkuutta opetella kieltä. Voidaan kysyä, minkälainen tällaisen henkilön integroitumistodennäköisyys silloin on, jos hän ei viiden vuoden maassaoloajanakaan ole oppinut kieltä. Edelleen maahan voidaan tulla, edelleen me houkuttelemme osaajia Suomeen.

Täällä edustaja Vestman erittäin hyvin totesi sen, mitä viime hallituskaudella ei saatu aikaiseksi, mikä on se, että kun suorittaa Suomessa korkeakoulututkinnon ja puhuu kieltä, niin saa pysyvän oleskeluluvan — erittäin hyvä uudistus. Me haluamme nimenomaan niitä tuottavia jäseniä yhteiskuntaan, sellaisia jäseniä, jotka haluavat tulla Suomeen, luoda täällä omalla työllään hyvinvointia itselleen, läheisilleen, perheelleen ja samalla koko Suomelle. Mutta sen sijaan sellaisia maahantulijoita, jotka kotoutuvat lähinnä Kela-tuille, jotka eivät halua luoda hyvinvointia itselleen omalla työllään, me ei voida määrättömästi ottaa tänne vastaan, koska kerta kaikkiaan Suomen kansakunnan kyky ei riitä siihen, että me oltaisiin koko maailman sosiaalitoimisto.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

Tämä on ymmärretty täällä. Nämä hallitusohjelman hyvät linjaukset ovat täysin kokoomuksen periaatelinjausten mukaisia. On aivan turha väittää, että täällä joku puolue toimisi toisen pönkkäpuolueena. Ei se niin ole. Kyllä hallitusohjelma on yhdessä neuvoteltu siellä Säätytalolla, ja siitä on kyllä saatu aivan erinomaisen hyvä ohjelma. Ei ole niin, että siinä joku puolue olisi saanut enemmän kuin toiset. Kaikki joutuivat siinä vähän tekemään kompromisseja, jokainen sai jotakin itselleen tärkeää läpi. Sillä tavalla politiikka toimii.

Ja kiitoksia, edustaja Werning, vielä teille, että olette niin kiinnostunut kokoomuksen aikaisemmista ja nykyisistä kannanotoista. [Puhemies koputtaa] Toivon, että myös luette ne kannanotot läpi, koska ne ovat aika hyviä, jo viime kaudella olivat. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Edustaja Vestman.

22.36 Heikki Vestman kok: Arvoisa puhemies! Ajattelin nyt helpottaa tätä edustaja Werningin työtä ja lukea teille suoran sitaatin kokoomuksen viime kauden paperista:

”Suomen kansalaisuuden ei tule olla automaatio vaan seuraus onnistuneesta kotoutumisesta:

Suomen kansalaisuuden tulee olla seuraus onnistuneesta kotoutumisesta suomalaisen yhteiskuntaan ja sen arvoihin. Kansalaisuuden saaminen ei voi olla Suomeen tulevalle itsestäänselvyys tai automaattinen oikeus. Kansalaisuuden saamisen edellytyksiä on tiukennettava.

Kansalaisuuden saamisen edellytyksiin tulee lisätä suomalaisen yhteiskunnan peruskurssin ja kurssikokeen hyväksyttävä suorittaminen. Kurssin ja kokeen sisältö keskittyisi yhteiskunnan perustaviin sääntöihin sekä perusoikeuksiin, kuten ihmisen fyysisen koskemattomuuden ja yhdenvertaisuuden kunnioittamiseen kaikissa tilanteissa.

Kansalaisuuden saamisen ehtoja on kiristettävä myös siten, että tarkistetaan Suomessa vaadittua oleskeluaikaa nykyistä pidemmäksi vertailumaiden käytännöt huomioiden. Normaalia pidempää Suomessa asumisaikaa on edellytettävä tapauksissa, joissa hakijan henkilöllisyyden määrittäminen on oleskelulupaa myönnettäessä ollut mahdotonta tai epäselvää muun muassa puuttuvien dokumenttien takia. Näin lisätään myös kannusteita hankkia ja esittää henkilöllisyystodistukset alkuperämaasta.” [Atte Kaleva: Onpa järkevää tekstiä!]

Nyt jos vertaa hallitusohjelmaan, niin löydän itse asiassa sieltä näitä vastaavia kirjauksia. Nämä eivät ole ainoastaan kokoomuksen viime kauden tavoitteita, vaan jos katsotaan laajemmin Pohjoismaista, niin nämä ovat esimerkiksi Tanskan sosiaalidemokraattien ajamia uudistuksia. Kannustan teitä tutustumaan myös teidän sisarpuolueenne linjauksiin siellä Tanskassa. Kyllä, siellä on humanitaarista maahanmuuttoa tiukennettu, on lisätty kannusteita kotoutua esimerkiksi sinne kansalaisuuden edellytyksiin, mutta toisaalta on huolehdittu siitä, että maahan tulee myös työperäistä maahanmuuttoa. Ne ihmiset, jotka haluavat tulla rakentamaan tätä hyvää maata, tekemään töitä, ovat tänne Suomeen tervetulleita.

Todella tältä osin hallitusohjelmassahan on semmoisia kirjauksia, joita Marinin hallitus ei ollut valmis viemään eteenpäin, esimerkiksi se, että työnteko-oikeutta laajennetaan täällä jo oleville ulkomaalaisille, jotka ovat tulleet Suomeen työntekijän työluvalla. Toivottavasti SDP tulee kannattamaan tätä muutosta, jolla vahvistetaan sitä mahdollisuutta, että Suomessa pystyy ahkera ja työteliäs henkilö olemaan täällä laajasti työmarkkinoiden käytettävissä. Oletan, että edustaja Werning ja muu SDP:n eduskuntaryhmä tulee tätä uudistusta kannattamaan. Nämä ovat juuri niitä työperäisen maahanmuuton sujuvoittamistoi-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

mia, joita hallitusohjelmasta löytyy useita. Mutta valitettavasti Marinin hallitus ei ollut valmis laajentamaan tätä työntekijän työluvan työnteke-oikeutta sellaisille aloille, joilla valitsee työvoimapula. Mistäköhän muuten johtui, että tällaista sinänsä järkevää uudistusta ei saatu viime kaudella eteenpäin? [Atte Kaleva: Onneksi nyt saadaan!]

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitos. — Edustaja Holopainen.

22.39 Hanna Holopainen vihr: Arvoisa puhemies! On arvokasta kuulla, että hallitus näin sopusoinnussa tekee tätä maahanmuuttopolitiikkaa ja ei tule semmoista väärinkäsitystä, että kokoomuksen maahanmuuttopoliittinen linja eroaisi perussuomalaisten maahanmuuttopoliittisesta linjasta. Nyt kuulumme juurikin, että nämähän ovat olleet jo alun perinkin erittäin lähellä toisiaan. Tämä lista, mitä edustaja Vestman tuossa luki, oli itselleni kyllä aiemmiltakin ajoilta tuttu, mutta ehkä osa kokoomuksenkin esimerkiksi ehdokkaista vaaleissa on voinut olla myöskin erilaisilla maahanmuuttopoliittisilla teemoilla liikkeellä. Mutta hyvä, että nämä täällä selkiytyvät tässä matkan varrella.

Pyysin vielä puheenvuoron näin myöhään. En halua turhaan pitkittää keskustelua, mutta haluan vaan todeta, kun edustaja Vigeliuksen aikaisemmassa puheenvuorossa maalailtiin tämmöistä, miten sen sanoisi, yhteiskuntasopimusta, joka Suomessa on olemassa, jossa viitattiin siihen, että suomalaisessa yhteiskunnassa kaikkien pitää olla hyödyllisiä, tuottavia yksilöitä, mikä koski käsittääkseni myös muitakin kuin maahanmuuttajia. Haluaisin vaan edustaja Vigeliukselle sanoa, että en kyllä yhtään ihmettelisi, vaikka monille tätä keskustelua kuunteleville tällainen puhe saattaa kyllä hieman nostaa niskavilloja pystyyn, koska kyllähän tuo on aika kylmäävää puhetta. Jos miettii yhteiskunnan jäseniä, niin aika moni täällä kuitenkin elämänsä varrella ajoittain on tilanteessa, jossa ei varmaankaan ole nettoveronmaksaja tai nettohyödyttäjä tälle yhteiskunnalle, mutta silti kaikki ovat arvokkaita yhteiskunnan jäseniä. Olisin vaan halunnut tässä korostaa sitä, että tällainen puhe on kyllä aika kylmäävää, ja se ei selvästikään liity pelkästään näihin maahanmuuttokysymyksiin, vaan vaikuttaa myös muuten. Haluan todeta, että en ainakaan itse ole sitoutunut tällaiseen yhteiskuntasopimukseen, mitä edustaja Vigelius tuossa äsken kuvaili. Tämän halusin vielä kertoa. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitos. — Edustaja Honkasalo.

22.41 Veronika Honkasalo vas: Arvoisa puhemies! Nyt edustaja Polvinen on jo poistunut salista, mutta aikaisemminkin totesin, että ei ole kovin reilua edustajakollegoita kohtaan siteerata täysin väärin toisten puheenvuoroja. En ole sanonut, että maahanmuuton suhteen ei pitäisi olla mitään lainsäädäntöä olemassa, että tänne vain koko maailma ja kaikki. Minusta tämmöinen argumentaatio on todella ikävää ja hyvin epärehellistä. Totta kai pitää olla erilaiset prosessit niille ihmisille, jotka hakevat turvaa, ja sen takana vasemmistoliitto seisoo ja on sitä mieltä, että myös näitä turvallisia reittejä pitää lisätä.

On ollut kyllä melko kylmäävää kuunnella tätä keskustelua tässä salissa, jos mietin niiden ihmisten näkökulmasta, jotka ovat ulkomaalaistaustaisia ja ovat asuneet Suomessa pitkään, monta vuotta. Kyllähän tämä salikeskustelu lähettää heille erittäin ikävän viestin, kun tässä salissa ja tässä retoriikassa maahanmuuttajat yhdistetään rikollisiin, sosiaaliturvan varassa eläviin, tätä järjestelmää väärällä tavalla hyödyntäviin. Ja se on se kielteinen klangi, joka tässä keskustelussa on koko ajan. Sikäli ei ole mitään epäilystä siitä, mikä tä-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

män hallituksen maahanmuuttopoliittinen agenda on. Tämän illan keskustelu on osoittanut sen hyvin selkeästi.

Ja, edustaja Vestman, te teette sen aivan itse. Ei tässä ole kyse siitä, että hallitusta kritisoivat tahot — oli sitten elinkeinoelämä tai oppositiopoliitikko — jotenkin pelottelisivat. Te olette tehneet ja rakentaneet sen maahanmuuttopoliittisen ohjelman aivan itse, ja me kaikki tiedämme täällä, että te, edustaja Vestman, [Heikki Vestman: Sujuvoitetaan työperäistä maahanmuuttoa!] edustatte kokoomuksessa hyvin nuivaa maahanmuuttopoliittikkaa niin kuin Kaleva. Siis sehän on täysin selvää, ei siinä mitään piilottelemista ole. Mutta olisi kiinnostavaa tietää, seisooko kokoomuksen liberaalisiipi... Esimerkiksi millä tavalla edustaja Keto-Huovinen on tätä keskustelua kuunnellut täällä tänään? Kyllähän se todella kielteisen ja ikävän viestin niille ihmisille lähettää, jotka tässä maassa ovat rakentaneet tätä yhteiskuntaa monta, monta vuotta.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Vigelius.

22.44 Joakim Vigelius ps: Arvoisa puhemies! Edustaja Honkasalon puheenvuoron jälkeen haluan vielä täsmentää, että kyllä, Suomi tulee jatkossakin harjoittamaan maahanmuuttoa ja erityisesti työperäistä maahanmuuttoa. Eikä siinä sinällään ole mitään pahaa, itse asiassa se voi olla hyvinkin hyödyllistä ja kannattavaa tälle yhteiskunnalle, jos maahanmuutolle ja erityisesti työperäiselle maahanmuutolle asetetaan tiettyjä edellytyksiä, vaatimuksia, ehtoja. Se on ihan maahanmuuttopoliitiikan perusehto, miten saamme maahan tuottavaa, kannattavaa, yhteiskuntaa rakentavaa maahanmuuttoa. Sen pitäisi olla kaikkien puolueiden tavoite, mutta sitten meidän puolueiden välillä on tiettyjä eroja siinä, miten me suhtaudutaan muunlaiseen kuin tuottavaan, kannattavaan ja yhteiskuntaa rakentavaan maahanmuuttoon.

Ja me tiedetään se — meillä on ihan kokemuseräisiä ja tilastollisia tosiasioita nähtävissä ihan tässä vieressä, länsinaapurissa, siitä — että maahanmuuttopoliitikalla voidaan aiheuttaa myös isoja ongelmia, vaikka niitä ei ole tarkoituksellisesti aiheutettu. Tuskin kukaan vasemmistopoliitikko Ruotsissakaan ajatteli, että halutaan niitä gettoja, halutaan niitä no-go-zoneja, halutaan niitä ammuskeluita, halutaan nousta Euroopan aseväkivallan ykkösmaaksi. Tuskin kukaan vasemmistopoliitikko Ruotsissakaan tahtoi, että Ruotsista tulisi tällainen ongelmamaa maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikan suhteen, mutta siitä tuli sitä. Sitä ei ehkä tehty tarkoituksellisesti ja tietoisesti, mutta se tosiasiallisesti tapahtui. Ja se tapahtui juuri siksi, että niistä ongelmista ei uskallettu puhua, niistä ei uskallettu pitää ääntä, sitä vaiennettiin, sitä hyssyteltiin, ja siinä käytettiin täysin samanlaisia argumentteja kuin mitä tänään on kuultu. Niistä tahoista, jotka varoittelivat näistä ongelmista Ruotsissa, puhuttiin samalla tavalla kuin te olette tänään puhuneet tässä salissa: Houkuttelevuus turmeltuu, kukaan ei halua tänne enää tulla. Nyt kun heidän mahdollisuuksiaan heikennetään, niin emme me ole enää vetovoimainen maa. Kuinka maahanmuuttovastaista, kylmäävää, rakenteellista rasismia, ihmisvihamielistä näiden epäkohtien esille tuominen on. Kun tätä liturgiaa toistettiin tarpeeksi kauan, niin nämä ongelmat pääsivät pahenemaan.

Siksi minä näen, että erityisesti perussuomalaisen tehtävä on ollut suomalaisella puoluekentällä tuoda näitä ongelmia esiin, jotta niihin voidaan reagoida, jotta ihmisten tietoisuus ongelmista olisi korkealla tasolla, jotta me emme kehittyisi Ruotsin kaltaiseksi yhteiskunnaksi, mitä tulee maahanmuuton ongelmiin. Ja se vaatii sitä, että niistä ongelmakohdista pitää myös pystyä puhumaan, vakavasti mutta myös tosiasioita noudattaen, tuoden ne

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

keskeiset ongelmat, vakavatkin ongelmat, esille, ja sitä teen parhaani mukaan tässä salissa, ja onneksi nyt maahanmuuttopolitiikka Suomessa tiukentuu. Maahanmuutto [Puhemies koputtaa] jatkuu mutta tiukemmin ehdoin kuin koskaan ennen Suomessa.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitos. — Edustaja Vestman.

22.47 **Heikki Vestman kok:** Arvoisa puhemies! Aiemmassa keskustelussa on viitattu myös elinkeinoelämän järjestöjen kritiikkiin, ja ajattelin tähän vielä lyhyesti palata.

Olen todella sitä mieltä, että paitsi, että opposition kannattaisi lukea hallitusohjelma ja myös ne hallituksen esitykset, niin myös elinkeinoelämän järjestöjen kannattaisi tämä tehdä. Tästä kaksi esimerkkiä:

Ensinnäkin nyt käsittelyssä olevan kansalaisuuslain lausuntokierroksella tätä esitystä kritisoitiin tämän asumisaikavaatimuksen pidentämisestä. Ja kun niitä elinkeinoelämän etujärjestöjenkin lausuntoja luki, niin saattoi saada käsityksen, että jatkossa Suomessa kaikilta vaaditaan kahdeksan vuoden asumisaika kansalaistamisen edellytyksenä, mutta tähän ei pidä paikkaansa. Viitataan edelleen siihen lakiesityksen 18 a §:ään, jonka mukaan kielitaitoedellytyksen täyttävä hakija saa jatkossa kansalaisuuden viidessä vuodessa. No nyt kuitenkin on levitetty laajasti yhteiskuntaan semmoista käsitystä, että kaikilta vaaditaan jatkossa kahdeksan vuoden asumisaika. Mutta kun tämän esityksen ratio on juuri siinä, että se kannustaa nopeampaan kielen oppimiseen. Se, joka kotoutuu nopeammin, saa nopeammin kansalaisuuden. Se on tämän esityksen viesti. Ja juuri sen olisi pitänyt julkisuudessa kuulua, mutta tästä on esitetty ja levitetty väärää tietoa.

Toinen esimerkki: Kun hallitusohjelma tuli julki, niin nimeltä mainitsematon startup-yrityksiä edustava järjestö lähetti tiedotteen, joka levisi laajasti mediaan ja jossa todettiin seuraavalla tavalla: ”Toinen huolestuttava esitys on, että Suomessa pysyvään oleskelulupa vaaditaan jatkossa kuuden vuoden asumisaika nykyisen neljän sijaan. Muiden, jo olemassa olevien vaatimusten lisäksi pysyvän oleskeluluvan saadakseen pitäisi vielä todentaa riittävä kielitaito. Huippuosaajat työskentelevät pääasiassa englanniksi, ja kuusi vuotta on pitkä aika odottaa pysyvää oleskelulupaa perheen kanssa.” Tämä tiedote löytyy edelleen kyseisen etujärjestön sivuilta, vaikka itse olen pyytänyt asian korjaamaan, koska tässähän on siis paha asiavirhe. Hallitusohjelman mukaan neljän vuoden asumisajan perusteella myönnetään pysyvä oleskelulupa jatkossakin sellaiselle työikäiselle, jolla on 40 000 euron vuositulot eli juuri näille huippuosaajille, erityisasiantuntijan työluvalla Suomeen tulleille osaajille.

Tässä oli kaksi esimerkkiä niistä virheellisistä käsityksistä, joita valitettavasti myös elinkeinoelämän etujärjestöissä, opposition lisäksi, on näistä hallitusohjelman kirjauksista. Ja kannustan siis todella nyt lukemaan sen ohjelman ja myös nämä käsittelyssä olevat esitykset. Eli jatkossakin viiden vuoden asumisajalla kansalaisuuden saa henkilö, [Puhemies koputtaa] joka on hommannut riittävän kielitaidon.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Vigeliu.

22.50 **Joakim Vigeliu ps:** Arvoisa puhemies! Kokoomuksen edustaja Vestman on tuonut hyvällä tavalla esille niitä kirjauksia hallitusohjelmasta ja hallituksen linjasta, joita vasemmalla puolella salia ei ole joko tahdottu kuulla tai on kuultu, mutta siitä huolimatta valitti se narratiivi, [Heikki Vestman: Juuri näin!] jossa tämä hallitus kurjistaa, potkii ulos

Pöytäkirjan asiakohta PTK 44/2024 vp

maahanmuuttajat, lyö rajat kiinni kaikilta tulijoilta. Se on se narratiivi, jota me kuullaan päivästä toiseen, kuukaudesta toiseen koko kulunut vuosi. Se on virheellinen narratiivi, ja se on valheellinen narratiivi, ja siksi minä pidän hieman outonakin, että erityisesti vihreiden edustajat täällä salissa ovat esittäneet, että miksi me puhumme niin rumasti maahanmuutosta ja hallituksen ajamasta politiikasta, minkä takia me viestimme ulospäin, että Suomi ei olisi jatkossa enää toivottamassa tervetulleeksi työperäisiä tulijoita, korkean tason osaajia, kun kuka on tosiasiaassa pitänyt viimeisen vuoden ajan kaikista eniten ääntä siitä, miten paha maahanmuuttopolitiikkaa Suomi harjoittaa. Kyllä se on tullut sieltä puolelta salia, ihan jo viime kesästä lähtien.

Oli siitä kohusta, mitä silloin käytiin, mitä mieltä tahansa, niin kyllä siellä nähtiin hyvin perusteetonta demonisointia nimenomaan hallituksen linjaa vastaan sen perusteella, millaisia kirjoituksia oli tehty 15 tai 10 vuotta sitten. Sitä kohua käytettiin jo itsessään markkinoimaan Suomea ulospäin huonona, epäonnistuneena, rasistisena maana, ja sitä markkinointia teitte erityisesti te siellä vasemmalla puolella salia. Muistan hyvin, millaisia puheenvuoroja te käytitte. Muistan hyvin, kun teidän eduskuntaryhmienne palveluksessa olevia ihmisiä jakoi sosiaaliseen mediaan englannin kielellä päivityksiä siitä, miten kamala maa Suomesta on tulossa, miten me emme halua ottaa tänne ihmisiä vastaan, miten ihmisvihamielisiä ministereitä meillä täällä on, siitä huolimatta, ettei kukaan tuolla ministeriäitiossa istuva taho ministerinä toimiessaan, lähivuosinakaan ole puhunut mitään ihmisvihamielistä, ihmisvastaista tai rasistista tai kirjoitellut sellaisia ministerinä toimiessaan, eikä sellaisia löydy myöskään hallitusohjelmasta.

Eli jos te olette huolissanne aidosti siitä, millaisena maana Suomi näyttäytyy, millainen on meidän maakuvamme, niin toivoisin pientä itsereflektiota: annatteko te totuudenmukaista, realistista kuvaa hallituksen aiemmasta politiikasta, vai pyrittekö te nimenomaan saattamaan tämän hallituksen mahdollisimman pahaan valoon jopa virheellisin ja valheellisin väittämin siteeraamalla väärin tämän hallituksen maahanmuuttopolitiikkaa, sillä siltä se minusta näyttää.

Tämä hallitus on valmiina jatkamaan maahanmuuttopolitiikassa työn linjaa, mutta tämä hallitus suitsii sellaista maahanmuuttopolitiikkaa, joka perustuu sosiaaliturvariippuvuudelle ja sille, että tänne tullaan ja täällä tehdään rikoksia ja siitä ei ole sanktioita. [Puhemies koputtaa] Tämän hallituksen kaudella näitä ongelmia korjataan, mutta maahanmuutto kylä jatkuu edelleen tiukemmin ehdoin.

Keskustelu päättyi.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Koska edustaja Atte Harjanne on edustaja Inka Hopsun kannattamana esittänyt asian lähettämistä myös talousvaliokuntaan, asian käsittely keskeytetään.

Asian käsittely keskeytettiin.